diana alzner

trovantul

Trovantul

de Diana Alzner

Praf minune

Unu

Mă trezisem dimineața târziu, destul de buimacă, după ce noaptea precedentă închisesem calculatorul la două și jumătate. Da, dar terminasem teza de doctorat! Ceea ce urma, erau mai mult chestiuni de protocol. O vreme mi-am propus să nu mai aud de lingvistică și, mai ales de influența structuralismului saussurian în filosofia lui Derrida. Aveam să iau o pauză în care... nu prea știam ce voi face.

Pentru început, mi-am turnat o cafea mare, am deschis ferestrele și-am lăsat să se scurgă din CD acordurile Dimineții lui Grieg. Minunată zi! mi-am șoptit, vrăjită de desenele soarelui pe parchetul lustruit. Încă nu mă obișnuisem cu casa, deși fusese construită de bunicii mei. Legea 10 le-o restituise, dar plină de chiriași, oameni bătrâni și ei, care îi rugaseră cu lacrimi în ochi să nu-i dăm afară. Bunicii au cedat, rămânând la rândul lor chiriași la stat, în blocul turn din centru, pe la etajul șase...

Apoi i-a strâns Dumnezeu... Chiriași, proprietari s-au trezit în Câmpiile Elizee, unde certurile nu-și mai au rostul. În răstimpul unui singur an m-am aflat unică moștenitoare a casei de pe strada Lucian Blaga, fostă Banul Mihalache. Părinții îmi muriseră de mult, crescusem ca fata bunicilor. Moștenisem o casă și multe amintiri... Chiar! Ce-o fi în lădița aceea grea pe care o găsisem în debaraua de la bloc? Caiete, văzusem, dar ce conțineau? Le-am înșirat pe toate în jurul meu, pe covor. Din fericire, erau numerotate!

Unu. Era scrisul mărunt și ordonat al bunicului, contabil conștiincios, corect, punctual. Doar că printre paragrafe a desenat obiecte ciudate, plante, iată și-un portret. Părea un jurnal. Prima însemnare înscrisă pe foile îngălbenite, aproape sfărâmicioase, datează din...

4 aprilie 1924

Nu mai pot trăi pe spinarea părinților! Trebuie să-mi găsesc neapărat de lucru, chiar de-ar fi să car valize în gară! Mi-e rușine de Eliza.

5 aprilie 1924

Orașul este atât de mic! M-am întâlnit pe stradă cu doamna Câmpeanu, era cu fiică-sa și cu nesuferitul ei de fiu. M-a întrebat ce mai fac, ce face scumpa mea mamă? Era toată numai miere, însă de fapt își bătea joc. Toți se bucură atunci când o familie veche decade dintr-un motiv sau altul... Uită că bunicul a înființat școala numărul 1, că unchiul meu a înființat firma de taxiuri, că mama a fost prima fată cu bacalaureatul din tot târgul. Aș vrea să le pot da peste nas! Știe toată lumea că n-am de lucru.

6 aprilie1924

Șandor mi-a vândut un pont: spițerul caută un ajutor. Mi-a tresărit inima, dar cred că va cere referințe, ceea ce n-am de unde-i aduce. Am făcut școala militară, trăiesc din război, nu mă pricep la pus lipitori și ventuze...

9 aprilie 1924

Mama zice că ar merita o încercare. Tata păstrează o figură sumbră. Trebuie s-o mărite pe Matilda, însă cu dota pe care o are...

11 aprilie 1924

Gata! Am fost la spițer. De parcă n-aș fi alergat până acolo toată copilăria să cumpăr ceaiuri, pudre și alifii! Azi când am intrat, a fost ca și cum aș fi pășit în clădire pentru prima oară. Știam cât e de mare sala, clopoțeii de la intrare fac ecou spărgându-și clipocitul în tavanul boltit și înalt cât pentru două etaje. Mă fascinase mereu această încăpere în care nu poți vorbi decât în șoaptă, plină de dulăpioare închise, rafturi cu sticluțe, balanțe și eprubete. De îndată ce ușa s-a închis în urma mea, s-a lăsat o liniște mormântală; doar de undeva de sus, de la nivelul balconului ce înconjoară camera rotundă, se auzea ticăitul discret al unui pendul...

De aceea vocea domnului Goldmann, m-a făcut să tresar. Ce fizionomie are individul! Părul sur și favoriții lungi îi dau aerul unui mag, iar șorțul alb îl face să aducă puțin cu un măcelar... Ce mai contează! După un scurt interogatoriu mi-a zis:

– Tinere domn, te așteptam!

M-a angajat, nici nu-mi venea să cred! La disperarea mea, aș fi lucrat și pentru diavol!

13 aprilie 1924

Ieri m-am prezentat devreme la lucru și, cu toate acestea, l-am găsit pe patronul meu deja ocupat cu prepararea unor rețete. Mi-a întins mâna, a zâmbit mustrător și s-a prezentat de parcă nu l-aș mai fi văzut de-o viață:

– Numele meu este Jacob Goldmann, fiule, ai reținut? Și nu-mi place lipsa de punctualitate. Asta, fiindcă în domeniul nostru se cer o mulțime de calități și virtuți de la cei care se încumetă să pătrundă tainele materiei și ale spiritului... Acum am să te rog să intri în cămăruța asta și să te schimbi, îți vei lua pe tine hainele atârnate în cuiul de după ușă. La plecare repeți operația inversă.

– Bine, dar pot și acasă...

– Nu, nu poți, vei face exact așa cum îți recomand, pentru că nu sunt toane de om bătrân acestea, ci elementare măsuri de precauție. Lucrăm cu substanțe periculoase, înțelegi?

Apoi, când am fost echipat, m-a purtat prin toate încăperile și laboratoarele de la parter și de la etajul întâi, din dreptul balconului. Ne-am oprit turul în camera centrală de la etaj; domnul Goldmann zâmbi șmecherește...

– Ești băiat inteligent, ți-ai dat seama că mai sunt încăperi în clădire; n-a venit însă momentul să le cunoști. Te asigur că le vei parcurge pe toate, pe măsura progresului tău spiritual. Da, ai auzit bine; pentru a combina cu măiestrie desăvârșită elementele lumii materiale este nevoie de asceză și puritate. Țin să-ți recomand insistent anumite reguli de comportament dacă tot mai dorești să lucrezi cu mine.

– Bineînțeles... sigur... m-am bâlbâit nedumerit.

– Bravo, tinere, așa te vreau, plin de hotărâre, spre culmile gloriei!

Moșul era un pic scrântit, mi-am dat seama repede, trebuia să-i fac față și să îl las în plata Domnului. Pentru început mă așeză la o măsuță lângă fereastră și-mi spuse că treaba mea în săptămânile următoare era lectura unor cărți fără de care n-aveam să mă descurc nicicum în această meserie. Scoase din dulapul de la colț câteva tomuri grele și prăfuite, le stivui la dreapta mea în ordinea în care trebuia să le citesc și mă părăsi.

Prima carte avea coperți de piele neagră, iar pe pagina de titlu era desenată o mână ținând o torță. „Flacăra cunoașterii” mi-am zis și-am răsfoit-o nițeluș, să-mi fac o impresie. Nu mi-am putut închipui în cel fel m-ar fi ajutat înțelepciunea acelei cărți la prepararea soluțiilor contra durerii de măsele: avea multe figuri geometrice cu triunghiuri și pătrate, cu globul pământesc, apoi, chiar la mijloc, pe toată pagina, era din nou desenată o mână ce

ieșea dintr-un nor; de data asta, mâna ținea un fir de care atârna întreaga lume. „Un simbol transparent...”

A doua carte purta un titlu: „Magne Hierogliphica” și cuprindea multe desene de neînțeles, explicate prin cuvinte și mai de neînțeles; după capitolul al treilea, se părea că se mai clarifică oarecum: erau multe reprezentări creștine precum mielul sacrificat, sfântul potir, Ochiul lui Dumnezeu, porumbelul, crucea-copac. După capitolul al patrulea, intram din nou în ceață: se vorbea despre peșteri, râuri subterane, metale și... castitatea inorogilor. Am închis-o oarecum înciudat.

A treia carte avea titlul încrustat cu aur: „Sapientae Aeternae”. Ni se predase latina și greaca la școala militară, probabil pentru ca să ni se testeze rezistența... Acum mă bucuram în sinea mea, pentru că acest al treilea volum era în întregime scris în latină; Deschizându-l m-am cutremurat: era un manuscris! Trebuie că fusese copiat în acele abații ale Evului Mijlociu, pe când Gutenberg nu inventase tiparul. Avea o mulțime de miniaturi remarcabile, iar literele se înșirau parcă pictate. „Îmi voi face rost de-un dicționar, e prea complicat”.

Abia cea de-a patra carte părea să aibă de-a face în mod direct cu știința spițerului. Se numea „Testamentul lui Ga’far al Sâdiq” și discuta despre virtuțile terapeutice ale unor pietre prețioase ca jadul, malahitul, ametistul și lapis lazuli. Înșelătorie curată! Niciodată nu-i cumpărasem așa ceva maică-mii când o durea capul. Nu înghițisem niciodată pietricele în caz că ne stricam stomacul. „Ce aiureli!”

Enervat, am pus mâna pe următoarea carte, descurajant de groasă; autorul era se pare un arab, pe numele său al-Kamil, și își intitulase lucrarea „Compendiu de medicamente simple și de alimente”. Încă de la bun început, cititorul era avertizat că acolo va descoperi o mie patru sute de substanțe vegetale, animale și minerale necesare pentru tratarea tuturor bolilor. Cred că o mie patru sute de pagini avea și cartea lui!

Mai era un tom scris de unul Dioscoride, după cum am silabisit, intitulat „Despre Materia Medicală”, apoi o altă carte de

dimensiuni uriașe, cu legături de metal, pe care era scris un singur cuvânt „Bergbuchlein-1505” și care avea ca subiect de studiu... metalurgia; în sfârșit, ultima hârțoagă se numea „Trinosphia, cartea magului” și am renunțat s-o deschid. „E imposibil!” m-am indignat în sine-mi. „Nu pot nici măcar să citesc aceste cărți în câteva săptămâni, darămite să le învăț, cum spune spițerul... E nebunie curată, n-am ce căuta aici.” Exact atunci s-a deschis ușa, iar capul sur al domnului Goldmann apăru afișând un surâs mieros:

– Ba da, dragul meu Rudi, vei putea, dacă ți-o dorești, dar mai ales dacă ai să mă lași să te ajut puțin.

– Cum să nu, chiar cred că am nevoie de meditații serioase! Știți, latina mea... nici cu greaca nu mă dau în vânt; germana o stăpânesc; din păcate nu e nimic în franceză, că m-aș descurca...

– He, he, dragul meu, ai nevoie de mai mult decât atât... Să nu te superi... Ți-am întocmit horoscopul și am descoperit că te afli sub auspicii favorabile.

– Horoscopul?

– Ce te miră? Astrele ne influențează destinul, așa cum și gândurile noastre pot mișca soarele, luna și alte stele...

– Dante.

– Întocmai! Dar asta nu înseamnă că nu e adevărat. Dante a fost dincolo... Fiule, dă-mi voie să te numesc în acest fel, tu îmi vei moșteni toate cunoștințele, doar să vrei să ai încredere în mine.

L-am privit pe bătrânelul din fața mea; devenise patetic. Eram gata să mă las cuprins de milă, când am realizat că intrase în cameră răspunzând gândurilor mele. Oare putea să...

– N-ar trebui să te mire faptul că pot. E un fleac!

– Domnule, îmi citiți gândurile!

– Te voi învăța cum să ți le acoperi, stai liniștit. Hai, spune că vrei.

– Bine, vreau, ce trebuie să fac?

– O nimica toată pentru un războinic așa ca tine, Rudi! O picătură de sânge. Dă-mi un deget.

Până să mă dumiresc, mă și înțepase și recoltase bobul rubiniu într-un păhărel de argint. Ieși din cameră valvârtej și plin de euforie. La fel se întoarse aducând o cupă:

– Bea asta, fiule. Fără teamă, dacă ești fără prihană!

Nu era loc de împotrivire; speram din tot sufletul ca nebunul să nu-mi dea ceva care să mă strice la stomac. Am înghițit, ca să scap. Foarte curios, licoarea n-a avut nici un gust. Dintr-o dată m-am simțit înviorat. Vesel. Puternic.

– E... foarte curios... mă simt bine... sper că nu e vreun drog, că nu vreau să devin dependent cum am auzit că sunt fumătorii de opiu...

– Acum la studiu, dragul meu, la studiu! Mâine când vei veni, ai să găsești licoarea pe măsuță.

Tot restul acelei zile am citit. Cădea înserarea când spițerul m-a trimis acasă. Nu simțisem nici foame, nici sete, nici oboseală. Dar mai ales, Prima Carte mi s-a părut captivantă!

15 aprilie 1924

Am terminat de învățat prima carte. Acum am priceput că nimic în Univers nu este întâmplător, că osiile cerești nu se rotesc în van. Am descoperit geometriile secrete și mantrele.

21 aprilie 1924

*Licoarea maestrului are efecte magice! Cum e cu putință ca un om luminat ca dânsul să fie anonim?Rețin pe loc nu doar tot ceea ce citesc, ci și ce aud sau văd; mintea mea este sprințară; mă trezesc făcând legături neașteptate între lucruri... Adevărul? Maestrul m-a făcut mai inteligent. Însă toate au un preț: va trebui să renunț la Eliza! Castitatea este condiția sine qua non**[1]** a reușitei.*

Eliza? Pe bunica mea n-o chema așa! Doamne, ce foame mi se făcuse! Interesant, pe bunicul nu mi-l imaginasem scriitor... Nu a făcut niciodată vreo referire la faptul că i-ar fi plăcut să scrie. Poveștile sale gravitau în jurul celor două războaie mondiale, sau făceau referiri extinse la experiența deportării în Siberia. Întotdeauna îmi plăcea felul în care povestea zâmbind; trecuse peste nedreptăți și dureri cu înțelepciune, bucurându-se că trăiește.

Și totuși! Farmacia de care e vorba aici chiar a existat! Îmi aminteam de ea, o apucasem și eu. De-asta mi se părea atât de familiară întâmplarea. Da, știam încăperea imensă cu luminator în tavan și cu balconul care o înconjura ca un brâu... Să fie acesta într-adevăr un jurnal?

Dezbaterea putea să mai aștepte! Nu mai mâncasem de ieri de la prânz. În frigider, pauză. La ce naiba îl mai țineam în priză? Ori mă hotăram să cobor la Billa, ori scoteam un pachet de carne din congelator; a doua variantă era de durată. Am decis să-mi înfrunt debutul de agorafobie[2] și să ies. Aveam să-mi cumpăr prăjituri drept recompensă. Cântarul (slavă Domnului!) se stricase de când muncitorii angajați cu mutatul scăpaseră piciorul dulapului pe el. Puteam să fac o aprovizionare mai serioasă, ca să scap de-o grijă. A! Va fi necesar să mă gândesc și la ceremonia cu doctoratul; două navete de șampanie, caviar, ce se mai dădea cu astfel de ocazii?

Mi-am făcut două sandvișuri cu șuncă și cașcaval, mi-am pus pe tavă și o prăjitură plină cu cremă de ciocolată, ca să completez armonios bomba calorică și m-am așezat pe jos, între caietele bunicului. Un stomac plin te face să gândești mai bine, este demonstrat faptul că munca intelectuală consumă mai multă energie decât cea fizică. Gândind așa mă simțeam justificată și consolată. Am luat caietul pe genunchi, atentă să nu-l pătez. Unde rămăsesem?

30 aprilie 1924

Ieri a fost o zi fastă. Maestrul m-a introdus în prima încăpere secretă. Mi-a cerut să fac un legământ al tăcerii, astfel ca orice soartă voi avea, să jur că nimic din cele ce voi vedea, auzi sau cunoaște în aceste camere, să nu divulg niciodată. Apoi mi-a explicat că voi parcurge, în mod simbolic, evident, un labirint, la capătul căruia voi afla iluminarea.

Nu i-am spus de acest jurnal, dar de vreme ce îl țin la loc sigur, este ca și cum aș vorbi cu mine însumi.

În această primă oprire în labirint, mi-am luat rămas bun de la cărțile citite. Le-am mângâiat ultima oară coperta, iar maestrul le-a ferecat. Secretele și învățăturile cuprinse în ele sunt rodul gândurilor și muncii unor inițiați de-a lungul miilor de ani. Deja m-am transformat, deja știința lor a făcut din mine alt om. Mai am însă cale de mers!

Maestrul a citit o invocație deasupra capului meu, m-a îndemnat să-mi las sufletul cucerit de corespondențele dintre lumea de sus și cea de jos, dintre vis și real, dintre credință și magie, dintre viața de acum și cele trecute... Apoi mi-a pus un inel pe deget, ca semn al legământului meu. Avea și el unul întocmai, cu reprezentarea unei cruci pe care zăcea un trandafir. Mi-a mărturisit, într-o pornire de entuziasm că din acel moment nu avea să mai fie singur, eram doi frați ai Ordinului

Rozei-Cruce Antic și Acceptat.

M-am simțit onorat. Aveam să fiu făcut părtaș misterelor. Maestrul a deschis trei din cele patru uși existente în cameră:

– Fiule, intră, citește și învață. A patra ușă o vei deschide doar cu mine.

Rămas singur, am pășit dincolo de pragul ușii celei dintâi. Era o cămăruță ceva mai mare decât un dulap, însă înălțimea ei m-a uluit. Tavanul se pierdea în întuneric. Avea rafturi pe doi dintre pereți. Pe al treilea era pictat portretul unei ființe cu capul mare, fără păr, fără gură, cu ochii oblici, negri. Nu era o creatură omenească. M-a înfiorat. Rafturile erau solide și m-am cățărat pe ele ca o maimuță, căutând să aflu cât de sus se întinde camera. N-am putut descoperi, deși lumina părea să se ridice odată cu mine. Era straniu faptul că nu observasem niciodată ca spițeria să fi avut turnulețe... Dincolo de acest amănunt, uluitor mai era și numărul de obiecte depozitate pe rafturile celor doi pereți. Am coborât și, decis să lucrez ordonat, am pornit cu peretele din stânga mea. Obiectele de aici, semănau cu un instrumentar chimic foarte bogat. Pe unele le-am recunoscut, pe altele, nu. Erau vase de toate mărimile, flacoane, borcănașe, eprubete, creuzete, recipiente contorsionate, mojare cu pistil, balanțe mari și mici, scalpele, sonde, alambicuri, vechi olivare pentru aplicarea de cautere.

Și celălalt perete era plin de borcănașe, doar că acestea aveau și conținut, numit pe o etichetă lipită; am găsit pământ alb și galben, pământ sulfuros, uleiul lui Saturn, apă din Styx, plumb negru, pilitură de fier meteoritic, acizi, datura stramonium, suc de valeriană, captalan, belladonnă, anason și cinabru, teriac, dar nu le mai înșir, fiindcă n-aș termina curând.

Am inspectat încăperea din spatele celei de-a doua uși. Pe peretele din față era înfățișat Hermes Trismegistus cu al său caduceu. Pe zidul din stânga erau zeci de cutiuțe ce păreau să conțină bucăți de stele căzătoare; se aflau însă și cioburi din planetele sistemului solar, dacă era să cred inscripțiile învechite de pe etichete: Jovis, scria pe căpăcel, dar în cutie era o bucată

de cositor; Vener, și-am găsit alamă; Selene, am dat de argint.”Firește”, mi-am zis.”Planetele corespund câte unui metal”. Mă așteptam să găsesc plumb în recipientul lui Saturnis, și-așa a fost; dar ce putea fi în cutia lui Helios? Aur, desigur. În schimb era o bucată dintr-un element necunoscut. Am luat-o în buzunar să-l întreb pe maestru. Ca să ajung mai sus, m-am urcat pe rafturile mai joase. Acolo se găseau vechi papirusuri ce proslăveau reîncarnările zeului: Toth, Hermes, Enoh-Idris. Erau și „Protocoalele lui Trismestus”, dar un volum mi-a tăiat respirația: „Corpus Hermeticum”, toate scrierile acestui zeu sapiențial! Pe ceruri! Ar fi fost cu putință să se afle acolo și conținutul vestitelor tăblițe despre care citisem? Conținutul „Tabulei Smaragdina”? Am încercat să deschid cartea, dar era ferecată. Mi-am zis că se va deschide doar când voi fi pregătit s-o citesc cu adevărat. Peretele opus gemea sub greutatea papirusurilor și a volumelor îngrămădite pe rafturile sale, dar am hotărât să renunț cercetarea lor grăbită și s-o iau pe îndelete și metodic de a doua zi. Totuși, nu am putut să renunț a arunca măcar un ochi în cea de-a treia încăpere, pe al cărei zid frontal fusese înfățișat Iisus Învățătorul. Comorile cuprinse în această cămăruță întreceau închipuirea oricărui evlavios! Aici era cel mai bogat relicvariu. Fără să vreau, am tresărit descoperind chiar de la început o casetă de sticlă în care zăcea ultimul răvaș trimis de Jacques de Molay abatelui Gerard de Tourains pe care încă strălucea roșu sigiliul marelui maestru templier. Într-o icoană de aur era prins lemn din Sfânta Cruce, un sipet conținea apă din Botezul de la Iordan, iar mai sus, înfășurată într-o pânză de purpură era împăturită rasa sfântului Ignațiu de Loyola. Care, care din ele era odorul cel mai prețios? Oare așchia din sulița romanului Longinus? Sau cămașa de zale a lui Carol cel Sfânt? Mai sus moaștele se diversificau: crucea de lemn purtată de Francisc din Assisi, una din săgețile care l-au străpuns pe Sebastian, sandaua Terezei, o brățară dacică din oricalc, un solz din balaurul ucis de Gheorghe, călimara cu care aruncase Luther după diavol...

Am coborât năucit. Celălalt perete avea tainicele învățături predate de Mântuitor doar celor doisprezece apostoli. Aproape că era un sacrilegiu să citesc! Am deschis un singur manuscris care pomenea despre rugăciunea Chemării Misticului

Nume. Doamne Dumnezeule! Unde mă aflam? Ce faptă mă învrednicise vederii acelor secrete de care nu eram demn?

„Bunicul meu a fost Indiana Jones, iar eu nici n-am bănuit!” mi-am zis zâmbind condescendent. Lectura jurnalului mă adormise și o cafea ar fi picat fix la țanc! M-am întins căscând. Am știut întotdeauna că bunicul fusese o enciclopedie ambulantă, dar cum se face că n-am bănuit nimic despre plăcerea lui de-a scrie? Ce putuse inventa, domnule!

Afară, pe la casele din jur, vecinii se pregăteau de picnic. Dintr-o mașină se auzea Scooter, *„I want it loud”*. M-am oprit cu tava în mână și-am privit pe fereastră viermuiala străzii. Dar dacă era adevărat? Dacă acele lucruri se aflaseră la un moment dat în vechea farmacie? Acești oameni habar n-au pe lângă ce au trecut. Ce pericol ascuns i-a pândit înainte de-a se naște! M-am îndreptat spre bucătărie și în trecere am pornit Adagio-ul lui Albinoni, ca să se audă muzică și de la mine, apoi am turnat altă ceașcă de cafea și m-am întrebat ce motiv aș fi putut invoca pentru încă o prăjitură...

Trei

Mi-am petrecut după-amiaza în fața televizorului. Mă adoarme în cel mai scurt timp, indiferent de cantitatea de cafea băută. Pe la cinci m-a trezit muzica unui film indian pe care l-am întrerupt cu un singur deget.

Nu știam ce să fac cu atâta libertate. Până la sfârșitul lui august, când eram chemată la facultate să-mi ocup postul, erau câteva luni doar ale mele. Dar ce să fac cu ele? Ar fi trebuit să mă duc la mare, la munte, într-o excursie, oriunde, cu prietenele sau cu prietenul, doar să mă descarc de tensiunea acumulată pe parcursul celor patru ani de doctorat. Să uit de lingvistică, semiotică, constructivism și toate teoriile aferente! Pentru că „cenușie este, iubite amice, orice teorie și verde pomul vieții aurit”.

Știam însă că n-o voi face; devenisem deja un șoarece de bibliotecă, iar asta era o transformare ireversibilă. Distracțiile

mele erau și ele de natură exclusiv intelectuală. N-aveam cum să-i explic acest lucru lui Sorin; el era ahtiat după fotbal, ieșiri la grătar cu prietenii și filme de acțiune. Degeaba ne străduiserăm, era evident: între noi lucrurile stagnaseră de mult. Și nu simțeam nici un regret.

Am fost întreruptă de Nausica, scumpa mea felină, care a venit alintându-se și întrebând de mâncare. Am servit-o și, când a terminat, s-a așezat mulțumită pe covor, printre jurnalele bunicului, ca să-și spele labele și urechile.

– Ce înțeleaptă ești tu, micuțo! i-am șoptit mângâind-o. Nu te sperie autosuficiența.

Mi s-a cuibărit în brațe, iar eu am deschis din nou caietul.

21 mai 1924

Studiile mele sunt mai mănoase ca oricând. Mari taine se descoperă ochilor mei uimiți. E singura mea mângâiere, acum că Eliza m-a părăsit. M-a întristat teribil returnându-mi șevaletul pe care i-l dăruisem și albumul pentru amintiri și păpușa franțuzească. Dar e mai bine așa pentru ea. Eu nu-mi mai aparțin. M-am predat acestei fascinante științe ce promite să-mi hrănească pururi cugetul cu misterele ei.

30 iunie 1924

Sunt în cea de-a treia încăpere secretă. Aici am simțit prima oară că mă aflu cumva în afara spațiului. Nu doar că aceste camere nu par a face parte din structura clădirii, ci parcă ar ființa undeva în... neant. Și timpul se scurge altfel aici. În prima cameră am luat opaițul cu mine; în a doua l-am păstrat doar ca să nu-mi forțez ochii; aici, nu este nevoie de el. Toate lucrurile par să răspândească o lumină dulce, neobișnuită. După neascultarea mea de data trecută, când am îndrăznit să iau bucata de metal din cutia lui Helios, iar zeul m-a pedepsit arzându-mă pe mâini și pe pielea din dreptul buzunarului, am preferat să-l întreb pe maestru despre sursa acestei blânde lumini. A zâmbit clipind din ochi și mi-a arătat niște vase ciudate spunând că erau candelele veșnice:

– Iată, acestea sunt făcute de atlanți; una s-a stins anul trecut, dar, ținând cont că a funcționat treizeci și șase de mii de ani, nu avem ce să-i reproșăm... Asta este candela din mormântul Tulliei, fiica lui Cicero. Trebuie să ai grijă cu aceste lămpi: explodează dacă le spargi, mătură jumătate din oraș.

Apoi mi-a vorbit despre Măreața Lucrare și gradele celor ce trudesc la ea.

– Fiul meu, alchimistul nu caută aur; el urmărește propria sa desăvârșire și pe cea a semenilor. Despre condițiile necesare ți-am spus: puritate și asceză. Le-ai îndeplinit, luptând împotriva pornirilor obscure și iraționale ale creierului de șopârlă. Ai studiat primele noțiuni ale acestei arte, te-ai întâlnit în spirit cu marii Învățători, cu cei știuți și cu cei neștiuți. Începând cu marele Hermes și manifestările sale, Aesculap sau Asclepios, trecând prin scrierile anticilor Platon, Dioscoride, Hippocrate, Galenus, dar și ale iluștrilor discipoli ai lor, Avicenna, Averroes, Paracelsus, Fallopio, Eustachio,Geberto, iar mai târziu Toma d'Aquino, Bacon, Lullo, pater Magnus și Flamel... ai citit aproape tot. A venit vremea să purcezi însuți pe calea împlinirii Marii Lucrări. Tot ce vor atinge mâinile tale sunt doar simboluri, oglindiri ale Ideilor. Ține minte acest fapt, căci tu va trebui să accezi pe treapta cea de sus.

– La ce vă referiți, maestre?

– Mulți s-au lăsat înșelați și s-au predat în brațele avariției; au reușit să transforme metalele în aur și s-au bucurat de bogăție; ei sunt inferiori. Cei care pot descoperi Piatra Filosofală, ingredientul divin, sunt cei mijlocii; iar aceia care trec de toate acestea, dobândind Adevărata Cunoaștere, sunt Superiorii. Ei sunt nemuritori. Trec din veac în veac urmați de propria legendă. Va fi obligatoriu să te lași locuit de Ideea Primordială, să primești în casa ființei tale suflul ce cutreieră Axis Mundi adiind direct din gura Marelui Arhitect. Primești?

– Primesc!

– Inspiră și rostește: Aum, până ce vei simți căldură în inimă.

Maestrul a chemat asupra mea harul celor trei zei: Enki-Ea, Nimurta și Tamuz, apoi m-a părăsit. Trei zile am petrecut închis acolo, rostind acea mantră de foc, până ce inima mi s-a aprins de la el. Dintr-o dată, simțurile mele au devenit mult mai ascuțite, am început să văd chiar și cu ochii închiși, să aud gândurile unor necunoscuți ce treceau pe lângă spițerie, să rezonez la îngrijorarea mamei care se întreba, acasă, de ce lipsesc atât de mult.

Ușa s-a dat în lături, maestrul a reapărut.

– Maestre, ce schimbare uriașă!

– Ți s-a deschis al treilea ochi. Ești pregătit să vezi Adevărul. De acum vei purcede singur la nuntirea metalelor, fiindcă alchimia este Marea Artă a combinării Masculinului cu Femininul. Mineralele au și ele sex; există, cum bine știi, pietre bărbătești și pietre femeiești, așa cum ne învață Bahya Ben Asher. Iată, acesta este cazanul tău de topit, întruchipând Marea Matrice, Pământul Pântec. Îl vei pregăti într-o zi atent determinată, vei sacrifica un an-kubu, embrionul divin, și vei prepara cea mai simplă rețetă. Ai aici immanaku, cenușă de leșie și iarbă albă. Urmează rețeta, fierbe-le, răcește-le, pisează-le, arde-le iar. Va trebui să obții smalț albastru, oglinda cerului, simbolul inițierii tale. Mă chemi când e gata.

18 august 1924

Au trecut șapte zile de când am pătruns în ultima încăpere secretă. Azi dimineață, foarte devreme, am ieșit biruitor, dar clătinându-mă pe picioare. Mergând pe străzile pustii spre casă, îmi părea că simt mișcarea Pământului însuși, rotitoare, lină, precum postulează Galileo în Siderus Nuncius. Pentru mine, locul stelelor nu mai este același, lucrurile nu mai au înțelesurile din trecut... Mama mă privește încruntată, tata mă ocolește. Ce

le-aș putea spune? Că de fapt nu prepar alifii și creme? În aerul răcoros al dimineții am priceput cât de fără de întoarcere e calea pe care am pășit.

5 septembrie 1924

Aflat în ultimul stadiu al inițierii mele, nu-mi mai rămâne decât să încerc să obțin Elixirul de Aur, Elixirul Vieții. Cheia simbolică a acestei lucrări am primit-o de la maestru: VITRIOL, Visita Interiora Terrae, Rectificando Invenies Occulum Lapidem, adică „vizitează interiorul pământului, distilând vei găsi piatra ascunsă". Nunta sulfului masculin, activ cu mercurul feminin, pasiv, duce la echilibrul perfect al aurului, cel care nu e altceva decât lumină solidificată... Știu toate etapele și operațiile pe care trebuie să le parcurg; întâi mor, putrezind, mă predau lui Saturn; apoi îmi sublimez conștiința albindu-mă în fața lui Jupiter, ca în final să mă purific de tot, vărsând din sângele meu, martoră fiindu-mi Selene. Nigredo, albedo, rubedo. Sau putrefacție, calcinare, distilare.

De ce sunt trist?

20 septembrie 1924

Mi-am pus șorțul și-am intrat în magazin. Doream cu disperare să văd oameni, eu care pierdusem aproape contactul cu ei de atâtea luni de zile. Maestrului nu i-a plăcut, dar n-a zis nimic. Seara, m-a rugat să rămân încă un pic.

– Te-ai hotărât, băiete? Ai ales o dată potrivită pentru lucrarea ta?

Tăcerea mea l-a neliniștit.

– Rudi, acum nu mai poți da înapoi!

– Maestre, am un sentiment neplăcut; ceva îmi spune că nu e bine ceea ce fac. Care este scopul acestor lucruri? Eu nu doresc să fiu nemuritor, deși nici nu prea cred că ar fi posibil...

– Aha, ai început deja să te îndoiești? Păi, am să-ți spun, Rudi. De fapt, ți-am spus chiar de la început. Scopul este acela de a te purifica pe tine și de a-i face pe oameni mai buni.

– Oamenii ar trebui să se lupte singuri să fie mai buni; n-are nici o valoare spirituală pentru ei dacă primesc acest lucru de-a gata.

– Fiul meu, așa cum toate metalele sunt aur imperfect, oamenii sunt oglinzi ciobite ale Celui Preaînalt. Noi ne străduim să desăvârșim metalele și nu ne vom lupta să ne ajutăm semenii? Tu vei închide cercul preparând Elixirul, căci cercul trebuie închis, pentru a ne feri de locuitorii din unghiuri, spiritele damnate ce nu se mai pot vindeca.

– Eu spuneam că oamenii pot alege singuri ceea ce vor să fie. Și Creatorul le-a dat această libertate.

– Ei sunt niște copii mari, nu înțeleg.

– Dar au mâncat din pomul cunoașterii, maestre, în adâncul inimilor știu, cu siguranță!

– Rudi, ceea ce ai văzut aici, este o nimica toată! Fii ascultător și-ți promit că la anul, când sunt invitat la întrunirea pentru dezbaterea asupra documentelor asiriene, te voi lua cu mine. Îți voi prezenta persoane extraordinare, vei afla ceea ce urechile muritorilor n-au mai auzit de mii de ani.

– Maestre...

– Ascultă-mă! Vei avea prilejul să-l cunoști pe rabbi Jezel, numerologul, îți va șopti taina numărului sacru, a numărului de aur; învățatul Sadiq îți va arăta homununculul creat acum cinci secole și pe care îl are în păstrare de atunci; te duc în peștera secretă de la Meteore și-ți voi arăta pasărea lui Hermes, ultimul

dromornis de pe pământ!

– Parcă mi-ați promite niște jucărele...

– Nu, sunt reale! Și, dacă vine rabbi Aaron, am să insist să-ți arate golemul său...

27 septembrie 1924

Aseară abia am scăpat de maestru! Nu știu ce e cu mine. Poate, așa cum a spus chiar el, este ultima mea ispitire. Sau, într-adevăr, mi s-a deschis al treilea ochi și VĂD. Toate misterele și secretele bine păzite, toate acele lucrușoare îngrămădite în jalnice colecții îmi par triumfuri ale ridicolului. O tristețe apăsă greu inima mea.

3 octombrie 1924

Azi de dimineață, maestrul a spus că răbdarea sa se apropie de sfârșit. Îmi alesesem ziua pentru Marea Lucrare? Dacă nu merg mai departe, invocațiile sale nu mă vor mai putea apăra de furia demonilor.

Am avut necuviința să râd. Demonii pe care-i dezamăgisem! Ce vor avea să-mi facă?

– Băiete, te situezi sub nivelul așteptărilor mele. Privește urâțenia lumii! Admiră groteștile ființe ce mimează viața în jurul tău; s-au născut orbi și vor muri orbi! Între timp se luptă să-și facă rău unul altuia, cei mediocri să-l acopere cu noroi pe cel ce-ar vrea să se ridice, cei mici să-i doboare pe cei mai înalți, cei negri să-i ucidă pe cei albi...

– Domnule Goldmann, câtă vreme a fost vorba doar de mine, am fost de acord cu acest joc.

– Joc!

– Am dorit o slujbă. Mi-ați dat-o. Am intrat de-a dreptul copilărește într-o...

– N-am fost cinstit cu tine? Nu te-am plătit suficient? Ce îți cer eu până la urmă? Să închei ciclul început. Te-am purtat cam repede prin etape, asta așa e. Dacă vrei o amânare, spune-o deschis. Dar hai să terminăm în bună pace Praful Minune și să-l distribuim până la sfârșitul lunii. Cantitatea pe care o am nu este suficientă.

– Cred că tocmai cu acest medicament nu sunt de acord. Aura de panaceu universal mă face bănuitor. Prea ucide toate durerile trupești și sufletești! Va transforma oamenii în creaturi blegi și fără voință. Am văzut că ați testat praful pe câțiva nenorocoși; i-am urmărit și eu nițeluș.

Praf Minune? Expresia asta îmi suna foarte cunoscut...

– Da? Ai tras vreo concluzie? Au murit? S-au zvârcolit?

– Nici vorbă. Arătau grozav de fericiți. Atât de fericiți, încât familia Cândea și-a îngropat fiica de paisprezece ani fără o lacrimă. Mama surâdea prietenelor consternate și le amintea că primește duminică la ceai, iar tatăl afișa un surâs filosofic, strecurând indignare în sufletele celor prezenți.

– Și ce e rău în asta? Cei prezenți nu luaseră praful, de-aceea nu înțelegeau, dar când toată lumea va trece pe la spițerie, că dureri mai are fiecare, va primi în pliculeț rezolvarea tuturor problemelor sale. Rudi, nu fi egoist!

– Domnule Goldmann, oamenii au nevoie de suferință. Suferința este mântuitoare.

– Auzi la el! Am găsit această magică formulă ce tratează nu doar durerile de orice fel, ci și temperamentul, iar tu te împotrivești în mod absurd.

– Întocmai! Tratează durerile, dar nu boala, înăbușă temperamentul, fără să îi facă pe oameni mai buni. Rămân cu același caracter, dar dezvoltă o nepăsare monstruoasă.

– E primul pas; îi facem docili.

– Îi îndobitociți.

– Rudi, trebuie să faci o alegere. Dar ce vorbesc eu? Nu prea mai ai de ales. Te mai păsuiesc cu Lucrarea, dar mă vei ajuta cu Praful Minune.

Atunci mi-a venit o idee:

– Bine, deocamdată. Poate aveți pe undeva dreptate. Vă ajut cu praful, însă mai amân Lucrarea.

Praf Minune... Mai auzisem cuvintele astea, dar unde? Da! Mi-am amintit că mama Adelei a rugat-o să-i cumpere așa ceva odată. Însemna că acest produs chiar exista. Foarte curios...

Nausica dormea un somn agitat și plin de vise; afară se înnoptase și în grădina din spate mierloiul fluiera timid. Dinspre stradă pătrundea vacarmul orașului: mașini nervoase, râsete, muzică – toate desfășurate în noaptea calmă, luminată de becuri colorate și faruri tremurătoare, ca pe scena unui teatru.

„Se vor naște orbi și vor muri orbi”.

Avea farmacistul dreptate?

M-am îndreptat spre bucătărie cu gând să-mi torn un pahar de lapte; ușa frigiderului a trezit inevitabil pisica. M-a privit cu ochii ei verzi, migdalați, expresivi:

– Ce avem la cină?

Patru

A doua zi mi-am început mica anchetă. Am telefonat la

Adela. Știam că nu e acasă la ora aceea, dar eu tocmai cu maică-sa doream să vorbesc. Era foarte protocolară, sigur avea să mă întrebe ce mai fac. M-am plâns de dureri de cap, probabil din cauza calculatorului, dar era o consecință normală, fiindcă trebuise să-mi termin lucrarea.

– Vai, dragă, dar ia un praf minune, nu te chinui! mă sfătui doamna plină de solicitudine.

– Nici nu știu ce este acela.

Acesta era factorul declanșator. Doamna Szabo, fostă profesoară, explica totul sistematic, clar, amănunțit. Astfel am aflat că: Praful minune este un preparat medicamentos de laborator, destinat durerilor de cap, dinți, urechi, în general zona O.R.L., care se produce exclusiv în orașul nostru, conform dorinței exprimate în testamentul inventatorului, un renumit farmacist evreu.

– Claudia, îți mai spun ceva, dacă-l folosești mai mult timp, vei observa cât de benefic este; ameliorează și indispozițiile!

Îmi furnizase și-un bonus...

Acum existau două posibilități: 1) bunicul se inspirase din realitate și scrisese o... povestire; 2) bunicul relatase fapte reale.

Ce să zic, cu tot praful minune înghițit de câteva decenii, populația orașului mi se părea, cu mici excepții, relativ normală...

Am reluat lectura jurnalelor.

8 octombrie 1924

Nu doream decât să câștig timp. Ce era mai bine să fac? Să anunț autoritățile? Cine m-ar fi crezut? Să mai încerc să-l conving pe domnul Goldmann? După cât ajunsesem să-l cunosc, obișnuia să-și ducă intențiile până la capăt. Doamne! Nu aveam pe nimeni cu care să mă sfătuiesc! Am petrecut zile întregi pradă unui zbucium sufletesc intens. Azi însă mi-a venit o idee; recunosc, nu este soluția ideală, dar mai amână puțin lucrurile.

Un foc! În armată am fost instruiți cum să creăm diversiuni, așa că nu-și va da seama nimeni că n-a fost o pură întâmplare nefericită... Incendiul are să cuprindă mai ales

laboratorul principal, unde se găsea probabil cea mai mare cantitate de praf, dar și rețeta. În timp, spițerul o va redescoperi, ba chiar s-ar putea s-o „îmbunătățească”. Până atunci, voi sta de vorbă cu... Nu știu cu cine.

9 octombrie 1924

Pe pagina anterioară am scris aiureli. Cum o să dau foc unei clădiri în mijlocul orașului?! Se poate să apară victime. Nu sunt un piroman, nu pot să dezlănțui iadul.

10 octombrie 1924

Bine, nu dau foc clădirii. Atunci ce voi face? Îl voi lăsa pe nebun să otrăvească oameni nevinovați?

30 octombrie 1924

Eu m-am resemnat în nepăsare. Mi-e silă de mine însumi și de incapacitatea mea de-a lua o decizie. Între timp, cantitatea de Praf Minune este tot mai mare, iar spițerul își freacă mâinile de bucurie:

– Rudi, îmi spune chicotind, îi vom transforma pe toți în aur!

2 noiembrie 1924

Ieri s-a întâmplat nenorocirea. Încă îmi tremură mâinile. Nu știu ce simt. Vinovăție? Mulțumire?

Eram în laborator și combinam substanțele primare ce

intră în compoziția Prafului Minune. Domnul Goldmann s-a dovedit destul de șiret ca să nu-mi permită accesul la rețeta finală. M-am tot gândit cum să fac s-o distrug, deși îmi dădeam seama că asta nu va fi suficient; mai mult ca sigur că patronul o știa pe de rost... Să-l conving să renunțe era un deziderat pierdut de la bun început. Așa că mă vedeam prins în capcana de-a produce fără de voie otravă pentru concetățeni. Speram ca până la urmă să găsesc o soluție. Și a venit, prin mâna Providenței.

Am auzit clopoțelul de la intrare, apoi o voce foarte cunoscută, o voce care în ciuda tuturor restricțiilor și abținerilor tot îmi mai accelera pulsul. Am ieșit în balcon și-am privit în jos. Da, ea era și-i cerea domnului Goldmann un calmant pentru reumatismul mamei sale. Oare îi putea recomanda și ei ceva pentru migrenele care o chinuiau de la o vreme încoace? Surâzând hoțește, spițerul scoase pliculețele cu praful dubios.

– Eliza, am strigat aplecându-mă peste balustradă, nu cumpăra porcăria aceea! Este otravă!

A ridicat spre mine ochii albaștri și m-a privit preț de câteva secunde. Am văzut-o cum se împurpura la față.

– Domnișoară, asistentul meu nu se simte bine.

– Nu! Eliza, nu! am continuat vehement.

S-a hotărât să mă ignore.

– Eliza, praful acela vă va face să înnebuniți! Să nu-l iei pentru nimic în lume!

– Domnișoară, vă costă patru lei. Stați liniștită! Până găsiți mărunt în punguță, mă duc să-l calmez puțin. Bietul băiat! A muncit cam mult în ultimul timp. Lăsați banii aici pe tejghea. Sărut mâinile!

– Eliza, ascultă-mă! Să nu înghiți așa ceva! O să vă facă rău!

Spițerul ajunsese lângă mine și se lupta să mă împingă înăuntru pe ușa laboratorului, aruncându-mi priviri sumbre. Era mai atletic decât prevăzusem, iar groaza că Eliza avea să plece cu substanța aceea periculoasă, m-a determinat să-l îmbrâncesc nervos, fiindcă intenționam să-i spun nu doar ei despre ce era vorba, ci oricui avea să-mi iasă în cale!

Nu mi-am calculat bine impulsul, care s-a dovedit mai puternic decât mă așteptam, iar domnul Goldmann, dezechilibrându-se, a căzut peste balustradă.

Bufnetul surd, țipătul Elizei, inima bătându-mi în timpane! Am zburat jos și-am încercat să-l ajut, dar era prea târziu: o pată mare de sânge întunecat se lățise pe dușumeaua de piatră. Preț de o clipă am avut o revelație: acesta fusese deznodământul.

Am spus tuturor adevărul: a fost un accident. Eliza nu m-a contrazis. I-am luat prafurile.

N-am fost acuzat de nimic, dar trebuie să rămân la dispoziția poliției.

17 noiembrie 1924

Primăria a intrat în posesia spițeriei. Defunctul nu avea moștenitori. Mi s-a propus să rămân în continuare acolo, dar am refuzat. E ca un coșmar care ia sfârșit; n-o să cer eu însumi o prelungire! Am fost exonerat, ba chiar mi s-a cerut colaborarea la întocmirea inventarului. Au sosit patru indivizi cu figuri încruntate și pelerine desuete care au încărcat documente și obiecte din depozite și laboratoare. Am străbătut cu ei toată clădirea, pivnița, podul și anexele. Totuși nu am descoperit nicăieri încăperile secrete. Cred că au fost pură halucinație...

Am avut însă grijă de rețeta Prafului Minune! Am scos din compoziție trei ingrediente exotice cu risc crescut; ceea ce a rămas este într-adevăr un calmant moderat.

Am pus lucrurile în ordine.

24 noiembrie 1924

M-am angajat contabil la poștă. Colegii de birou sunt amabili, șefului însă îi place să tune și să fulgere.

Avem un nou spițer, venit de la Hermannstadt. I-am predat inventarul, fără regret.

– Domnule Tratner, de ce nu vreți să rămâneți cu mine? m-a întrebat. Este nevoie de cineva în prăvălie. Dacă sunteți calificat, lucrăm împreună în laborator și mai angajăm pe cineva...

– Nu, vă mulțumesc, dar nu mă pricep.

Mi-au trecut prin minte toate titlurile cărților magice pe care le citisem. Descriau o lume deopotrivă întunecată și aurită, fascinantă și înspăimântătoare. Eram atras de ea, dar mă și tulbura. Doream să trăiesc în lumea reală, cu bucuriile sale simple și firești. Cu toate acestea, știam că voi purta în inimă, pentru tot restul vieții, o pată de întuneric.

25 noiembrie 1924

Ziarul local a anunțat ieri, sub două mâini unite, logodna domnișoarei Eliza Mureșan cu domnul Gelu Nistor.

Oh, săracu' bunicu-meu! Nu merita una ca asta! Deși, dacă se căsătorea cu Eliza, eu n-aș mai fi existat.

Am stabilit că acesta era un jurnal, cu alte cuvinte, ceea ce citisem era măcar în parte real.

Celelalte caiete se întindeau pe ani întregi; într-un carnet

mic, erau rânduri scrise pe front. O adevărată comoară! Aveam să le citesc pe toate, dar acum doream un final mai clar pentru aventura de la farmacie. Ce-ar fi să cumpăr niște Praf Minune?

M-am îmbrăcat să ies. Aveam să merg la farmacia de cartier, unde vindea doamna Dorina. Era destul de limbută și, dacă n-o prindeam prea ocupată, avea să-mi povestească tot ce știa.

Din fericire, în acea minunată zi de iunie, se pare că nimeni nu suferea de nimic. Doamna Dorina îmi aruncă o privire mustrătoare pentru durerile de cap pe care le reclamasem.

– Da, că stați toată ziua cu nasu-n calculator! Că i-am zis și lui Jeni a mea: *„Mai dă-l încolo de calculator, măi mamă! Ieși la plimbare cu fetele, găsește și tu un băiat să te scoată în lume!”*. Și vă mirați că vă doare capu'... Hai, ce să vă dau? Algocalmin? Aspirină, ca la americani?

– Doamna Dorina, nu-mi trece cu de-astea, că am mai luat. Mi-a recomandat mama Adelei, doamna Tais, o știți... niște prafuri...

– A! Praf Minune! E cel mai bun, da' să știți că dă un pic de dependență...

– Da. Chiar așa i-a zis. N-am mai auzit de medicamentul acesta.

– Păi, nu se face decât la noi. E după o rețetă veche, vedeți ce oameni deștepți erau pe vremuri... Da' să veniți încă o dată peste o lună. Luați acum pe acestea, dar o să vedeți că s-a descoperit rețeta originală, dirigintele farmaciilor zice că e mai bună.

– Rețeta originală?

– Da, a evreului Goldmann. A fost închisă la bancă, au găsit-o la renovare, într-o cutie de valori nerevendicată de optzeci de ani.

[1] locuțiune latină, în sensul de „fără de care nu se poate”

[2] (din grecescul αγορά, "piață" și φόβος/φοβία, "frică") este o formă de fobie manifestată prin teamă exagerată și nemotivată de a traversa străzi largi, piețe etc. Constituie o formă de obsesie.

Dorin mușcă din capătul pixului. Avea nevoie de un subiect cu adevărat tare, altfel, cu restructurările astea... cine știe ce soartă îl paște. Gicanu îl tratează militărește, aproape că-i cere fraguțe ca baba Dochia! Că toate nulitățile ajung șefi...

Redacția zbârnâia ca un stup pe-o zi însorită, numai el lâncezea cu capul pe birou. De unde să scoți știri acum, în iunie, când toată lumea se gândea la concediu? La rubrica „monden" o fi ceva de scris, dar la investigații... parlamentul, ca în vacanță, tribunalele stau să se închidă. Uite-o pe Alina cum se fâțâie de colo-colo fără să facă nimic. Cu decolteul pe care-l afișează îndrăznește să-i spună careva ceva? Știu toți ce slăbiciune are bosul pentru sexul frumos. Și e frumușică fâșneața, nu?

– Dorine, ai o țigară?

– Scumpo, fumatul ucide. Lucrăm de trei ani împreună și n-ai observat că nu fumez?

– Am crezut că te-ai apucat. Mă sună ăla micu în disperare că vecina ne inundă, iar eu trebe să mor în redacție!

– Du-te acasă, liber!

– Îmh... liber de la tine, ce să spun. Poate îmi acorzi și trei zile de concediu să mă duc la țară, că tot am un subiect mișto.

– Ce subiect?

– Un copil respins de propria familie, chiar și de maică-sa.

– Cât vrei ca să mi-l cedezi?

– A, nu! Nu e de vânzare.

– Cât, Alina? Sau poate n-am întrebat bine; ce vrei pentru subiect?

Colega se opri brusc, luminată la față. Dorin mulțumi cerului: apăsase butonul corect!

– Tu îl cunoști pe Gavrilescu, nu-i așa? făcu ea precaut.

– Care Gavrilescu?

– Gavrilescu, directorul adjunct de la combinat... Ascultă, Dorin. Dacă mă prezinți lui Gavrilescu, îți cedez subiectul. Da' te juri că la prima ocazie te ții de cuvânt.

– Ce treabă ai tu cu Gavrilescu?

– Nu te privește. Vrei sau nu?

* * *

Parcă ar fi avut de ales! își spuse Dorin în autobuzul supraîncălzit și plin de praf ce se târa adormit pe serpentinele dealului. Se străduia să nu rateze borna kilometrică de care îi povestise Alina: acolo trebuia să coboare. Mai avea de mers pe jos până în cătunul cu pricina. Rucsacul o să-l omoare! Dar se va opri la cârciumă; orice sătuc are așa ceva. Se va opri și va bea bere, în cantitate nedefinită. Poate dă Dumnezeu și localul are și frigider, iar berea o să fie rece. Apoi să-și caute gazdă. Mai întâi o să doarmă. Abia spre seară va pleca să-și înceapă ancheta.

Pășea pe poteca uscată, despicând efectiv căldura ce apăsa pământul. Se îndepărtase câțiva zeci de metri de șosea când realiză ce liniște se făcuse. Privi peste umăr: mașinile circulau în continuare pe banda pe asfalt, dar păreau imagini dintr-o lume îndepărtată.

Urmă poteca și simți recunoștință pentru copacii care-l umbreau dintr-o parte. Ajunse la albia pietroasă a unui pârâu. Crengi uscate, albite, pe jumătate îngropate în pământ se ițeau din loc în loc printre bolovanii încinși de soare. Pășea prin mijlocul albiei seci când se simți izbit în spate de ceva; abia după aceea auzi și văzu, ca și cum ar fi fost într-un film defazat. Un individ gol alerga în jurul său, pe traiectorii bizare, apropiindu-se și îndepărtându-se, grohăind, șuierând, de parcă l-ar fi avertizat că atinsese un totem sacru. Dorin se îndepărtă cu inima zvâcnind, ieși pe celălalt mal, fără să scape din ochi ființa ciudată. Un nebun! Se opri să-l privească. Dintotdeauna simțise fascinație pentru spectacolul nebuniei. Un nebun este un portal spre o altă ordine a lumii... Uită de setea ce-l chinuia. Mintea îi era mult mai însetată. Nebunul zumzăia pe prundiș, în jurul unui punct, ca un electron singular în jurul unui nucleu. Deodată se opri ca atins și Dorin îl putu admira în toată splendoarea lui grotescă: avea părul lung, gros și pielea îi lucea metalic, deși părea acoperită cu noroi. Fusese un bărbat tânăr, dar acum devenise altceva. Oare ce vedea, ce percepea așa cum stătea acolo, atârnat în altă dimensiune, numai a lui? Nu va afla niciodată, chiar de-ar înnebuni; nu sunt doi nebuni la fel. El, Dorin, cine ar fi putut garanta că e normal? Își săltă rucsacul și

porni mai departe, aruncând ocheade în jur: nu dorea să fie surprins încă o dată.

„Odaia bună de la linie” era curată și răcoroasă. Dorin se trezi exact când cireada satului se întorcea de la păscut pe sub geamurile lui. Se însera. Îl încercă un sentiment de mulțumire: găsise cătunul, găsise gazdă, găsise bere. Acum, că era odihnit, putea să înceapă ancheta. N-o să fie greu; încă de când venise a observat înclinația gazdelor spre conversație. Pe moșneag îl găsi pe pragul bucătăriei de vară; cioplea araci. Baba alerga după o cloșcă:

– Așa, domnu... iaca! zâmbi știrb moșul. Uitai cum vă zice, he, he.

– Pavelescu. Dorin Pavelescu. Spuneți-mi Dorin.

– Domnu Dorin, îi ziceam babii mele mai devreme că poate vreați să mâncați cu noi.

– Mda... de ce nu?

– Onelo, vin’, fă, de pune de mămăligă și scoate o sticlă de-aia știi tu de care din beci, auzi?

– Viu, acu! Găsi-o-ar moartea de cloță, cum mă aleargă ia pe mine, da’ las că...

Dorin nu mai ascultă până la capăt promisiunea făcută cloștii mult prea independente. Se așeză pe băncuță și trase cu urechea la zgomotele satului, savură mirosul de fum amestecat cu cel de otavă, cu cel de carne de la garniță prăjită în tigaie și cu cel sărat de brânză cu cheag ținută la putinică.

– Gata, poftiți să gustăm o țuică, domnu Dorin. Hai, muiere, sai de adă niște castraveciori!

– Nu, mulțumesc. Nu vă deranjați. Mănânc puțin din ce aveți aici. Nu pot să beau țuică. O să gust vinul. Mă gândeam că poate îmi povestiți și mie pentru ziar cum e cu băiatul acela pe care ai lui nu mai vor să-l primească.

– Păi mata de-asta ești aci? Aleooo! Fi-ți-ar hăla... începu baba.

– Taci, muiere! Ce știi tu? Da’ ne dați numele la ziar, dacă povestim?

– Sigur, făcu Dorin sorbind din vinul rece și jucăuș.

– Vă zicem ce vreați, da’ poate erea bine să spuneți acolo la capitală la domnii ăi mari câte ceva din greutățile noastre, că io zic c-or uitat de noi.

– Da, da! aprobă Dorin, că nu-l durea gura; se amuză imaginându-și ce interes ar avea guvernanții pentru țăranii de la coada vacii.

Uncheșul mai plimbă prin gură o bucată de mămăligă cu un aer meditativ, de parcă ar fi cântărit ce e bine să spună și ce nu:

– Domnu' Dorin, io vă spui ce se-auzi prin sat, de... Nu e lucru tocmai curat. Zice că Fănel al lui Florea lu' Ionică ar da ploi de pietre peste cășile oamenilor. O spart țigla la câțiva...

– Și geamurile... și e scumpe! se indignă baba Onela. D-apăi s-auzi ce povesti Măria lu' Nae...

– Taci, fă!

– Nu, lăsați-o să spună. Zi, mamae!

Onela se ridică în picioare și se șterse la gură cu șorțul, deplin satisfăcută de atenția ziaristului:

– Maică, ie Ducă-Se-Pe-Pustii la iei în bătătură, ascultă la baba, c-am văzut multe la viața mea. Măria lu' Nae se ducea să ceară un ceauș de zacăr la vecina ș-o trecut pe uliță, când ce să vezi? În bătătură la Florea se plimba bicicleta singură, m-auzi? Cârmea și la dreapta și la stânga, sună și din clopoțel, da' fără nimini în șea! Mare minune! Să scrii mata că mă cheamă Stan Onela acolo, la ziar și nu pomeni de Măria că și-așa n-are copii să citească la gazetă.

Dorin se temu pentru ancheta sa. Nu venise cu gândul la găina care a născut pui vii! Intenționa să scrie un articol din zona socialului și iată peste ce dădea!

– Foarte interesant. Dar despre copilul respins de familie ce-mi puteți spune?

– Fănel e sălaș la Ucigă-l Toaca, maică!

– Taci, fă! Dăduși apă la cai? E gata soarba la porci? Hai? Vezi-ți de trebile tale! Lasă că-i explic io lu' domnu. Așa. Păi să vă spui... Fănel erea un copil ca toți ăilalți până acu un an. Din vara trecută a purces numai la năzbâtii. Or chitit că-i boțogaș peste poate, numa când or văzut că se-ntrece cu gluma s-or luat cu gându... O băgat-o în spărieți pe mă-sa a bătrână, mă-sa mare, că zice lumea că de-aia o și murit, săraca, că avea inima slabă. Pe-urmă a fost tot mai rău. Se petreceau lucruri din cale-afară la iei în bătătură. Mărioara, muierea lu' Florea și maica lu' Fănel, o chemat popa să sfințească toate cele, da-n zădar. Or crezut că duhu moartei s-o-ntors moroi. Le-o trăbuit ceva vreme

să priceapă că Fănel le face.

– Concret! Ce făcea?

– Muta lucruri, vorbea-n limbi, îți zicea una de-ți trosneau urechili și pe-urmă se și-mplinea. Nu erea bine să dai ochii cu iel. Te lua cu dureri de cap, ca pe-ntelectuali.

– Și?

– O fugit băietu de-acas'. L-or cătat, ce l-or cătat și l-o găsit polițistu' în râpă cu George, nebunu, nu-l știi tălică... Doamne ferește!

Moșul se închină cu evlavie și goli țoiul. Tăvăli un boț de mămăligă prin tocană, apoi păru să-și mai amintească ceva:

– Și erea ielev bun, învăța bine. L-am văzut cu ochii mei când luă premiu întâi cu cunună...

– După ce l-au găsit în râpă ce s-a mai întâmplat?

– E, l-or luat acasă, da' cine-l putea ține? Avea o putere în iel c-ar fi sfărmat și lanțuri. I-o citit părintele molifte o zi și-o noapte și o șezut cuminte, de-or crezut c-or biruit p-Ăl Rău. Da' la sfârșit, copilu o râs și erea tot ca-nainte. Apăi nu știu ce-o făcut de l-o dat mă-sa cu tac-su afară. N-or zis la nimini. Da' bag seamă că i-o băgat în spărieți.

– Dar de ce nu l-au internat? E clar că e bolnav!

– Cine, taică? Cine să-l interneze? Mă-sa nu vrea să mai auză de iel, rudele i-or închis ușa, asistent social n-avem, polițistu zice că nu vrea cazuri. Ne-am procopsit cu înc-un nebun, asta e! De, întreabă de iel și la școală de vreai...

Dimineața următoare Dorin se trezi târziu. Vinul! Vinul era de vinovat; de-aseară simțise că vinul are o vrajă în el, un parfum ca de flori, de tămâie și busuioc, de nuntire a stihiilor.

Sări în blugi, răscoli în rucsac după reportofon și ieși grăbit în curte întrebându-se dacă va rezista fără cafea. Baba Onela rânea la vacă.

– Bună dimineața, mamae! Spuneți-mi unde stă familia lui Fănel?

– Să trăiești, maică. De, io știu... o fi bine să-i cați pe bieții oameni? Ie supărați și-așa...

– Lasă, că-i îmbunez eu...

– Ietă colea, lângă primărie... casa cu gard de ulucă... da' să nu spui că io-ți zisăi...

Dorin plecă însoțit de lătrăturile tuturor câinilor. Din dosul porților îl priveau bătrânii oploșiți pe prispe sau femeile încinse

la treabă. Copii mici se opreau în mijlocul uliței uitând de minge, ca să vadă pe străinul ce mergea grăbit pe drumurile lor colbuite. Primăria era o casă oarecare, doar tăblița indica o instituție de stat. Lângă primărie, gardul de ulucă. De partea cealaltă a gardului, o gospodărie de țăran mijlocaș cu acareturi și livadă. Nimeni în curte. Dorin se trezi în situația ridicolă de a bate cu pumnul în portița de lemn. Cum să-i strige? Cum îi chema? Își aminti ca prin vis că pe femeie o numise moșul Mărioara.

– Doamna Mărioara! Doamna Mărioara!

Că doar nu putea să-l strige pe Fănel. Presupunea că nu era acasă. Un zăvod alb și lățos veni lătrând baritonal tocmai de departe, din livadă. Până la poartă își pierdu toată ferocitatea, iar când îl văzu pe Dorin, dădu plictisit din coada stufoasă. Privi în curte: nu se vedea nici un om.

– Doamna Mărioaraaa!

În curtea vecină se ivi o basma colorată din ușa tradiționalei bucătării de vară.

– Bună ziua! Vreți să veniți puțin? întrebă Dorin cât putu de amabil.

Femeia se apropie prudent, mergând ferit, într-o parte.

– Nu ie nimini acasă la Mărioara. Geaba strigați.

– Nici o problemă, pot vorbi și cu dumneavoastră. Mă numesc Dorin Pavelescu și sunt de la ziarul...

– Aleooo! Maică Ilinco! Maică Ilincoo!

Femeia fugi disperată undeva în dos, în spatele unei magazii sau fânar, de unde Dorin n-o mai putea vedea, dar mai auzi preț de câteva secunde lamentările panicate. Niciodată simpla pronunțare a numelui său nu crease atâta impresie... La o casă de alături se trânti o ușă. Dorin rămase mofluz. Era complet derutat. Se întoarse spre primărie. Un portar cu chipiu, apărut ca din senin, îi închise poarta în față:

– Pauza de prânz, reveniți mai târziu, mă scuzați...

– Dar e abia ora unsprezece! protestă Dorin.

– E prânzișoru, să trăiți!

În mod evident era vorba de rea voință. Ce aveau toți oamenii ăștia? Ce se tot ascundeau? Mai rămăsese școala. Să încerce și acolo. Dar unde era? Agăță de tricou un băiețel care încercase să treacă nevăzut. Când victima ridică ochii spre el realiză că era prea mic: probabil de-abia frecventa grădinița.

– Băiețaș, poți să-mi spui unde e școala?

Băiețașul îl fixă nedumerit, apoi se încruntă, se schimonosi, iar în ochi îi băltiră lacrimile. Dorin îl eliberă exact înaintea unui bocet răsunător. Copilul plecă mai departe ca o jucărie trasă cu cheia ce a întâmpinat întâmplător un obstacol.

Era un sat de nebuni! Chiar atunci se ivi o fetiță sărind pârleazul gardului dintre fânețe.

– Vă spui eu unde-i școala! Ha, ha! Ăla era Nușu, v-ați găsit pe cine să-ntrebați!

Copila zâmbea din ochi și părea isteață spirt. Mai exista deci speranță pentru populația micii așezări.

– Mergeți pe ulița asta până v-apare o troiță pe dreapta. Acolo o să vedeți că se face alt drum; mergeți pe el și găsiți școala. Are curte cu brazi, are și tăbliță...

– Mulțumesc mult, ai fost foarte amabilă, domnișoară. spuse Dorin serios. Dar tu de ce nu ești la școală?

– Am rămas cu frati-meu ăl mic, că-i mama plecată la oraș. se îmbujoră descendenta Evei măgulită pentru că străinul recunoscuse în ea o „domnișoară”.

Chiar dacă n-ar fi zărit brazii, sau n-ar fi dibuit cu ochii tăblița albastră a ministerului, tot n-ar fi putut rata instituția de învățământ. Era o oră de sport și elevii celor patru clase primare concurau într-o alergare cu ștafetă. Curtea răsuna de râsete, încurajări și aplauze. Dorin îi privi până identifică o învățătoare. Deschise portița și se apropie încet: concurenții tocmai trecuseră linia de final, zgâmâită pe pământ cu un băț. Învățătoarea le aruncă două mingi.

Dorin inspiră profund; poate era de vină dimineața de iunie, poate aerul atât de curat cum nu mai respirase în București... sau poate vinul de aseară... Ori era veselia copiilor molipsitoare? Totul arăta ca-ntr-o poveste: școala mică, văruită cu alb pur, cu ușile și tocurile ferestrelor albastre; copiii alergând într-o curte cu iarbă verde, adevărată; soarele pe cerul clar și clopote bătând undeva la o biserică; învățătoarea suplă, cu părul strâns într-un nod greu la ceafă...

– Bună ziua, pe cine căutați?

– Sărut mâna. Sunt reporter. declară Dorin așteptând în sinea lui ca învățătoarea s-o ia la fugă țipând. Mă numesc Dorin Pavelescu.

– Vă pot ajuta cu ceva?

– Aveți un elev Fănel... Putem vorbi puțin despre el?

Pe chipul învățătoarei trecu un nor:

– Da, dar va trebui să mai stați câteva minute, mă așteaptă o mămică, e aici mai de mult... Luați loc pe bancă, vin imediat.

Ce anume i se părea cunoscut la această femeie? O privi cum se îndepărta și ținuta ei, dincolo de asemănarea fizică, îi aminti de Lia. Lia! Numele fostei soții încă îi ardea inima. Nu putea uita că cea mai frumoasă dintre femei fusese soția lui timp de cinci ani. În fiecare zi o iubea mai mult decât în cea de dinainte și era convins că și ea îl iubește la fel. Până în dimineața când ea îl sună la serviciu și-i spuse că are o surpriză pentru el. I-a dat întâlnire la restaurantul unde mâncau uneori. Era radioasă.

„Dumnezeule, în sfârșit vom avea un copil!” își spuse în gând și așteptă ca ea să vorbească. Dar când ea vorbi, îi căzu cerul în cap:

– Dorin, promite-mi că te vei bucura împreună cu mine! Eu sunt fericită.

– Da, iubita mea, cum să nu?

– Dorin... m-am îndrăgostit cu adevărat. Mi-am găsit sufletul pereche. Te rog, nu fi egoist, bucură-te cu noi! Dacă mă iubești, te vei bucura de bucuria mea...

Iar el, în loc să-i dea o pereche de palme de față cu toți, el lăsase capul în jos și se transformase în stană. Ar fi vrut să-i spună ceva, dar simțea că nu mai poate. La toate insistențele ei a tăcut. Chelnerul i-a întrebat de mai multe ori ce vor să comande, apoi i-a lăsat în pace. Lia a început să lăcrimeze, neînțeleasă. Era atât de frumoasă! Dorin se întrebă în sine, cu o curiozitate aproape științifică, dacă își bătea joc de el sau efectiv era proastă. Nu-l mai interesa. Părăsi localul.

Acasă observă că toate lucrurile ei dispăruseră. Lia nu mai era. Cinci ani s-au dus purtați de vânt. Apoi au venit hârtiile de divorț. Scârbit, îi cedă totul la partaj. Avea un profund sentiment de eșec...

Și acum, învățătoarea cea tânără îndrăznea să-i semene Liei atât de mult!

– Gata, vă stau la dispoziție...

– Aș dori să-mi vorbiți despre Fănel. Dar mai întâi, cum vă numiți, vă rog.

– Ioana Teodor. Bănuiesc că ați aflat deja multe despre Fănel... În momentul de față nu mai frecventează cursurile. Am discutat cu părinții lui, cu polițistul, dar eu nu pot lua măsuri peste familia sa. Este o situație nefericită. Are nevoie de un psiholog, de ajutor de specialitate.

– Când a fost ultima dată la școală?

– Cam acum o lună... Dacă vreți ne putem uita în catalog.

– Cum vi s-a părut?

– A fost întotdeauna un elev peste media clasei. Chiar și când se vedea că e... tulburat... a dat răspunsuri bune; unele foarte bune. Dacă stau să mă gândesc... e ciudat... parcă învăța mai bine ca niciodată în ultimul timp, reținea imediat, era intuitiv, prindea din zbor o idee...

– Am aflat că după ce a fugit de acasă, a fost găsit în tovărășia unui...nebun... Ce credeți despre asta?

Învățătoarea se albi, apoi se îmbujoră. Înghiți un nod ca să poată răspunde:

– Nu știu ce să cred.

– Bine. admise Dorin.

– Știți, nu mai am timp, trebuie să intru la clasă.

– O să vă mai caut, poate mâine.

– V-am spus tot...

– S-ar putea să mai am nevoie de-o părere...

Un grup de fete veni fuga:

– Domnișoara! Domnișoara! Băieții ne-au luat mingea și nu ne lasă și pe noi pe teren!

Învățătoarea se ridică scuzându-se și plecă vizibil ușurată. Dar o prinsese! Nasul lui îi spunea că Ioana Teodor mai știe ceva. Ceva ce n-a vrut să-i spună și lui. Dar asta nu însemna că n-avea să-i mărturisească până la urmă...

Mulțumit, se îndreptă spre centrul comunei, spre cârciumă. Avea frigider. Acolo, la una din mesele jegoase, își notă niște idei cu pixul în carnețel. Luă o bere, apoi încă una, apoi o cafea. Se gândi la Ioana, învățătoarea. La Lia... Și ajunse la concluzia normală că ar fi fost bine să mănânce. Precis mamae Onela îi fripsese un pui, așa cum îi promisese la plecare. Va gusta o mâncare simplă, ca în copilărie, în satul bunicilor.

În dimineața următoare se trezi sufocat, transpirat și îngrozit. Visase urât toată noaptea, dar spre zori coșmarul se adânci. Ceva greu i se așezase pe piept, strivindu-l. Încercase să

scape, dar nu putea schița nici un gest. Când reuși să deschidă ochii, constată că era închis în capsula rigidă a unui ou uriaș. Un ou de cremene. Nu se putea mișca, abia respira. Poziția fetală îl făcea să se simtă extrem de vulnerabil. Și era atât de lucid!

Îl trezi țipătul unei gâște. Deodată căzu în realitate, de parcă pereții duri ai oului nici n-ar fi existat. Slavă Domnului! I se păruse că e închis pentru eternitate acolo, conștient și nemuritor ca să se autodevoreze.

Usturoiul? Mujdeiul de usturoi de lângă pui să fi fost vinovat? Sau berea? O fi fost veche...

Se spălă afară, la fântână. Simțea că are cearcăne și tremură în vântul răcoros. Mamae Onela îl citi pe loc:

– Ce-ai domnu Dorin? Că nu prea ți-e bine, ai?

– Nu știu, cred că fierea, poate de la usturoi...

– Ia la maica o ulcică de moare acrișoară, că-ți ia rău cu mâna! Na, vezi ce bună ie?

– Chiar, mă simt mai bine. Sărut mâna, mamae! Auzi, vreau să te întreb ceva, dar nu vorbești cu nimeni...

– Gata!

– Am stat ieri de vorbă cu învățătoarea, cu Ioana...

– Aha!

– Mi s-a părut stânjenită când am pomenit de nebunul acela...

– Ete, na! Păi George i-a fost drăguț până a-l chinui duhu rău. Că de-aia-i nemăritată și-acu, că l-o iubit sireaca... Că altfel ce fată cuminte și la locu' iei!

– A! Mulțumesc, mamae Onela, m-ai ajutat.

– Să trăiești, da' acu hai de mănâncă, că pe-urmă io plec în luncă să iau niște mohor. Îți prăjesc niște ochiuri în tigaie cu bucăți de la garniță, ai? Văz că iești mai bine...

– Da, e grozav.

Când socoti că a trecut pauza de prânz, Dorin se mobiliză. Părăsi prispa umbrită unde digerase în tihnă dejunul bogat, îmbrăcă un tricou cam șifonat, își trecu mâna prin părul tuns scurt și ieși pe uliță. *Ia să vedem primăria...*

Portarul răutăcios nu era pe nicăieri, așa că intră pe un hol rece, neprimitor, unde la o fereastră nordică mureau niște mușcate. Câteva uși închise, cu numere agățate în mijloc. Un plan de evacuare al clădirii. Dorin privi în jur: o singură intrare, trei încăperi; ce să evacuezi?

Bătu în prima ușă. Îi răspunse un glas răstit:

– Intră!

– Bună ziua... Domnu primar?

– Aveți programare?

– Nu...

– Atunci nu vă poate primi.

– Sunt de la ziar.

– E plecat, are ședință la oraș.

Se întoarse în uliță. Cum de nu-l văzuse până atunci? Lângă stâlpul de curent, un panou de afișaj. „Oferta turistică a comunei Costești”. Dorin citi cu interes. Măcar să se plimbe, că ancheta tot mergea prost ... Costeștiul era impresionant ca ofertă! Multe biserici, mânăstirea Bistrița, Peștera Liliecilor, rezervația din Munții Buila-Vânturarița, Muzeul Trovanților... Citi despre trovanți. Privi ceasul: două jumătate. Era groaznic de cald, și satul părea mort. Ce altceva ar fi putut face? Să caute muzeul în aer liber!

Atunci se dumiri ce erau pietroaiele pe care le etalau gospodarii în grădinițele din fața caselor: trovanți! Erau ciudați, ca niște cocoașe mângâiate de-o mână uriașă... Când ajunse într-un crâng, regretă că nu întrebase mai întâi despre locația exactă a muzeului. Era evident că rătăcea, dar plimbarea era plăcută, cu sau fără țintă. Și totuși! Iată că era pe drumul bun! Alături de poteca pe care mergea, zări un trovant. Era straniu că se afla în pădure, dat fiind că locul lor de formare era un sit nisipos de lângă pârâu. Poate cineva a vrut să-l ducă acasă, în grădină. Îl studie cu atenție: avea dimensiunile unui ceaun de cincizeci de litri ca cel în care mamae Onela fierbea borhotul la porci. Și era tot atât de negru; doar că purta pe spinare niște muguri cenușii, zgrunțuroși... Îl atinse încet, de parcă ar fi fost viu. Era cald.

Se hotărî să meargă mai departe. Potecuța ducea la pârâu, din câte se părea. Auzi pași străbătând frunzișul și se opri. Ascultă. Pădurea își ținea respirația. Porni din nou. Scoase aparatul de fotografiat din husa de piele. Să fie pregătit dacă apare ceva... Pașii nesiguri înaintară și ei. Auzi mai în vale o voce:

– George, tu ești? Vrei să vorbim? Nu-ți fie frică, vino!

Dorin putea să jure că vocea era a Ioanei. Mai făcu doi, trei metri și se așeză. Pașii din vale se apropiau.

– George? Tu ești?

– Nu, dar aș vrea să stăm de vorbă...

Surprinsă, Ioana nu se strădui să-și mascheze neplăcerea.

– Nu e frumos să mă urmărești așa...

– Nu te-am urmărit chiar deloc! Căutam muzeul trovanților.

– Aici? E fix în cealaltă parte a satului. Ți-am răspuns la tot ce m-ai întrebat, și continui să mă urmărești; acum înțeleg de ce se spune că ziariștii sunt groaznici.

– Nu, nu te urmăream. Și nici nu mi-ai spus adevărul. Când te-am întrebat de nebun...

– Îl cheamă George, nu e animal.

– Liniștește-te, n-am spus nimic rău de el. Când am venit, a fost primul om pe care l-am văzut. Mă gândeam la ce înseamnă nebunia... De ce ne considerăm noi sănătoși... Autiștii... sunt nebuni? Nu, doar percep altfel lumea... Când te-am întrebat n-am știut... N-am știut că ați fost...

– Nu vreau să vorbesc despre asta!

– Nici mie nu-mi place să vorbesc despre felul cum m-a părăsit nevastă-mea exact când trăiam cu impresia că ne iubim mai mult... Dar mi-am impus să trec peste orice durere.

Dorin suspină. O privi pe furiș: niciodată nu dădeai greș dacă mizai pe compasiunea unei femei. Ioana deveni ezitantă; înverșunarea dispăru subit.

– Îmi pare rău, zise neutru.

– Știi, Ioana... Pot să-ți spun pe nume?

– Sigur.

– Nu-i pasă nimănui că un copil de unsprezece ani doarme de atâta timp sub cerul liber? Ca să nu spun că s-ar putea să nici nu mai fie în viață... Mi se pare foarte ciudat. Ești cadru didactic. Înțeleg că e treaba familiei și totuși... Nu se poate face nimic? Sunt gata să mă implic, să ajut. E doar un băiețel, Ioana! Probabil că e singur și speriat. George... prietenul tău... nu e vinovat, dar l-ar putea răni pe copil.

Femeia își acoperi fața cu palmele. Plângea. Se așezară la umbra copacilor. Era mai indicat să n-o preseze. S-o lase încet dacă dorea s-o convingă să vorbească.

– Nu înțelegi, hohoti ea. Nici n-ai cum...

– Am o minte deschisă. Explică-mi!

Ioana își șterse lacrimile cu dosul palmei. Tăcea îmbufnată

și căuta prin iarbă frunzulițe pe care le zdrobea între degete. Umbra era atât de deasă și răcoroasă, încât Dorin se întinse pe spate căutând să vadă cerul prin frunzișul fără odihnă. Parfum de pelin și roiniță se prelingea de pe mâinile fetei și-l străpunse un dor de copilărie, de bunicii cu păr alb de la marginea satului, așteptându-l într-o căsuță de lemn tencuită cu chirpici.

– Eu cred, începu el evaziv, că există o legătură între George și Fănel. Nu știu de ce. Dar tu știi și nu vrei să-mi spui. Poate-i ajutăm; am relații la București, i-am putea interna...

– Aș vrea să-ți spun, numai că...

– Uite, facem o înțelegere: am să iau de bun orice mi-ai spune. Nu comentez.

– Mi-e frică, nu-nțelegi?

Dorin se ridică. Mica mafie locală!

– Polițistu? Primaru? De cine ți-e frică?

Ioana se ridică și ea. Zbuciumul prin care trecea era vizibil.

– Mi-e frică să nu mă ia și pe mine! zise răgușit. La toți ne e frică! Te fură când nu știi...

Dorin se simți confuz. Femeia părea să manifeste un început de isterie: tremura violent, lacrimile îi curgeau într-un plâns ciudat, adânc, nu-și găsea cuvintele.

Îi fu milă de ea. Probabil că nu era bine ceea ce făcea, dar nu putu rezista imboldului: întinse mâna spre ea și-o luă în brațe. O strânse tare de tot și o simți în sfârșit descătușată de teamă. Plânse cu capul pe umărul lui. Apoi se liniști și se desprinse de el.

– Ne ascultă. Hai să plecăm, nu e bine să stai prea mult într-un loc.

Ar fi vrut să obiecteze, să n-o lase să schimbe subiectul când fusese atât de aproape de o mărturisire. Să plece, însemna să amâne.

Întâi crezu că plouă. Apoi percepu mâna Ioanei crispându-se în mâna lui. Și abia după aceea se trezi lovit în obraz, pe brațe, pe picioare de o ploaie de mici proiectile.

– Fugi! țipă Ioana.

Își apărau ochii cu brațul ridicat, căutau să nu se împiedice în tufișuri și alergau spre sat. Dorin vedea imaginile mișcate, cu lungi fâșii de verde, cu puncte roșii în dreptul Ioanei. Zburau pietre mici, ca o driblură și-i nimeriseră. Sângera și el.

Era o ploaie, dar nu din cer, ci orizontală. Ioana căzu. Îngenunche s-o ajute. Groaza întipărită pe figura ei i se păru mai sinistră decât orice.

– Spre pârâu! articulă înnebunită și se ridică într-o forțare dincolo de puterile ei. Pietrele sfișchiuiau cu furie, Dorin distingea șuieratul lor, răpăitul celor care loveau trunchiuri de copac, sunetul moale al celor care le sfâșiau hainele sau se încurcau în mărăcinișuri. Albia pârâului se ivi printre plutele înalte și, de îndată ce călcară pe nisip, ploaia se opri.

Dorin își atinse buza lovită: sângera. Strivi o înjurătură; îi era ciudă că se speriase. Dar prea se întâmplase iute. Poltergeist. Clasic. Crezu că înțelege toată povestea: Fănel era la vârsta predilectă pentru astfel de manifestări; el stârnea ploi de pietre, el plimba obiecte fără să le atingă. Sătenii îl considerau posedat. Familia exasperată îl alungase. Era ceva straniu, dar nu nemaiauzit.

– S-a oprit, constată cu nepăsare atent calculată. Te-a lovit rău, mama lui de copil!

Ioana îl privi contrariată. Își presă mâneca rochiei de tâmpla care-i sângera:

– Te gândești la Fănel? Nu el o face.

– George?

„Să știi că e gelos!” își zise în gând și se simți satisfăcut.

Ioana clătină din cap cu tristețe.

– Dar spune-mi odată, pentru dumnezeu! izbucni Dorin iritat.

Fata mângâie nisipul fierbinte de pe prund; îl trase spre ea, jos și-i șopti la ureche:

– Trovantul cel mare din peșteră, el face tot.

– Cine?

– Șșș! Aici nu ne lovește că suntem pe nisip, e carnea lui. N-ai văzut bolovanii din curți? Trovanții? E unul mare de tot în peșteră, la lilieci, el e capu’ răutăților. Toți sunt vii, n-ai simțit?

Dorin se-ndepărtă de ea și-o privi suspicios. Ioana avea ceva disperat în ochi și acum nu se mai oprea:

– Pietroii cresc după ploaie... umblă noaptea de-i afli unde nu gândești... fură viața din om și te transformă în stâncă... Începe să te doară ceafa. Pe-urmă ți-apar negi pe mâini și picioare, ți se-ngroașă pielea tot mai tare până se face crustă de piatră. Devii greoi. Nu te mai poți urni. Apoi te faci de-al lor. Îți ia

mintea, te fac trovant. E ca o boală, se ia. De-asta l-au alungat pe Fănel. George a încercat să spargă trovantu cel mare. Ia luat mințile pe loc! Eu i-am spus să plecăm de-aici, da’ el nu și nu, că e de datoria lui să-i scape... E bine acum? Cui îi mai pasă că el s-a zbătut pentru săteni?

– Ioana! Gata, calmează-te. Hai acasă.

– Vezi? Nu crezi nimic! Mi-o zis mama mare să nu povestesc, c-or încercat și cei bătrâni și n-or fost crezuți, ba mai înfurii pe Cel Rău... Da’ am dovadă. Dovada vie, pe Moș Costea. Te duc la el, chiar de-o fi să nu ne mai întoarcem. Vino, sau n-ai curaj?

Dorin porni fără vorbă în urma ei. Urcau panta unui deal cu vegetație săracă. Colți de stâncă se iveau ici-colo de sub palma de sol ce-l acoperea ca o blană. Sus, pe creastă erau formațiuni bazaltice spectaculoase. Ar fi preferat să facă plimbarea asta altă dată, nu acum pe căldură. Dar, din moment ce pomenise de curaj, nu putea să dea înapoi.

– Și cine-i moș Costea ăsta la care mergem?

– Ultimul furat care încă-i om. N-ai văzut pietrele prin grădini? Se zice că-s cei bătrâni, strămoșii, care s-au întors fiecare la casele lor... Dacă pui mâna pe ei, le mai simți inima bătând adânc în piatră.

– Da? rânji Dorin. Atunci ce-i cu pietroii de la muzeu?

– Aceia sunt atât de vechi, încât nu și-au mai găsit casa și neamul. Nu e muzeu, e satul oamenilor de piatră. E chiar sub munte. Îi zice Pietreni. Dacă e liniște și ai răbdare să-i asculți, îi auzi scrâșnind înăuntru.

Dorin se opri străfulgerat. Era o senzație cunoscută. Își aminti coșmarul din zori și-l scutură un val de frig în plin soare.

– Când ai venit după mine astăzi, la pădure, n-ai văzut pe cărare un trovant negricios? Se duce acasă. E Lenuța lui Chindeac. E dispărută de treizeci de ani.

– Ioana! Ați luat-o razna chiar toți? Și să știi că n-am venit după tine...

– Am ajuns. O să ne oprim înăuntru, lângă intrare, să ne obișnuim cu întunericul. Încearcă să nu atingi nimic. Nu știm cum se ia molima.

– Nu văd nici o intrare.

– În spatele tufișurilor. Nu o cunosc decât localnicii. Comunică și cu peștera liliecilor printr-un coridor îngust, dar eu

nu pot să trec prin el; sunt claustrofobă.

În peșteră era un aer umed, dar răcoros. Undeva în adânc se auzea susur de apă.

Dorin încercă neplăcuta senzație că e ridicol. Ce naiba căuta în peșteră cu fata asta drăguță, dar nebună de legat? Investigație, OK, dar până unde? Era lipsă de profesionalism că se luase după o sursă de neîncredere... Ioana era prea implicată.

– Și unde sunt liliecii? Sper că nu ți-e frică...

– Nu mi-e frică, am fost aici cu George. Nu ți-am spus... El era student la geologie... Liliecii sunt în partea cealaltă, la intrările estice, unde sunt și cele două biserici, Ovidenia și Sfinții Arhangheli. Sunt vechi, construite în stâncă, la intrări; așa au încercat oamenii încă de atunci să stăvilească răul înăuntru. Da' tot a ieșit... Hai să mergem. Fii atent pe unde calci, vino după mine.

Ar fi putut jura că se rătăciseră și era pe cale să-i comunice asta Ioanei, când ea se opri în pragul unei sălițe. Întunericul nu era deplin. O lumină difuză era purtată de curentul de aer în continuă mișcare. Sau, cel puțin, așa i se părea lui. Peștera era săracă în formațiuni concreționare; zărise câteva coloane, bolți modeste, praguri. Un firicel de apă curgea chiar pe mijlocul principalei căi de acces și probabil că acesta era reperul Ioanei. Pereții păreau albi, acoperiți de un praf gros, la fel ca și zonele uscate. Din loc în loc se deschideau coridoare laterale, unele destul de înalte spre a fi străbătute ușor, altele înguste sau prea joase. Sinistru loc!

Atunci desluși în sălița din fața lor un morman de pietre. I se păru că distinge mișcare acolo. Încercă să vadă mai bine. Ioana înaintă încet. Liniștea făcea ecou. Desluși o respirație. Și nu era a Ioanei! Se apropie și el cu toate simțurile în alertă. Deodată văzu: în mijlocul bolovanilor stătea un moșneag. Avea corpul acoperit cu licheni și cruste sticloase îi sudaseră picioarele în piatră. Un pietroi îi creștea din umăr și povara lui îl apleca în față. Ioana vorbi cu o dușmănie de care Dorin n-ar fi crezut-o în stare:

– Mi l-ai luat pe George! Te-am crezut că încă ții cu noi... Da' ți-am spus că nu rămâne așa.

– Hăi, fato!

Dorin se cutremură: bătrânul avea un glas hârâit, iar

încercarea de a-și ridica fruntea scoase un sunet nesuferit ca un lighean cu apă împins pe podele.

– Fatooo! gemu moșul. Poate mai vorbește și dracu din mine, asta n-o pui la socoteală? Ăsta cine-i?

– Tatae, sunt reporter. O să te scoatem de aici. O să te salvăm.

– Hă, hă! hohoti arătarea de piatră.

– Uită-te bine, Dorin! îl avertiză Ioana. Să nu mai spui că nu mă crezi. Când consideri că te-ai convins, plecăm!

– Dar trebuie să-l ajutăm... De când n-a mai fost nimeni la el cu mâncare?

– Taică, eu mânc pământ. Și beu lapte de stâncă. Pământul ăsta ie maica noastră, cum zice la carte: din pământ iești făcut, în pământ te vei întoarce. Și ce dacă mănânc pământ? Nu ie spurcat. Din țărână crește buruiana câmpului care hrănește dobitoacele, iar pe dobitoace le taie omu'. Tot pământ are în gură și ăl de-i zice carne!

– Moș Costea, ia spune-i domnului ziarist, cine ți-a făcut asta!

– Bolovanu ăl mare, taică. Îți dă-n nări praf de-ăla de-al lui și te trezești cu coji de cremene la călcâie și-n coate, apăi iești perdut...

– Tatae, unde e bolovanu?

– În fundu pământului, nu-l afli tălică. O crescut și el, c-o fost mititel când o căzut din ceriu. Munții sunt pe spinarea lui...

– Ioana, hai să-ncercăm să-l ridicăm.

– Ai înnebunit? Tu nu vezi că toate pietrele alea sunt prinse de el? Uită-te mai bine!

Dorin privi stupefiat ceea ce crezuse că sunt licheni: era un fel de sistem circulator extern cu bogate ramificații prin care bolborosea lent un lichid gri-verzui. Fața bătrânului avea cruste de parcă i-ar fi ieșit unghii de sub piele; cu un ochi nu avea cum să mai vadă... Dar în ochiul viu sclipi un licăr de răutate și moșul își arătă dinții într-o grimasă înfiorătoare: erau lungi și subțiri ca dinții de gavial.

În același timp percepu un vuiet puternic dincolo de unul din pereți; firicelul de apă le inundă picioarele. Ioana țipă:

– Să fugim! Repede!

O apucă de mână, mai mult de teama de-a nu se rătăci el, decât din dorința de a o salva pe ea. Alergau orbește prin apa

ce venea din spate cu viteză. O teroare cumplită pusese stăpânire pe el: simțea un rău de neînțeles hăituindu-i. Nimeriră ieșirea și continuară să fugă, dar apa râului subteran nu ieși afară. Probabil își continua cursul pe sub pământ.

– Gata cu moșu', s-a înecat!

– Nici vorbă. N-are neapărată nevoie de aer, cum nu are nevoie de mâncare. Din momentul în care se contaminează, corpul lor suferă transformări.

Dorin își privi ceasul: era șase.

– Unde mă pot conecta la internet?

– La școală.

Dorin deschise laptop-ul. O privi pe Ioana cu coada ochiului. Își despletise părul ca să ascundă tâmpla și obrazul lovite.

– Vorbește-mi de George.

– Nu...

– Gândește-te c-o faci pentru el. E sigur că el și copilul au aceeași boală; la fel și moșu'. Cum debutează? Care sunt primele simptome?

– De moș Costea nu știu. E în peșteră de vreo șapte ani. El n-a fost nebun. Devenise fanatic... religios. Pupa icoanele și bătea mătănii la toate slujbele. Acum îmi dau seama că era speriat. O făcea de frică. Credea că-l pedepsește Dumnezeu. Se spunea că făcuse unele prostii...

– Cum a început la George? Ați fost tot timpul împreună?

– Da, eram în vacanță, anul trecut, vara. A coborât în peșteră. N-am fost cu el până jos, ți-am spus că nu pot. Când s-a întors era foarte obosit, părea beat. Da' nimic altceva.

– Încearcă să-ți amintești cât mai exact.

– Știu că ne-am dus la Horezu, la târg, că era Sfântă Mărie... a doua zi...El era tot gândit. A zis că vrea să arunce în aer bolovanu. Cunoștea un maistru artificier. În ziua aceea la târg mi-a spus ce intenții are. Seara, când ne-am întors acasă m-a condus și mama l-a invitat să rămână la cină. Stăteam cu el pe bancă, mai fugeam să ajut pe mama și numai odată îl văd că se apleacă spre stratu' de flori și ia un pumn de pământ. L-a băgat în gură. A înghițit și-a râs. Se purta ciudat, nu era el. L-am întrebat de ce a făcut așa. Atunci a vrut să rupă o bucată de tencuială din perete; mama venea cu fripturile și l-a văzut și ea; săraca s-a îngălbenit pe dată. Eu știam de trovanți, ne-au

învățat de mici cu frica lor. Dar n-am știut că poate să înceapă așa.

– Și?

– A fugit...

– Hai, nu trebuie să plângi!

– Vorbeau oamenii că l-au văzut dezbrăcat, la râu, tăvălindu-se prin noroi. Nu se mai putea nimeni înțelege cu el.

– Și familia lui ce-a spus?

– George nu e de aici, e dintr-o comună mai încolo, mai la sud. N-o are decât pe maică-sa, c-o divorțat și era recăsătorită.

– Bun. Fănel ți-a fost elev. La el cum s-a manifestat?

– Dacă stau să mă gândesc, am observat că învăța mai bine. Chiar l-am lăudat. Doar că începuse să... se maimuțărească... se strâmba, te imita, scotea sunete... în toiul celei mai serioase atenționări se întorcea la mine și se strâmba. În schimb, dădea cele mai bune răspunsuri la ore. Erau niște chestii direct proporționale învățatul și scălâmbăielile... Uite, da... l-am văzut mâncând cretă! Am zis că vrea să facă trucul acela cu febra, ca să chiulească...

– Cu alte cuvinte, avem un apetit crescut pentru minerale... Și apoi, pur și simplu, n-a mai venit la școală?

– Devenise violent. Maimuțăreala nu mai era nevinovată. Lovea copiii. Doamne, nu pot să-ți spun ce-a făcut cu niște cățeluși! Atunci m-am dus la maică-sa. Eu nu mi-am dat seama ce are, dar ea, săraca femeie, știa. Mi-a povestit plângând cum încerca în fiecare seară să-i scoată crustele de piatră de pe coate...

– Hai să căutăm pe net. „Mănâncă pământ”. Așa! Ia uite ce răspunsuri apar: sindromul Pica: mănâncă pământ, cărbune, rugină, tencuială, cenușă... Vezi? Pentru „cruste pe piele” ce ne iasă? „Boala Morgellons” O.K.! În principiu, concluzia mea este că nu e neapărat ca trovantul, sau pietrele să le provoace asta, deci sunt vindecabili... Ioana, nu plânge!

– Deci tot nu crezi. O iei științific. A mai fost pe-aici o echipă cu abordare științifică prin 1977, venită din București. Mi-a povestit mama... Atunci au înființat muzeul. Au găsit necropole la baza muntelui. Profesorul de istorie de la școala din Horezu a interpretat rezultatele ca fiind un loc de sacrificii umane, probabil pentru îmbunarea monstrului din pământ. A scos o broșurică, dar a fost retrasă încă de sub tipar. Iar el a

dispărut.

– Ce e rău în aceea că încerc o explicație științifică? Crezi mai degrabă în bau-bau?

– Nu am nimic cu știința, atâta timp cât nu-și imaginează că poate explica absolut tot. Sunt lucruri dincolo de capacitatea de cuprindere a rațiunii noastre.

– Bine, Ioana. Am spus că am o minte deschisă; accept ca ipoteză de lucru și posibilitatea ca trovantul să fie vinovat. Dar doresc înainte de toate să-l găsim pe Fănel. E inadmisibil ca un copil să fie părăsit în felul acesta. Și acum acasă! S-a făcut târziu.

Dorin ajunse în curtea gazdelor tocmai la timp ca să ciocnească un pahar de vin cu moșu. Se întunecase de tot, dar afară în pridvor, unde era pusă masa, becul răspândea o lumină plăcută ce atrăgea fluturi de noapte cu aripi grele, goange blindate zornăind în armuri, gâze transparent-verzui care miroseau dacă le striveai. Dorin le privi tăcut, apoi își mută ochii pe bătrânul de lângă el.

– Și ie gata articolu la ziar, taică?

– Nu, tatae. Dacă nu vreți să mă ajutați...

– Io-ți povestii tot ce știui, de. Mai mult ce să fac?

– Am fost în peșteră la moș Costea.

Bătrânul se înnegură:

– D-apoi asta-i pe răspunderea dumitale, să știi. Hai, măi, muiere, că îmi pleoști rachiu urechile de când l-am beut și mămăliga ceea tot nu-i fiartă! Adă un boț de brânză, batăr!

– Fănel are aceeași boală ca moș Costea și ca George.

– Tată, la fiecare îi rânduiește Dumnezeu după voie; nu cerceta legile sale. Asta e!

– Ați fost în stare o comunitate întreagă, în frunte cu familia lui să abandonați un băiețel! L-ați lăsat să moară!

– De-acu nu mai moare, taică. Io zic să-ți vezi de treaba lu' matale, că-i mai bine, auzi?

– Măcar spuneți-mi tot ce știți.

– Io atât știui.

Baba Onela trânti mămăliga pe cârpător cu ostentație:

– Nu crezui c-ajung la anii ăștia să-mi fie rușine cu omu meu!

– Ce-ai, fă, ai căpiat? Ia mai taci!

– Ba să taci mata, uncheșule, auzi? Că io îi zic lu' domnu

ce mai știu. Că dacă nu tăceați toți ca porcu la tărâțe, poate nu vedeai atâția nebuni pe ulițe. Iertă-l, domnu' Dorin, pe omu meu: moare de teamă, c-așa o fost învățat de pe vremuri. Geaba îi zic că s-or dus comuniștii cu partidu' lor. Ie mai lesne să taci, uncheșule? Mi-e rușine cu voi, Grigore! De ce să nu spunem c-avem un năcaz? Ie demon, mamă, acolo subt pământ! De la suflarea lui puturoasă se betegesc oamenii din moși strămoși. Și n-are leac. Or venit domni mari, școliți să-i dea de capăt și n-or putut. Măcar or pus un gard de sârmă ghimpată de nu mai trecea nimini spre borta aia blestemată. Da' după revoluție s-o furat tot. De la ceape or luat animalele, porumbu, țevile de irigație, țigla de pe grajduri, tot! S-o furat și sârma din juru peșterii. Usca-i-s-ar mâna cui a luat-o! Că de-aia ni se bolnăvesc copiii! Domnu' Dorin, ziceți cui trebe, poate aude și de noi cineva.

– Mamae, zici c-a fost aici o echipă din București?

– Da, mamă, ie mult de-atunci, că eream io tineră. Moșu ăsta erea secretar la primărie, el i-o primit, da' nu vrea să zică. Erai mai curajos, uncheșule, pe vremuri; ascultai vocea Americii la radio, ții minte? O fost niște domni prefesori într-o vară cu o mașină în care aveau multe minunății, plină cu felurite borcănașe și clondire în care adunau pietricele și lipeau pe iele hârtiuțe scrise... Ehe! Dacă iei nu i-or dat de capăt, nici nu știu... Or coborât în peșteră de mai multe ori, îi conducea un pui de fată, Lenuța lu' Chindeac, care s-o și bolnăvit dup-aia... Și numa ce-o venit o mașină neagră cu număr mic într-o bună zi, de-i ia la întrebări. Or trăbuit să plece. Ce s-o mai supărat domn prefesor, ăl bătrân care erea și cel mai deștept între iei! Atunci or închis intrarea și-or pus numele la pietroaiele cele mari „muzeu" și gata.

– Și acei profesori ce spuneau de ceea ce au descoperit?

– Nu prea vorbea cu noi, mamă... Deși erea cumsecade, așa, ca oamini... Că i-am cunoscut binișor că le făceam de mâncare cu rându, cum o hotărât domn părinte la biserică... Și-or dormit la Nuța, verișoara mea, că erea vădană și-avea odăi goale...

– Mă duc mâine la tanti Nuța, atunci... Poate îmi mai spune ceva.

– Ăhă, maică, Nuța s-o mutat la Domnu de câțiva ani. Da' dacă vreai să vezi casa, te duc, că nouă ne-o rămas toate după

ia, că n-o avut copii. Am și-un cufăraș de-al lui domn prefesor pe care crez că l-o uitat la ia, dară nu l-am descuiet că nu-i frumos; am tot așteptat să-l ceară. Dacă vreai, deschide-l tălică.

– Ho, muiere, că vorbiși să ne-ajungă până la a doua venire a Mântuitorului! Acu dacă vărsași din tine tot, dă-ne să mâncăm că-i arat eu cufăru la domnu'!

Dorin se trezi abia spre prânz. În cap îi stăruia un singur gând: să-i arate Ioanei ce descoperise printre lucrurile profesorului.

Găsi în bucătăria de vară pe cuptor, sub un ștergar, turtă caldă, carne cu varză acră și plăcinte. Se așeză pe scăunel să mănânce, cuprins de-un val de duioșie pentru mamae Onela.

Când soarele încingea praful pe drum, în arșița amiezii, ieși pe portiță. La școală o așteptă pe Ioana sub brazii înalți, răcoroși.

– Nu știam că la clasele I-IV faceți cursuri până la două...

– A, nu. Am avut ședință de catedră. Ce faci?

– Am găsit carnetul ăsta de notițe între lucrurile unuia dintre profesorii care au cercetat trovanții. Nu-mi dau seama cum de l-a lăsat aici.

Ioana privea în gol. Lovitura de piatră de pe tâmplă se închisese ca o floare mică, roșie. Dorin ar fi vrut s-o sărute acolo.

– Ioana, mă auzi? La ce te gândești?

– Te-am auzit. Am pus-o pe mama să-mi povestească de echipa de geologi din '77. Și-a amintit că pe profesorul care coordona grupul îl chema Gavăț. A ajuns la noi un zvon că s-ar fi sinucis un an mai târziu. A înțeles că trebuia să se grăbească...

– Cum adică?

– Dacă boala evoluează, nu mai poți muri; transformarea merge până la capăt. Nu te lasă să-i scapi.

– Deși nu-mi place, trebuie să admit că ai avut dreptate. În cazul în care acest geolog nu era nebun, ceea ce a notat în carnet este înspăimântător. Vrei să-ți citesc?

– Îmh.

– Nu te plictisesc, redau doar pasajele relevante, oricum, notele sunt destul de succinte. Fii atentă:

„Trovanții sunt concrețiuni grezoase și reprezintă cimentări locale în masa nisipurilor care îi conțin, iar secreția

neuniformă a cimentului conduce la diferite forme ale acestora...”

– N-a spus nimic deosebit.
– Ascultă mai departe:
„Concrețiunile sunt aglomerări punctuale de substanță minerală cu structură concentrică, zonară, formate diagenetic prin creștere centrifugă”

– Mă rog, aici e mai vag, da’ stai să vezi:
„După acumulare, sedimentele clastice (depozitele nisipoase), își modifică organizarea internă din cauze mecanice, chimice, dar mai ales biotice.”

– Ai auzit? „Biotice” Adică se referă la viață. Se modifică sub acțiunea unui factor biologic, Ioana! Ascultă:
„Unicitatea trovanților constă în aceea că soluția de carbonați a fost înlocuită la formarea acestora cu o soluție organică de siliciu și cimentarea s-a făcut doar în jurul unor anumite centre care au ca punct de plecare o rocă a cărei compoziție este necunoscută.”

– Îți dai seama? Ce zicea moș Costea de piatra căzută din cer? Și „soluție organică de siliciu”. Nu cred că există așa ceva pe pământ, este evident o formă străină de viață...
– Îmi pare bine că te-ai convins.
– Uite, a desenat o hartă; aici e cartografiată peștera. Nu știam că există și-o peșteră a urșilor. Hai să-ți mai citesc!
– Dorin, eu știam toate astea, uiți că George era student la geologie? Pentru tine sunt revelații, noi le cunoaștem dintotdeauna... Problema e cu totul alta.
– Ioana, îți promit că n-am să las lucrurile așa. Știu unde e cazul să mă adresez ca să mă fac auzit. Nici un om nu mai trebuie să trăiască acel coșmar. Însă până mă întorc, trebuie să astupăm intrarea. George a avut o idee bună. Mai știi unde putem găsi artificierul?
– Da, la Horezu, am fost împreună la el.
– Păi atunci, mâine mergem la Horezu.
Excursia până la Horezu împreună cu Ioana îi dădea emoții. Tot restul acelei după amieze visă cum va petrece cu ea

o sâmbătă întreagă. Spre seară, după ce notase câteva puncte de reper pentru articol pe măsuța soioasă a cârciumii și golise două sticle de bere își puse problema serios despre relația cu Ioana. Cât avea să mai stea singur? Era prima femeie care îl interesa în mod real de la Lia încoace. Are s-o ia cu el la București. Ba mai mult, o va lua de nevastă! Odată decis, o mare mulțumire puse stăpânire pe sufletul său. Intră în vorbă afabil cu sătenii ce-l înconjurară și le povesti despre evenimente politice și dedesubturile lor, despre plata subvențiilor în agricultură, despre manevrele esoterice ale băncilor și ascultă politicos epopeea retrocedărilor din localitate... Era întuneric afară când se ridică dintre bărbații încinși de alcool și de finalul campionatului ce se urmărea în comun la televizorul de pe bufet. Trebuia să se odihnească. Avea capul greu.

Pe ulițe, luna îl ajută să nu se împiedice. Noaptea era caldă și parfumată, greierii țârâiau peste tot, auzi și-un huhurez departe spre pădure. Trase aer în piept cu încântare. Da, viața la țară avea un farmec al ei...

Când ajunse în dreptul casei gazdelor, desluși o pată întunecată lipită de stâlpul de piatră al porții. Din cauza umbrei albastre aruncate de un copac, nu putea desluși dacă era om sau animal. Însă trebuia să se apropie, fiindcă îi stătea exact în drum. Se auzea un sunet cunoscut venind dinspre ea, dar lui Dorin îi trebui câteva secunde să-l identifice: era zgomotul unui cuțit ascuțit pe gresie; al mai multor cuțite ascuțite în același timp. Și, deși era un sunet familiar, un fior rece îi dansă pe șira spinării ca o avertizare, cu o clipă înainte de-a intui ce era arătarea: Fănel!

Copilul se mișcă, lumina seacă a lunii i-l înfățișă lui Dorin: resturi de haine atârnau zdrențăros peste trupul crescut inegal. O mână se transformase în cilindru de cremene, în jurul gâtului se adăugaseră inele dure de piatră și-l siliseră să se lungească nefiresc, picioarele păreau unite de la genunchi în sus. Fănel mușca din stâlpii porții. Îngrozit, Dorin îi văzu dinții cenușii, lungi, capabili să sfărâme roca. Dar nimic nu-l cutremură ca ochii băiatului. Erau vii, sclipitori, inteligenți și lipsiți de orice urmă de simțire. Ceea ce se oglindea în ei era un rău pur, fascinant ca flacăra lumânării pentru o molie. Dorin rămase încremenit, prezența de spirit i se evaporase instantaneu, doar inima îi palpita înecată în coșul pieptului. Fănel îi aruncă o

privire încărcată de dispreț. Pocni cu brațul de piatră în gard atât de puternic, încât săriră scântei, râse strident apoi se îndepărtă greoi, de parcă ar fi avut ambele picioare pe cracul aceluiași pantalon. Dorin îl privi până dispăru în faldurile nopții. Intră în casă transpirat, dârdâind de emoție.

– Crezi că e posibil să nu vină? Să ne fi mințit?

– N-am de unde să știu. Îl cunosc la fel de puțin ca și tine.

Îl așteptau pe nea Aurică artificierul la umbra săracă a unui salcâm pipernicit nu departe de intrarea în peșteră. Dorin era stânjenit și se enervă. Acesta era simptomul fără greș atunci când se îndrăgostea și n-ar fi vrut ca Ioana să se amuze. Avea ceva să-i spună, ceva de maximă importanță și socoti că era indicat să înceapă cu o problemă mai gravă.

– Știi, Ioana, n-am vrut să-ți stric ieri buna dispoziție... Și n-am dorit nici eu să-mi amintesc cât eram cu tine... Înțelegi? Vineri seara am rămas la cârciumă să notez unele idei pentru articol, m-am uitat la meciul de fotbal, că n-aveam ce face... Pe la zece și ceva m-am dus spre casă. În poartă la mamae Onela era... întâi n-am văzut ce e. Apoi mi-am dat seama că era Fănel.

– L-ai văzut? Mai vorbește?

– Nu... A râs, dar a fost un râs drăcesc. Moș Costea nu m-a impresionat așa. Copilul acesta a pățit un lucru... Parcă s-a mutat în el ceva străin de tot ce cunosc. E pe jumătate pietrificat. Și mustește de ură. Ioana, nu vreau ca tu să mai rămâi aici. Ascultă-mă! Vreau să vii cu mine la București.

– Nu se poate.

– Ioana, îți găsesc post de învățătoare fără probleme. Nu cred că părinții tăi ar avea ceva împotrivă să te știe în siguranță.

– Nu-mi permit. Unde să plec așa, de nebună?

– Ioana! Eu vreau să te iau de soție. Stai, nu fugi!

– Nu fug, dar nu cred că e momentul să...

– Știu, știu! Te rog să mă ierți că ți-am spus în felul acesta. Dar trebuie să ne grăbim. Eu mâine plec, dar intenționez să mă întorc în două, trei zile. Nu vreau ca tu să mai fii aici. Te iau cu mine atunci.

– Ești fantastic! M-ai întrebat dacă eu doresc să mă mărit cu tine?

– Nu știu dacă vrei să te măriți cu mine, dar cred că mă placi și tu. Când se întâlnesc doi oameni care se aseamănă, nu

este nevoie de prea multe declarații.

– Nu-mi permit să locuiesc în capitală. Nu sunt bogată, să știi.

– Ești foarte bogată. Presupun că nu vei dori să stai la mine. Dar am o mătușă singură care închiriază o cameră la studente. O să fii liniștită și în siguranță acolo. Vrei? Asta doar până aranjăm nunta.

– Dorin...

– Ah! Sunt fericit! Ioana, te iubesc!

– Dar n-am spus „da”!

– Ba da, ochii tăi au spus-o!

– Stai cuminte, Dorin, uite, vine nea Aurică!

– Bună ziua, bună ziua! Gata, nea Aurică?

– Să trăiți, taică. Păi cum? Mă urneam până-aci de florile mărului?

– Dar ați adus ce trebuie? Că nu văd decât o plăsuță...

– He, he...

Nea Aurică se roși de plăcere. Era un moș încă falnic, cu păr alb și perciuni stufoși, iar ochii mici scânteiau ca ai unui copil pus pe ghidușii.

– Taică, vreți să aruncați în aer intrarea în peșteră, iar eu n-am pus întrebări, că de ce, că cum, că așa și pe dincolo... Poate socot că e bine ce faceți. Sau poate nu pun întrebări de felu meu... Da' să crezi că nu-s pregătit... Mă, taicule, pe ce pui eu mâna se face exploziv, auzi? E treaba mea cu ce îți dărâm gura peșterii. Dacă vreau cu dinamită, cu dinamită! Dacă vreau cu trotil, cu trotil! Da' dacă eu vreau cu zahăr și pastă de hârtie, la care am adăugat așa, un piculeț de nălbitor de rufe de la muiere, ce-ai tu cu mine? He, he...

– De unde ai dumneata trotil?

– Eeee! Treaba mea. Poate îmi place pescuitul sportiv...he, he... N-aveți grijă. Ia ajutați-mă să desfășor firu... Îl ducem puțin mai încolo ca să fim siguri că pică bolta de la intrare. Fata tatii, să n-apeși pe manetă c-ajungem prea curând la Sân Petru! La aia umblu doar eu. E! A fost greu? Acu gata, însă pân-a bubui, vreau ălea două milioane, taică.

– Sigur, poftim.

– Vezi că suntem pretini? Doamne-ajută, o dăm jos!

Nea Aurică apăsă pe „manetă”. În locul unei explozii, auziră un răcnet. Ioana tresări. George nebunul, gol, cu părul

țeapăn, acoperit de cruste ca de niște platoșe până la brâu se repezise în peșteră. Urletele lui răzbăteau în afară cu ecou. Fata țâșni spre intrare strigându-l.

– Nu, Ioana, nu! Explodează din clipă în clipă!

– Lasă-mă! Lasă-mă când îți spun!

Dorin se aruncă peste ea exact la timp ca să fie la pământ când primele proiectile zburară care încotro. Un praf alb și înecăcios se lăți peste tot și-și simțiră urechile înfundate. Nea Aurică sărea în sus de încântare:

– Ați văzut? Ați văzut? A fost minunată!

Ioana plângea în hohote. Dorin o strânse în brațe:

– Nu mai era nimic de făcut pentru el, știi bine.

În dimineața plecării moș Grigore îl trezi la patru. Dorin își aruncă hainele în rucsac, plăti pentru găzduire și ieși în răcoarea zorilor. Mamae Onela era în grădinița de flori din fața casei, îngenuncheată lângă o tufă cu flori albe, puternic parfumate.

– Sărut mâna, mamae, eu plec.

Bătrâna întoarse spre el ochii plânși. Atunci văzu la picioarele ei un trovant mititel, plin de negi cenușii.

– Nu știam că țineți și dumneavoastră pietre de-astea lângă casă. zise Dorin fără să-și poată reprima tonul de reproș.

– De, mamă, veni acasă... E Petrică al meu. Avea cinci anișori când mi l-o luat. S-o bolnăvit la râu. Crezui c-o să moriu de durere, dar Domnul mi-o trimes pe Anica, fata noastră, să mă mulcomească. Că de nu erea ia, n-aveam la ce să mai trăim... Vin în fiece dimineață să-i dau o ulcică lapte, că tot pruncuțu meu ieste. Și el crește, da’ cătinel așa... Toți avem piatră în curte și pe inimă, domnu’ Dorin. Toți.

– Am să vă ajut. N-o să vă uit, promit!

– Domnu Dumnezeu cu tine, maică!

Dorin se trezi acasă, în vuietul atât de drag al orașului. Se întinse în așternut cu plăcere. Avea să treacă pe la redacție abia spre seară. Articolul era aproape terminat, sigur Giganul o să moară de încântare. După cum îl știa, n-o să-l publice imediat, întâi o să-i facă puțină reclamă, să cumpere cititorii ziaru.

Ioana! Oh, Ioana! Vineri se va duce după ea. Ce noroc pe el! Când cumpărase pontul de la Alina, visase oare că se îndreaptă spre cea care-i va fi soție? Spre Ioana? Numele ei îi părea răcoros ca un măr verde. Din care ar fi mușcat cu

plăcere...

Plin de lene se ridică. Garsoniera lui era spațioasă, dar nu se putea numi ordonată. Dacă avea de gând s-o aducă pe femeia vieții sale pe aici, va trebui să deretice. Să ascundă hainele în dulap, pantofii la locul lor, hârtiile de pe biroul calculatorului puse în sertar... O perdea frumoasă ar fi făcut locul mai romantic, fetelor le plac chestiile astea... Și bietul lui ficus, tovarășul său de solitudine, ar fi fost mai fericit la fereastră, la lumină.

Se apleca să ridice ghiveciul mare când simți un imbold straniu și de neînvins. Copleșit, își înfipse dinții adânc în pământul florii... Era atât de gustos!

Femeia știu că avea să moară în următoarele ore. Cu toate astea, ceea ce simțea era numai curiozitate. Se întrebă dacă viața ei, așa cum a fost, i se va derula prin fața ochilor, dacă în ultima clipă, clipa care ucide, va reuși să înțeleagă sensul lucrurilor cu acea înțelegere supraumană... Nu putea să moară râzând, nu de data asta când se părea că nu doar lumea ei murea odată cu ea, ci chiar lumea întreagă se prăbușea spre cer.

Dar nici nu voia să se recunoască învinsă. Dădu drumul din palmă briceagului cu plăsele de os. Închise ochii și așteptă. Nu putea să râdă, dar ar fi vrut să fie ca trestia...

Monica întinse mâna și opri zbârnâitul ceasului. Se întinse între cele două cearșafuri. Somnul de dimineață era cel mai odihnitor. Totuși, trebuia să se ridice, să-i facă o cafea mare lui Sergiu, care n-ar fi putut deschide ochii în alt mod.

Oh, de ce nu se luminase încă? Oare era înnorat? Ploua? Și ea care intenționase să plivească florile după lungi amânări!

Ieși în balcon amețită. Afară era întuneric deplin cu excepția unei dâre roșiatice dincolo de coama dealului. Cerul era negru complet, nu se vedeau stele, probabil că norii plini de apă coborâseră jos de tot.

Se întoarse la bucătărie și porni cafetiera. În camera tatei mergea un aparat, bătrânul se trezea întotdeauna foarte devreme.

În timp ce lichidul negru se aduna în cana de sticlă avea să facă un duș rapid, înainte să ocupe Sergiu baia. Exact când se săpuni bine se stinse becul. Aparatul tăcu. Era imposibil să plouă fără să se ia lumina? Doamne, pe ce lume trăiau! Se clăti pe dibuite și se îmbrăcă. Apoi o luă spre dormitor să-și trezească soțul. Bine că făcuse mai întâi cafeaua! Aruncă o privire pe geamul balconului; nici un fir de lumină. Era ciudat.

Sergiu sforăia cu spor. Cascadele vocale urcau și coborau ca aria unei opere dramatice. Monica zâmbi pe întuneric. Întinse mâna și-l mângâie:

– Sergiu, haide dragă. Se face târziu. Și s-a luat curentul. Unde ai pus data trecută lumânările?

– De ce mă trezești așa devreme? Nici nu s-a luminat!

– Vine o furtună mare. Bine că am făcut mai întâi cafeaua. Mă duc să caut lumânările. Vezi să nu dai peste ceva.

Se întoarse pe hol, acolo unde bănuia că s-ar putea ascunde niște lumânări. În sertarele bufetului... Aha! Astea erau! Dibui după un păhărel pe raftul de sus al dulăpiorului și așeză lumânarea în el. Chibrituri! N-aveau chibrituri, desigur. Aragazul se aprindea automat. Exista o brichetă pe undeva, dar unde? Îl auzi pe Sergiu intrând în baie. Peste câteva momente va veni și n-o să vadă să-și ungă pateul pe pâine.

Ciocăni la ușa socrului:

– Tăticule, aveți grijă, că s-a luat curentu. Caut o brichetă și aprind o lumânare, să nu vă loviți pe întuneric.

– Monica, intră și caută în sertarul mesei că am eu acolo niște chibrituri. Sergiu s-a sculat?

– Da, e la baie. Cred că vine o furtună mare.

– Da... Ai găsit?

– Gata. Haideți la masă. I-am tot zis să cumpere un felinar ceva...

Sergiu își turnase cafeaua și cotrobăia prin frigider.

– Nu găsesc nimic pe întuneric.

– Lasă-mă pe mine, că ții ușa aia deschisă prea mult. Și-așa se dezgheață până vine curentu.

– Nu ai ordine în frigider.

– Ți-am spus de atâtea ori că ne trebuie unul mai mare.

– Ca să crească și dezordinea exponențial...

– Te-ai trezit cu fundu în sus.

Sergiu tăcu, pentru că cel mai deștept cedează. Lipsea vocea știriștilor de la televizor. Atunci ascultau și nu se puteau ciondăni. Monica puse o cană de ceai în fața bătrânului:

– N-am avut cum să fac pâine prăjită, se scuză.

Socrul îi mângâie mâna afectuos:

– Mănâncă și tu, fetițo. Nu știu ce s-a-ntâmplat că la radio n-au dat știri la șase. Era muzică simfonică. Unde ați mai pomenit?

– Ai fost pe alt post, măi tată.

– Da’ nici nu m-am atins de scală! Eu ascult mereu același post: actualitățile.

Sergiu nu mai catadicsi să răspundă. Monica îi turnă a doua cafea.

– Să-mi dai o sută de euro că trebuie să plătesc banca și nu-mi ajung banii.

– Dacă mai luăm din ei…

– De parcă i-aș lua să-i beau!

– Nu te enerva, dragă, zic și eu că n-o să mai ajungă pentru ce ne-am propus.

Sergiu porni spre dormitor și izbi cu șoldul colțul bufetului.

– Fir-ar al dracului de curent! Că și furtuna asta nu se hotărăște odată!

Privi afară de pe balcon. Nu se vedea nimic. Întunericul avea o consistență materială. La orizont persista dunga roșiatică.

– Uite-ți cămașa. Doamne, bine c-am călcat aseară! Ce mă făceam acum?

Lumânarea tremura umbre pe pereți. Sergiu își alese o cravată încercând să distingă culorile în lumina moartă.

– E groaznic de cald, oftă Monica.

– Suntem în iunie.

– E zăpușeală, așa de dimineață.

Sergiu era îmbrăcat. Luă bani din cutia ascunsă printre haine, în dulap. Verifică dacă are telefonul, ochelarii, portofelul. Se încălță.

– Am uitat cheile de la mașină. Vezi că sunt pe măsuță.

– Le-am găsit. Ai grijă cum conduci pe întunericu ăsta!

Farurile aprinse ale Fordului decupară un tunel luminat din masa de întuneric. Monica desluși umbre bulbucate rostogolindu-se de parcă un nor cumulus plin de funingine ar fi coborât la sol. O boare fierbinte i se strecură pe sub capot și-i învălui picioarele aproape senzual. Părăsi terasa indignată. Cine mai pomenise una ca asta! La televizor nu auzise nimic, dar n-o mira: conspirațiile și joaca cu mințile oamenilor erau specialitatea guvernanților din umbră…

Se întrebă cum se va descurca doar cu cele două lumânări dacă bezna avea de gând să mai dureze. Trebuia strânsă masa și spălate vasele. Trebuia să gătească. Îi păru rău că nu se arătase mai entuziasmată când Sergiu voise să cumpere un generator; acum n-ar fi avut probleme.

Ca să prindă elan, își turnă încă o ceașcă de cafea. Poate avea să se risipească întunericul…

Bătrânul o strigă de pe balcon:

– Monica, mi se pare mie sau chiar miroasă a clor?

Of, și tata! De ce nu stătea locului, ce se tot fâțâia prin casă, așa orbește? Scoase capul și adulmecă în dreptul ferestrei.

– Parcă ar fi... nu știu... usturoi? Haide înăuntru, tată, nu-mi place să intre zăpușeala asta peste tot. Dacă mai și pute, cu atât mai rău!

Bătrânul o urmă ascultător. Mergea încet ca și cum tălpile pipăiau mai întâi locul pe care aveau să calce.

– Dă-mi să-ți curăț zarzavatul pentru mâncare. Zi cu ce te ajut, Mona.

– Nici nu m-am gândit ce să gătesc. Și pe întuneric, parcă nu-mi vine...

– Păi, dacă pui lumânările pe masă, aprinzi aragazul, eu zic că ne descurcăm. Sunt la dispoziția ta.

– Bine, tată. Stai un pic jos, uite îți mai dau un ceai, îmi termin și eu cafeaua, dup-aia îmi iau inima-n dinți și cobor în pivniță să aduc legume și niște bulion. Ce zici de-o musaca? Am un pachet de carne tocată rămas de la sarmalele de duminică.

– Cum vrei tu, fetițo!

– Doamne, s-a făcut opt jumate și e tot beznă! Tată, ai mai pomenit așa ceva?

– Hm, numai în război am mai simțit o întunecime așa densă. Fumam noaptea în tranșee cu țigara în podul palmei, să nu fim văzuți. Caporalul ne zicea să...

Nu! Pentru Dumnezeu, iar începea cu povestitul! Monica își prinse tâmplele în palme. O durere de cap bombănea acolo undeva întocmai ca un bondar derutat. Sorbi din cafea și părăsi taburetul.

– ...dacă te ridicai primeai un plumb în frunte!

– Doamne ferește! Tăticule, cobor în pivniță. Stai aici și termină-ți ceaiul, că iau o lumânare cu mine. Parcă mi-e și urât să ies afară!

Bătrânul înghiți povestea neterminată:

– Vrei să mă duc eu?

– A, nu! Stai liniștit.

Deschise ușa de la intrare încetișor, circumspectă de parcă ar fi privit prin crăpătură un străin care-a bătut târziu în noapte. Întunericul se rostogolea apăsător. O clipă îi trecu prin minte că nu va putea înainta, că negreața aceea este compactă ca o gelatină lipicioasă. Flacăra lumânării se aplecă tremurător.

O apără cu palma, dar lumina ei nu ajungea până jos. Nu vedea unde pune piciorul! Păși peste prag și merse pe lângă peretele casei pipăind. Încercă să vadă cu ochii lărgiți vreo lumină pe la vecini, dar abia dacă desluși casele – pete și mai întunecate în beznă, ca niște animale mari, moarte. Se înfioră. Dădu peste intrarea în pivniță. Deschise repede, ca să scape de senzația neplăcută că aerul o murdărește. Îndesă în plasă cartofi din lădița de la colț, niște ceapă, o sticlă de bulion... Aha! Să ia și o dulceață. Poate mai târziu, după furtună, avea să facă clătite, că Sergiu poftise dulce...

Se întoarse în casă cât de repede a fost în stare. Parcă mirosea a ceva... nu clor... a ceva indefinit... Intră iute și închise ușa. Dorea să dezbrace capotul. Îl simțea murdar de mâzgă, de funingine, de ce-o fi fost! Mișcările repezite stinseră lumina fragilă a lumânării.

„Lua-te-ar naiba!” îi ură Monica aruncând capotul. Înregistră în minte conștient ceea ce sesizase încă de dimineață: în casă, chiar și fără nici o sursă de lumină, nu era un întuneric absolut, compact, așa ca afară. Mobilele se distingeau vag, dar poate contribuia la asta și faptul că le știa locul. Îmbrăcă treningul pe care-l spălase cu o zi înainte. Mirosea proaspăt și era destul de răcoros. Apoi se întoarse în bucătărie.

– Ai reușit! o întâmpină socrul.

– E groaznic afară! Dacă e furtună, o să fie taifun. Uite, tată, curăță aicea cartofii.

– Dar ce altceva decât furtună ar putea să fie?

– Nu știu. Când ai zis că miroase a clor m-am gândit la combinat. Și chiar miroase a ceva afară...

Aprinse aragazul ca să prăjească tocătura. Numai de nu s-ar termina butelia tocmai acum! Cimbrul. Ingredientul secret nu trebuia să lipsească... Oftă sperând că supa de ieri nu se stricase în frigider fără curent. Altfel, vor avea un singur fel de mâncare și Sergiu o să bombăne. Și tata era ciorbar, însă avea tactul de-a nu face observații. Era un bătrânel cuminte, oricum mai suportabil decât o soacră cicălitoare care crede că nimic nu e suficient de bun pentru fiuțul ei.

Gândul i se curmă ca un fir rupt când auzi motorul Fordului în curte. Îl cunoștea dintr-o mie de motoare care torceau identic. Dar ce să caute Sergiu acasă în timpul serviciului?

– Tată, ai auzit?
– Mi s-a părut că vine o mașină.
Sergiu trebuia să fie, fără îndoială, fiindcă auzi ușa de la intrare trântindu-se. Trase cratița la o parte și stinse flacăra, cuprinsă de presimțirea că ceva rău e pe cale să se petreacă.
– Monica, unde sunteți?
– Ce e dragă, ce s-a întâmplat?
– Ascultați-mă amândoi cu atenție și fără să vă panicați. Trebuie să coborâm în pivniță.
– Sergiu, ce-ai aflat? Ce e?
– Ascultă-mă! Luăm din casă banii, actele, ia-ți aurul. Tată, ia aparatul de radio pentru orice eventualitate. Scoate niște pături. Medicamente. Mâncarea din frigider care poate fi transportată.
– Dar n-am terminat musacaua!
– Dă-o dracului de musaca, fă ce-ți spun! Apă, să nu uităm de apă! Să ne mișcăm repede. Nici n-am putut să ies pe drumul european. Se circula bară la bară. Intersecția era blocată. Lumea fuge de ceva. Erau sute de mașini din capitală. Strânge lucrurile în timp ce-ți vorbesc, nu sta! Am încercat să întreb pe cineva ce se întâmplă, dar n-a vrut să coboare geamul și mi-a făcut semn să mă întorc în mașină.
– Și noi de ce nu fugim?
– E prea târziu. Și oricum n-avem pe unde ieși. Drumul e blocat, nu ți-am spus? Pivnița are ziduri groase, fereastra e mică, suntem protejați. Așa, deci astea sunt plasele cu mâncare și păturile? Haide tăticule să coborâm împreună, ai luat radioul, da? Monica, mă întorc după tine. Să fii gata!
Da, avea să fie gata, deși ceva ciudat o făcea să se miște greoi tocmai acum când era nevoie să fie sprintenă. „Parcă aș fi o goangă amorțită de frig.” Muștele și gândacii arătau ca ea dacă le găseai iarna în ascunzătorile lor. Doar că ei nu-i era frig. Durerea de cap ieșise cu hotărâre la suprafață, și Monica își imagină că e un sfredel ce-o să-și ițească vârful printr-o tâmplă. Asta o făcu să-și amintească de medicamente. Goli tot sertarul într-o plasă. Că n-o să stea să le sorteze! Bijuteriile le luase, luase și banii, cu toate că nu pricepea ce-o să facă în pivniță cu ei… Ce mai spusese Sergiu? Lucruri de valoare. Persanul oriental și… și pendula bunicii. Avea peste o sută cincizeci de ani. Numai că n-avea cum să le ducă jos. Sergiu se întoarse

tușind:

– Ești gata? Haide! Dă să te ajut. E ceva în aer, uite cum m-am înecat. Ai luat tot?

Monica se întoarse spre casa luminată palid de lumânare. Ar fi dorit să-și încarce brațele cu toate lucrurile dragi, dar poate că le vor găsi totuși aici când se va termina. Înșfăcă de pe bufet „Ochi-de-pisică”, era cartea pe care o citea.

– Haide, nu mai sta! se răsti Sergiu.

Monica mai avea o mână liberă. Apucă briceagul cu mâner de os, al tatei; era tot pe bufet și bătrânul ținea la el pentru că era vechi și-l avusese și în război.

Trecură pragul în beznă. Sergiu încuie ușa și-o apucă de braț.

– Ai grijă unde calci și caută să respiri cât mai puțin.

Oare cum avusese curaj mai devreme să iasă din casă? Monica se simți complet dezorientată și, dacă n-ar fi fost mâna lui Sergiu, probabil că s-ar fi lăsat pe vine amețită, ca și cum ar fi mers pe-o punte îngustă la înălțime. Încă mai simțea senzația aceea de încremenire; picioarele îi erau grele și-ar fi avut poftă să se trântească în pat, să doarmă un somn bun, iar la trezire să privească la soarele vesel de pe strada lor. Fiindcă de fapt acesta trebuia să fie un vis. Unul din acele coșmaruri absurde și fără noimă care îți dau dimineața un sentiment de perplexitate.

– Gata, am ajuns! Ai grijă să nu te împiedici în prag.

În pivniță aerul era respirabil, deși pereții umezi de la ultima ploaie și pământul de pe jos nu-l încărcau de mireasmă.

– Tată, stai pe capacul lăzii de cartofi, pe pătura asta. Monica, dă-mi o pătură mai subțire s-o atârn la ușă; mai filtrează eventualele particule care se strecoară înăuntru. Aranjează tot ce-am adus, așa încât să ții minte unde se află. Vom stinge lumânarea, fiindcă ne consumă aerul.

– Sergiu, mă sperii! Nu era mai bine să rămânem în casă? Cât crezi c-o să rezistăm aici?

– Atât cât este nevoie.

– Dar ce crezi că se întâmplă? Dacă nu vorbești cu mine, o să înnebunesc.

Sergiu se scutură iritat. Lumânarea îi amplifica umbra pe pereți, de parcă ar fi arătat într-o oglindă magică adevăratul său eu.

– Habar nu am! mărturisi obosit. Pot presupune ca și tine,

ca orice om cu un grăunte de imaginație, fie că a izbucnit un război, fie că suntem în mijlocul unei catastrofe meteorologice, fie că extratereștrii au hotărât că azi e ziua Z.

– Sau că a început până la urmă sfârșitul lumii. șopti bătrânul din colțul său.

Prima zi

Monica se trezi fără să știe unde se află. Gâtul îi înțepenise din cauza poziției incomode. Clipi nedumerită, apoi își aminti. O greutate i se atârnă de gânduri. Nu putea fi adevărat! Ziua de ieri fusese un coșmar. Dar mirosul de pământ al pivniței și respirația chinuită, astmatică a socrului și mai ales, mai ales întunericul spuneau că nu, coșmarul era real. „De ce ni se întâmplă asta tocmai nouă?” a fost prima întrebare pe care și-a pus-o. Nu putea să nu resimtă indignare, o indignare adâncă în fața acestor evenimente. Până ieri toate fuseseră la locul lor. Soarele răsărea și apunea, cerul se răsucea cuminte cu stelele în spinare, pământul își vedea de treabă așa cum îi fusese rânduit pentru ca să adăpostească oamenii. De ce dintr-o dată își uitaseră toate datoria?

„Doamne, împrăștie întunericul și adu lumina!” oftă încercând o rugăciune timidă.

– Nici eu n-am prea dormit. șopti bătrânul.

– Speram că dimineață toate vor reveni la normal.

– Nu e dimineață de tot, știi. E foarte devreme. Ceasul meu biologic nu mă minte. Nu poate fi mai mult de trei jumate, patru.

– Dacă e așa devreme de ce nu tăceți? se burzului Sergiu. Cât timp dormim, cel puțin nu ne mai frământăm.

– Nu te enerva, dragule! Sunt speriată, bezna asta mă face să mă simt dezorientată.

Era momentul ca Sergiu s-o consoleze, s-o mângâie. De ce era mereu agasat?

– Poate ar fi bine să ne uităm un pic afară, începu Monica din nou.

– Ce dracu crezi c-o să descoperi? mârâi bărbatul pe tonul soților a căror răbdare dansează pe sârmă. Ia uite! o invită smulgând păturica din dreptul ferestruicii.

Monica îl cunoștea atât de bine, încât nu avea nevoie de lumină ca să ghicească grimasa lui disprețuitoare. O simțea

întinsă pe buzele lui ca untul pe pâine. Dar auzi ceva de afară. Se ridică și se apropie cu mâinile întinse de locul unde își imagina că e geamul. Pipăi cu degetele sticla; apoi ascultă. Distinse un mieunat jalnic. Misi! Era Misi!

– Am uitat-o pe Misi afară! exclamă și porni spre ușă gata să se împiedice într-o găleată, găleata cu pământ de flori, își spuse, cine naiba o lăsase fix în drum?

– Ia mai scutește-mă! Doar n-ai de gând să bagi mâța înăuntru!

– Dar e Misi! invocă Monica argumentul suprem.

Tonul ei spunea: e Misi, pisicuța mea scumpă, pe care o iubesc din toată inima, e fetița mea și sunt dispusă chiar să ies în bezna îngrozitoare ca s-o caut și s-o salvez.

– Să fiu al dracu dacă te las să deschizi ușa aia pentru mâță! Afară or fi radiații, nu judeci deloc, măi femeie? Ne punem viața în pericol pentru mâță?

Misi își pleda cauza cu un miorlăit disperat. Fiecare mieunat o chinuia pe Monica întocmai ca mâna pe care refuzi s-o vezi a unuia ce se îneacă. Se întoarse spre colțul ei biruită de argumentul rațional și deloc satisfăcător al radiaților și al balanței între viața lor și viața pisicii. Izbi cu piciorul găleata de care uitase și se împiedică. Se prăbuși în coate și genunchi, mai, mai să dea de pământ și cu bărbia.

– Bravo! Te-ai lovit? Vezi dacă ești bleagă? Stai naibii liniștită!

– Sergiu, de ce-mi vorbești așa? Ce e cu tine?

Își tăiase palma în ceva, un ciob, își zise, dar n-o durea nimic mai tare ca sufletul. Sergiu devenise morocănos de o vreme încoace, dar azi întrecea nivelul unui urs trezit din hibernare în toiul iernii. Ce era cu el?

– Nimic, dragă, nimic, ce să fie? Bag de seamă că ăștia au pus-o de-un război atomic, că totul se duce dracului, dar în rest n-am nimic. Și, ca întotdeauna când țara arde, se găsește una să se pieptene...

– Război atomic? îngăimă ea vizualizând ciuperca de la Hiroshima. Păi atunci... suntem pierduți... nici nu are rost să ne mai adăpostim.

– Nu știu ce e! N-am zis că sigur e război. Dar e ceva grav. Un nor a acoperit soarele.

– Sau soarele nici n-a mai răsărit, croncăni bătrânul.

„Nevermore!” suspină inima femeii. După ziua de azi, dacă se putea numi „ziuă”, nimic n-o să mai fie vreodată la fel ca până atunci. Întunericul acela avea să rămână, dacă omenirea totuși va supraviețui, spațiul despărțitor între „înainte” și „după”.

– Când s-a luat curentul m-am gândit la un puls electromagnetic. Dar asta nu explica întunericul de afară... Iar mașina n-avea nimic, vorbi Sergiu mai mult pentru sine.

Monica își găsi culcușul și se așeză tremurând. Nu doar că nu mai era cald ca ieri, se făcuse de-a dreptul răcoare. Și simțea imperios nevoia să meargă la toaletă.

– Sergiu, indiferent ce-ar fi, eu vreau să mă întorc în casă. Trebuie să merg la veceu.

– Te duci în spatele raftului cu borcane și faci acolo. Nici nu se pune problema să ieșim. Am adus o găleată pe care am găsit-o sub scări. O vom folosi pe aia la început.

„Aha, găleata!” Rușinată, Monica găsi prima oară întunericul convenabil. Dar dacă ea se descurca pe bâjbâite, ce avea să facă tata? Și ce vor face dacă va trebui să stea aici mai mult timp? Chiar și fără o găleată ca aia, aerul era greu respirabil.

– Eu cred că s-ar putea să fie ceva mult mai simplu și mai puțin grav decât un război sau nu știu ce radiații... spuse tata împăciuitor.

– Mda, varianta cu sfârșitul lumii e mai liniștitoare, acceptă fiul sarcastic.

Bătrânul nu-l luă în seamă:

– În 1952, la Londra au fost cinci zile de întuneric cauzat de smog. Au murit patru mii de oameni. Era în decembrie... se amestecase fumul cu eșapamentul și cu ceața specifică. Nu se mai vedea soarele. Și mâzga aia pătrundea și în clădiri. S-a mai întâmplat încă o dată, prin anii 60, da’ nu a mai fost atât de pronunțat. Doamne, ce-aș bea un ceai!

– Tată, avem aici niște borcane cu compot. Dacă aprindem numai un pic lumânarea, găsesc imediat. Pe întuneric n-am cum să le deosebesc...

Sergiu aprinse fitilul fără să mai fie rugat. Monica se strecură agilă printre rafturi și aduse compot. Trase măsuța pe care stăteau ghivecele de flori iarna și o așeză între ei. Scoase niște mâncare: aveau doi cârnați, crenvurști ambalați în vid, o

brânză cam veche, dar oricum bună date fiind circumstanțele, o bucată de slănină și câteva roșii. Două pâini, un pachet mare de biscuiți și un chec de cumpărat. Sergiu nu le permise să se atingă de nimic. Raționaliză porțiile. Ambală ceea ce rămăsese în plasa de plastic pe care o așeză aproape de el, pe pervazul ferestrei mici. Nimeni nu protestă. Bărbatul îi privi pe amândoi:

– Cu ce mai e pe aici, rezistăm o lună.

Cuvintele lui însemnau: „Să nu vă prind că cereți ceva în plus!”

Monica își imagină cum aveau să se îmbolnăvească de scorbut, iar Sergiu le va da cartofii din lădiță cu porția, doar după ce le vor cădea dinții.

– Ce păcat că n-avem un fierbător, aș fi băut o cafea!

Sergiu mărturisise! Era și el om, avea o slăbiciune!

– Fără curent?

– Oh, am uitat! Să stingem lumânarea că se consumă.

– Stai! Ți-am luat borcanul de ness, m-am gândit la tine.

– Vezi, mă? De-asta te iubesc eu pe tine!

Monica se învioră. Îi prepară un ness în singurul pahar rătăcit pe acolo. Nu strălucea de curățenie, dar cine se mai uita? Îl amestecă sprinten cu o furculiță. Sergiu sorbi cu nesaț, dar se strâmbă în aceeași clipă:

– N-are zahăr!

– N-am luat zahărul... Bea-l și tu ca pe medicament, ce să facem acum...

Sergiu se sacrifică și dădu paharul peste cap. Monica îl privi cu invidie. Ar fi băut și ea, chiar și fără zahăr, avea tensiunea mică dintotdeauna, dar nu îndrăzni.

– Dă-mi apa să-mi clătesc gura! porunci soțul.

– Vezi că asta-i toată! îl avertiză Monica văzând cum scuipă lichidul prețios.

Sergiu măsură din priviri sticla de doi litri din care deja lipsea cam un sfert.

– Nu ți-am spus să iei apă? făcu pe un ton mocnit care nu prevestea nimic bun.

– Ba exact așa ai spus: „să iei apă”. Și am luat. Nu ai spus câtă. Nu ai spus că ai intenția să stai aici tot restul vieții, așa că nu sunt eu de vină.

– Băi, e imposibil cu tine! Nu ți-ai dat seama că împachetăm strictul necesar, că am luat toată mâncarea din

frigider, că am luat pături, medicamente, cu alte cuvinte că urma să stăm o vreme aici? Ai considerat că doi litri de apă ajung?!

– Eu n-o să beau apă deloc. Și-așa, nu prea beau apă.

– Proastă ai fost toată viața ta!

Monica realiză că Sergiu era realmente scârbit de persoana ei, iar această descoperire nu era deloc de ultimă oră; era o senzație cu care conviețuise în ultimii doi ani așa cum ar fi încercat să ignore un cuțit înfipt în coaste. Mai bine să uite de el, fiindcă dacă ar fi încercat să-l extragă, avea să sângereze prea mult. Acum însă durerea năvăli asupra ei cu toată forța pe care o acumulase. Începu să suspine necontrolat. Avea dreptate, Sergiu avea dreptate! Ar fi trebuit să-și dea seama că va fi nevoie de mult mai multă apă, însă nu gândise, doar executase mecanic ceea ce îi ordonase el. Și asta pentru că de prea multe ori i se înăbușise orice inițiativă; de prea multe ori fusese luată peste picior când încercase să facă ceva, cât de mic, după capul ei. Își crease un scut protector lăsându-l pe soț să ia orice decizie. Ea se refugiase în cărți, că nici prietene nu avea. Toată familia ei murise lăsând în jurul ei un vid în care strălucea ca un astru unic Sergiu.

Se simți o victimă a destinului absurd, nemilos și implacabil. Și plânse.

– Uite ce-ai făcut, măi băiete! îl dojeni tatăl. Monica, vino și stai jos. Haide, nu mai plânge, o scoatem cumva la capăt. Când îi era sete Alice mânca biscuiți.

– Cine?

– Alice, cea din Țara Minunilor.

– Oh!

– Și mi se pare că avem biscuiți, nu-i așa?

– Da. se însenină Monica.

– Sunteți duși amândoi!

– Nu e nimeni „dus”, Sergiule! Dar ce ai vrea să facem acum? Am încercat mereu să te învăț să tratezi viața cu umor. Ia-o așa cum e. Fă haz de ea, mai ales când își înfige colții în tine.

– Ăsta e un mic tratat de dat colțu’ mai iute.

– Da’ măcar o să dai colțu’ râzând în hohote. Și dacă râzi, nu se poate spune că ai fost înfrânt. Te transformi în acea trestie gânditoare a lui Pascal... pe care universul întreg n-o

poate frânge. Oricum o să murim mai devreme sau mai târziu. Să murim râzând!

– Tată, m-am săturat de teoriile tale defetiste. Și mi se pare că Pascal al tău s-a cam zvârcolit de durere toată viața. Suntem datori să supraviețuim, să ne luptăm ca să rămânem vii. Ăștia au pornit un război total și noi, oamenii normali, suntem primele victime. Ce e de râs în asta? Sau în faptul că nevastă-mea nu judecă?

– N-ai înțeles nimic. Îmi dau seama că situația e albastră, dar asta nu trebuie să ne împiedice să rămânem normali, așa cum ziceai. Eram în tranșee câte-o noapte întreagă, pândeam cu orele cea mai mică mișcare în cartierul talibanilor, dar prietenul meu, Silviu, tot avea răgaz să-mi arate constelații și stele, pe Sirius, pe Mizar, pe Alioth și pe Benet-Nash. Și caporalul nostru scria o povestire într-un carnet pe care-l purta la piept și între capitole mai împușca un taliban. Și când a fost el împușcat nu știu dacă-și terminase povestirea.

– Și ce-i cu asta?

– Încercam să-ți exemplific că și în situații extreme e bine să rămânem noi înșine. Să încercăm să fim deasupra rahatului.

– Tată?

– Da, Monica.

– Dacă afară e război, de ce sunt oamenii hotărâți să-și facă atât de mult rău unii altora, încât sunt dispuși să moară ei înșiși doar ca să-i distrugă pe adversari?

– He, he! Înșiră fel de fel de motive, fetițo: libertatea, dreptatea socială, redistribuirea resurselor, reîmpărțirea pământului, dar, de fapt, motivul adevărat e unul singur: îi ucid pe cei care sunt altfel. Și își imaginează că ei vor supraviețui.

– OK! Gata cu mândrețea asta de teorii, că vreau să dorm. Culcați-vă și voi! Consumați prea mult aer vorbind.

Din direcția lui Sergiu se auzi în scurt timp un susur sforăitor, semn că n-a avut probleme să adoarmă. Monica ascultă cu invidie: ar fi vrut să se detașeze tot atât de ușor.

A doua zi

O visase pe maică-sa. Era în camera din față, în casa veche. Monica se oprise pe prag și o privea pe femeia care cosea o față de masă. Ea nu mai cususe nimic de la ultima oră de lucru manual din clasa a treia. Astăzi nimeni nu se mai ocupa

cu așa ceva. Astăzi femeile trăiau mai mult în lumea virtuală. Era mai blândă și mai frumoasă decât realitatea. „Tot atât de frumoasă ca modelele broderiilor artistice”, oftă Monica. Femeile căutau și azi același lucru, doar că o făceau în altă parte; și puțin altfel. Și mama era scăldată în lumina ferestrei din spatele ei care se revărsa ca auriul cald din icoane.

– Monica. șoptise mama. Vrei să bei suc?

Monica fetița ar fi pășit dincolo de prag, în lumină, spre mama, însă era tare frig acolo, cu toată lumina aurie. Unde se afla ea, era cald, dar întuneric și mirosea urât. Aerul era murdar. Și s-a trezit. Avea gura pungită de parcă ar fi mestecat coaja unei lămâi vechi, mucegăite. Bineînțeles, simpla lipsă a apei îi declanșase o sete sahariană. Doamne, ce-ar mai fi băut! Ar fi putut bea tot ce mai era în sticlă. Vor trebui să iasă, să plece. N-aveau cum să reziste acolo. Dar ce naiba putea în halul acela?! Auzi mișcare în spatele raftului, la găleată. Unul din ei avea probleme cu stomacul!

– Mona, ai cumva niște hârtie igienică? Sau chiar un ziar, ceva? Orice... am diaree.

– Imediat, tată!

Nu putea să-și rupă treningul ca să i-l dea. Ziar! De unde ziar? Iată că spiritul organizatoric al lui Sergiu avusese scăpări... Iar ea... într-adevăr, nu s-a gândit. Cartea! „Ochi-de-pisică”. Dormise cu capul pe ea. O să-i dea cartea, și-așa nu mai putea s-o citească. Nici dac-ar fi avut literele în relief n-ar mai fi citit-o. Dar tot îi părea rău.

– Tată, uite, întinde o mână. E o carte, rupe din ea.

Își îngropă fața în bluză într-o încercare disperată de-a evita mirosul. Ce ușor puteau fi reduși la stadiul de vierme! Îl auzi pe Sergiu foindu-se:

– Pfui! Ce putoare! Aoleu, moșule, să nu mai mănânci compot! Ne omori!

– Sergiu!

– Copii, vă rog să mă iertați. Nu m-am putut ține. Îmi pare foarte rău. Nu, nu mai mănânc.

Bătrânul se întoarse bâjbâind și se așeză la locul lui pe lădiță; Monicăi i se păru că-l aude suspinând. Dar poate că era doar răcit. Se făcuse frig.

– Cât o fi ceasu? O fi azi, sau e tot ieri?

– Nu știu, fetițo. Am senzația că e o altă zi, foarte

devreme, dar mă pot înșela, desigur. În lipsa oricărui reper...

– Nu vi se pare că afară nu mai e atât de întuneric?

Sergiu se ridică și privi pe fereastră. Ieri uitase să mai atârne pătura în dreptul ei. Din cauză că se certase cu prostovana de Monica! Și probabil au intrat particule.

– E posibil să fi fost o bombă murdară... opină gânditor.

– Nu prea cred. Nu explică întunericul. Ce vezi, măi băiete?

– Da, mi se pare și mie că e altfel. Parcă disting clădirile de pe partea cealaltă a drumului.

În clipa aceea auziră pași deasupra capetelor, în casă. Încremeniră instantaneu.

– N-ai încuiat? șopti Monica.

– Cum să nu!

– Cine să fie? O armată străină? Sergiu, mi-e frică!

– Ssst! Cel mai probabil sunt hoți.

Ascultară cu răsuflarea tăiată. Nu se mai auzi nimic. Sergiu privi din nou pe geam. Locuiau într-un cartier mărginaș, populat de case și vile cochete, înconjurate de multă verdeață, unde mașinile rulau cu atenție iar după amiaza străzile largi erau cucerite de copiii care băteau mingea. Unde puteau fi cu toții acum? Unde dispăruseră? De ce nu se auzea nici o mișcare, nici un strigăt, nici o chemare? Pașii aceia stranii pe podeaua sufrageriei lor fuseseră unicul zgomot străin pe care-l percepuseră. Și era liniște din nou.

– Eram gata să cred că afară au murit toți.

– Nici în Malevil nu au murit.

– Unde?

Monica deveni conștientă că aproape putea distinge conturul lui Sergiu. Dar descifra și în beznă iritarea din vocea soțului. Reluă, obosită dintr-o dată:

– În „Malevil”. E un roman.

– Aha! Merle, nu-i așa?

– Da, tată. Mă gândeam cât de mult se aseamănă situațiile...

– Hm, scumpo, de unde să facem rost de un Emanuel? oftă bătrânul.

– Ia mai tăceți! Norul negru de afară nu mai pare format din aburi; parcă e praf. Pare să se miște ca dus de vânt.

– În 1915, batalionul Norfolk a dispărut la Gallipoli într-un

nor compact. Nu s-a mai găsit nicicând vreo urmă a lor. Dar gurile rele spun că i-ar fi executat turcii.

– Tată, pentru Dumnezeu! Tocmai spuneam că se vede ceva afară. Se disipează negura. Monica, stai și privește afară, poate vezi oameni. Eu aranjez porțiile pentru azi. Tată, când vrei să bei apă, înainte sau după ce mănânci?

– Beau acum, dacă-mi dai. Diareea deshidratează.

– Sergiu, pot să capăt și eu puțină apă?

– Ai spus că nu bei. Îți pot oferi un biscuite.

– Te rog, mi-e tare sete!

– Na! Și bea! Nu știu ce dracu ne facem! În mod normal, apa asta n-ar ajunge nici măcar pentru azi! Pentru că tu ai preferat să fii imbecilă!

Monica înghiți repede gura de apă de pe fundul paharului, înainte ca Sergiu să se răzgândească. Îi era frig, de fapt o scutura frigul. Apoi transpira și dârdâia. „Am frisoane.” gândi cu un început de panică. Și bănuia de la ce: mâna. Ieri o usturase tare palma unde se tăiase, dar răbdase fără să se plângă, fiindcă știa că nu luase de sus nici spirt, nici iod, nici un alt dezinfectant. Nu din neglijență, cum s-ar fi grăbit bărbatu-său s-o acuze, doar descărcase tot sertarul cu medicamente într-o plasă, ci pentru că nu aveau în casă. Exact! În casa unui doctor nu exista nici un dezinfectant. Poate că Sergiu avea ceva în trusa din mașină, dar nu în casă.

Desfăcu palma încetișor. Pe sub piele crescură instantaneu nervuri ale durerii ca lujerii unei plante extraterestre. Sângele îi pulsa fierbinte în locul acela și devenise conștientă de existența propriului braț într-un mod ciudat. „Să vezi că dau în cangrenă!” și, cum ideea asta nouă nu era deloc în măsură s-o liniștească, începu să plângă. Mugurele de lumină ce se aprinse în vârful lumânării o surprinse cu lacrimile pe obraji. Încercă iute să și le șteargă, dar era prea târziu: Sergiu o văzuse:

– Acum ce-ai de bocești? Ți-am dat apă, atât cât se putea. Mai multă ai avut tu grijă să n-avem...

Îi arătă tăietura din palmă. Era destul de adâncă și plină de mizerie.

– Cum dracu te-ai tăiat în halu ăsta?

– Ieri, când am căzut, se smiorcăi ea.

Sergiu cotrobăi în plasa cu medicamente. Nu pomeni de

lipsa dezinfectantului. Îi curăță rana cu un pansament și o presără din belșug cu praful alb dintr-o cutiuță. Apoi îi dădu să înghită un antibiotic:

– Hai, ia-l cu puțin compot că apa ți-ai băut-o pe ziua de azi! După o vreme, cam cât vom considera că înseamnă șase ore, îți mai dau unul. N-o să te cureți, stai liniștită.

Ceva în tonul său avea o tentă mângâietoare și inima ei tresări. Era încă sensibilă la oscilațiile acestea... „probabil că eu tot îl iubesc”... Deși bănuia că nu era nimic altceva decât tonul său profesional, antrenat să exprime compasiune și atenție. „Nimic mai mult, iar eu sunt o proastă”.

Își mâncară fiecare felia de pâine alocată împreună cu bucățica de cârnat și cea de brânză. O nimica toată. Nici nu trecură două zile (sau trecuseră?) și deja stomacurile li se revoltau. Monica se simțea aeriană de foame. Privi pe fereastra prăfuită așa cum i se ceruse. Nu vedea mare lucru, dar se holba la umbrele a ceea ce zicea că sunt casele de peste drum. De la un timp i se păru că aude un foșnet. Ca atunci când ninge. Doar că acum se auzea de parcă ar fi nins cu nisip. Sunetul era uscat și sinistru. Dar îi aduse în fața ochilor rochița ei de balet. Mai precis, rochița pe care mama i-o cususe pentru serbarea de la școala de balet. Voalul alb apretat foșnea în felul acela sec la cea mai mică mișcare, iar ea, fetiță, se simțea plină de importanță de parcă ar fi fost prim solista operei. Însă rochița, minunata rochiță de lebădă, n-a mai apucat să fie purtată la serbare. Din cauza profesoarei pe care Monica a avut imprudența s-o caute la vestiar într-o joi, când ajunsese prea devreme la școala de balet. Nu dorea decât să-i arate rochița, fiindcă mama tocmai îi cususe tivul final cu o zi înainte. Și pătrunse în camera unde se echipau, plină de dulăpioare și scăunașe, de umerașe cu costume și oglinzi. Auzise voci înăuntru. Poate or mai fi sosit și alte fete și ar fi avut prilejul să se laude cu rochița. Numai că în vestiar erau doar doamna profesoară și domnul care le cânta la pian. Se părea că cei doi exersează o priză, o poziție de dans, deși ceva părea total diferit...

Acasă, povesti la cină cum doamna profesoară făcuse ochii mari și nu dorise deloc, chiar deloc să admire rochița ei foșnitoare ca aripile de lebădă! Cum domnul profesor se înroși parcă și mai tare, față de cât de roșu era deja.

Mama rămase o clipă cu polonicul de lapte în aer, țuguie buzele și se uită la tata. Iar tata râse tare și spuse ceva ce Monica n-a înțeles decât după mai mulți ani, ceva în legătură cu faptul că nu era nimic de mirare ținând cont că doamna profesoară dansase la bară și înainte de-a fi profesoară de balet. Doar că aceea fusese o bară verticală. Și râse iarăși tare.

Dar mama a retras-o de la școala de balet și Monica n-a mai avut ocazia să-și foșnească voalul apretat pe scenă. A plâns și s-a rugat în zadar. Uneori în câte-o amiază însorită se ducea în fața oglinzii, îmbrăca rochița și făcea piruete. De la un timp, rochița n-a mai încăput-o.

„Când colegele mele, celelalte fetițe de șapte ani de la balet au dat serbarea de sfârșit de an, fustele lor foșneau uscat ca praful acesta, sau ce-o fi...” Poate, dacă în ziua aceea nu ar fi plecat prea repede spre școală, acum ar fi fost solista operei. Poate. Sau poate după câțiva ani s-ar fi plictisit de balet și pasiunea ei pentru dans s-ar fi dovedit a fi un foc de paie, doar interesul unei fetițe pentru rochii foșnitoare și pantofi cu poante... Nu poți să știi niciodată ce-ar fi fost...

– Monica, ai adormit? Lasă-mă să mă uit și eu.

– A, nu. Uită-te dacă vrei. Zău dacă n-am impresia că întunericul e ca un solvent. Ne dizolvăm.

„Numai de-ar începe dizolvarea cu mâna mea! Sau cu capul.” Nu știa ce-o doare mai rău.

A treia zi

Se vede că adormise, în ciuda durerii. Deși era greu de numit „somn” starea aceea de suspendare în care îi evada mintea. Sergiu o trezi ca să-i dea pastila. Îi fu recunoscătoare, întrucât chiar o îngrijora persistența acelui foc în palmă. Își imagină cu groază cum Sergiu, chirurgul, va fi nevoit să-i reteze palma sau poate antebrațul de la cot. Ca în cartea aceea... Ce carte era? În care fata face scufundări în mare, iar cei doi prieteni rămași în barcă se pregătesc de pescuit cu harponul... Pe care îl declanșează din greșeală. Și fata sub apă... O străpunge în mână. Iar ei își dau seama că ea întârzie să iasă și unul sare după ea, numai că nu poate desprinde vârful săgeții de fier din... din ce? Din carena unei epave scufundate? Da, parcă așa... Și e silit să se întoarcă după cuțit, fiindcă tubul de oxigen se termina. După care îi amputează brațul fetei pe viu,

acolo sub apă! Ca s-o scape cu viață. Dar ea nu voia să i se taie mâna ca să trăiască! Nu, nu voia deloc, Sergiu n-avea dreptul să se atingă de mâna ei!

– Delirează? întrebă o voce.

– Posibil. Are febră. răspunse altcineva.

Monica se gândi că e prizoniera propriului corp, devreme ce putea să audă și să înțeleagă totul, dar fără să poată reacționa. Mama și tata erau aplecați deasupra ei așa cum stătea întinsă în pătuțul din camera sa; tocmai îi dăduseră ulei de ricin pentru că mâncase piersici verzi din pomul doamnei Dărămuș. Încercă să se miște și pesemne că se zvârcoli nițel, fiindcă mama îi spuse:

– Haide, nu fi rea! Nu se face gaură-n cer dacă lipsești o zi de la joacă.

Însă Monica tocmai de asta se zvârcolea, iar mama nu avea de unde să știe.

Când se deșteptă cu adevărat era lac de sudoare, dar se simțea mai bine. Adică în afară de durerea surdă de cap și senzația de leșin provocată de foame, nu apărea nici un alt simptom. Pesemne că Sergiu o culcase pe maldărul de saci de rafie care se adunaseră cu timpul în pivniță, pe măsură ce consumau cartofii, varza ori morcovii din ei. Bună idee! Era minunat să stea întinsă ca lumea după atâtea ore în care zăcuse în capul oaselor. Se răsuci să privească fereastra. Aerul de dincolo de geamul murdar părea carbonizat. Șoaptele uscate ale vântului se cerneau liniștit de parcă mii de fetițe ar fi dansat pe scenă la serbarea de sfârșit de an.

– Monica.

O mână i se așezase pe frunte. Atingerea aceea cunoscută îi aduse atâta alinare, încât se simți transportată cu mii și mii de ani înapoi, pe vremea când era tânără studentă, pe timpul când nu ea, ci o altă Monică trăise. O Monică veselă și strălucitoare fiindcă fusese îndrăgostită. Și nu doar îndrăgostită, ci și iubită la fel, simetric și frumos ca două aripi de fluture. Îl chema Paul. Și a murit fiindcă acela era nume de înger, nu de om. Mașina care dăduse peste el pe când traversa ca s-o întâlnească n-a făcut decât să pună ordine în lucruri, așa și-a spus. Oamenii cu oamenii și îngerii cu îngerii. Cu trecerea timpului Paul a devenit tot mai abstract, transformându-se, ca orice iubire neîmplinită, într-o poartă a timpului. Se gândea la Paul și călătorea încoace

și încolo prin viața ei, sus, jos, trecut, viitor, avându-l pe el ca punct de reper și Stea Polară. „Paul, iubirea mea”.

– Monica, te-ai trezit? Te simți mai bine?

Dar cel care-i vorbea era Sergiu.

– Da, cred că mi-a mai trecut.

– Mai avem doar două antibiotice, din păcate. Ar fi bine să le iei. Pe de altă parte, mă gândesc că în caz de ceva, rămânem fără.

– Lasă, nu le mai iau. Poate că mi-a trecut. Ce face tata?

– Doarme. L-a chinuit iar stomacul. Tocmai despre el doream să-ți vorbesc.

A patra zi.

– Cât timp am dormit?

– Ha! Nu știu. De fapt nu ai dormit tot timpul, ai mai și delirat. Dar ai trecut de vârful crizei.

– Ce voiai să-mi spui de tata? întrebă în șoaptă.

– Nici el nu se simte bine. E bătrân, Monica.

– Îmi pare tare rău de el, să știi. Toată viața lui a fost o luptă, și acum, asta. Mă întreb de ce se joacă Dumnezeu cu noi, de ce se comportă ca o pisică?

– Oh, și tu, Brutus? Te știam credincioasă...

– Eu sunt din categoria celor care vor să creadă, Sergiu. Probabil că dacă aș fi crezut cu adevărat, aș fi putut muta munții din loc; sau acum aș fi putut face să fie lumină.

– Mda, zbuciumul tău spiritual sună destul de ateu, dar stai liniștită, e bine și așa. N-a zis ceva despre faptul că-i va scuipa din gura Lui doar pe cei căldicei? Cei fierbinți și cei reci se vor întâlni în sânul lui Avram.

– Chiar crezi asta?

– De ce nu? Extremele sunt atât de apropiate încât se ating.

După o pauză:

– De fapt, crezul meu este că suntem ferma de furnici a unui copil nițeluș tembel, draga mea. Tembel și râzgâiat. „Dacă vreau, torn apă pe ele. Dacă vreau, le scutur. Dacă nici asta nu mă satisface, le bag un pic în cuptor. Taman cât să prindă crustă.”

– Să înțeleg că Dumnezeul tău e un zeu al morții. Nu-și bate capul decât cum să ne omoare.

– Mă poți contrazice? Tot cu asta se ocupă în fiece zi. Dac-ai știi ce văd la spital! Sau când te gândești ce-o fi văzut tata în Afganistan! Eu mi-am ales o meserie în care curăț mizeriile Lui. Dacă secționezi o furnică ai să constați că se găsesc imediat câteva surate de-ale ei care vor lua bucățile la spinare și le vor transporta de urgență la furnicar, acasă. Bănuiesc că acolo, între pereții de nisip ai spitalului lor, o furnică nebună va încerca să reasambleze bucățile, să repare furnica. Păi nu cam același lucru fac și eu? Sunt o furnică-doctor.

Și Sergiu râse.

– O să-ți mai spun un secret. Dumnezeu dă loviturile cu multă măiestrie. Uneori vrea să ucidă și atunci n-ai ce să mai faci. Dar alteori vrea doar să facă tărăboi, să ne vadă agitându-ne. N-ai scurmat niciodată cu bățul un mușuroi? După o vreme te-ai plictisit și le-ai lăsat în pace. Iar ele, schiloade și derutate, s-au apucat să-și transporte răniții și să reconstruiască. Nebunele!

– Și ce crezi că face acum?

– Judecând după praful de-afară, doar scurmă cu bățul. Și tocmai aici voiam să ajung. Mi se pare că fenomenul a depășit punctul de maxim. Acum nu trebuie decât să ne luptăm să rezistăm până la capăt. Să folosim toate resursele rațional, inspirat, cu discernământ. Apa aproape că s-a terminat. Mai sunt câteva înghițituri. Mai avem doar pâine, patru felii, jumătate de chec și câțiva biscuiți. Desigur, mai sunt șase borcane de compot, cinci de gem și vreo trei kilograme de cartofi cruzi. Pe astea mă bazam spunând că vom rezista o lună. Doar că fără apă... șansele ne scad dramatic. Acum, chiar și așa, nu trebuie să ne imaginăm, să sperăm prostește că după o lună vom fi salvați. E posibil să fie nevoie să supraviețuim mult mai mult, iar alimentele de care dispunem să fie în fond puține.

– Unde vrei să ajungi?

– Cum spuneam, tata e bătrân; a suferit destul și-așa.

– Sergiu...

– E firesc să moară el ca să supraviețuim noi.

– Pentru Dumnezeu, ai înnebunit?

– Șșș! Nu e nevoie să-l trezim. Am crezut că am tranșat problema lui Dumnezeu. Chiar dacă El se joacă, noi să încercăm să fim cerebrali.

Monica își simți inima inundată de un val mareic. Dădu să

se ridice, dar constată că era mai slăbită decât bănuia.
– Sergiu, ce-ai de gând să faci?
– Uman ar fi să-l omor. M-aș pricepe s-o fac fără să-l doară; l-aș scăpa de ultima joacă tembelă a ăluia de sus. Numai că nu mă cred în stare. Nu sunt cu nimic mai bun decât Raskolnikov.
– Nu te las, să știi!Va trebui să te lupți cu mine. îi declară cu tonul cel mai belicos de care era capabilă pe moment.
– Bine, bine! capitulă Sergiu neașteptat de repede. Ne mai gândim, ne mai sfătuim. Acum dormi, mă culc și eu. Cred c-ar trebui să fie noapte.
Monica n-avea nici cea mai mică intenție să doarmă. Îl cunoștea așa de bine pe Sergiu! Nu renunța niciodată ușor, doar terminase medicina. Însă gândul interior care o rodea era acela că de fapt nu-și dezvăluise în fața ei adevăratele intenții. Suspiciunea, călărită de un început de teamă nedefinită tropăia prin toate arterele ei. Se strădui din răsputeri să vegheze, dar până la urmă pleoapele i se lipiră.

A cincea zi
O treziră vocile lor care se certau.
– În familia asta suntem în război de generații, tată! Bunicul a fost preot, tu te-ai făcut soldat. Ți-a trecut măcar o dată prin minte că alegerea ta, chiar inconștientă, se voia o palmă pe obrazul lui? Eu unul știu că am ales medicina în deplină cunoștință. De rușine pentru faptele tale. Dacă tu ai ales să ucizi, fiul tău a ales să repare.
– Mă învinuiești pe nedrept. Nu m-am gândit niciodată la așa ceva, iar relația mea cu taică-meu a fost una bună.
– Vrei să spui că a fost inexistentă.
– Judeci greșit, Sergiu. Ai făcut mai multe greșeli de-a lungul timpului, dar te-am lăsat să iei decizii singur, am considerat că așa e tonic. Însă cele mai multe greșeli le-ai făcut împotriva ta. Astea sunt cele mai grave, nu se șterg, nu se iartă, le tot porți povara. E ca și cu păcatele împotriva Duhului Sfânt. Ca să îți dau un exemplu: după multă penitență, o crimă poate fi iertată. Dar nu se iartă sinuciderea, orice ai face. Iar tu ai încercat să-ți tai venele spirituale de mai multe ori, măi băiete...
– Te-ai apucat de teologhisit, tăticule? Atunci ia spune-mi câți oameni ai omorât pe front? De câte ori glonțul trimis din

arma ta a intrat în carne?

– Dacă am greșit, am greșit când am ales să fiu soldat. Regret că am curmat vieți. Dar tu știi că sunt cuvinte și gesturi care ucid ceva ce nu poate ucide glonțul: ucid sufletul. De alea să te ferești.

– Auzi la el! „Regret”! Regreți că ai omorât oameni. Ha, ha! Știi ce? Discuțiile cu tine sunt sterpe. Mă culc.

În liniștea care se instală dintr-o dată, Monica se evaluă. Mâna nu o mai durea; era amorțită până la cot. Probabil dormise pe ea. În schimb, setea se adâncise. Nu crezuse că îi poate fi frig și sete în același timp. Sacii de sub ea erau umezi, mirosul de pământ reavăn devenise de nesuportat. Îl auzi pe Sergiu expirând în felul acela special care o anunța că va începe să sforăie. Dacă adormea, se transforma într-un pește de mare adâncime: nimic nu-l mai putea aduce la suprafață. Atunci o să caute în plasă. O să caute sticla cu apă, pentru că dacă nu va bea, o să...

Se ridicase într-un cot când simți ceva cald prelingându-i-se pe mâini. Un lichid cald și destul de vâscos. Sânge! Îi curgea sânge din nas ca unui băiețel bătăuș din primele clase ce a încasat-o pe neașteptate de la un școlar mai mare. Dar ei nu i se mai întâmplase niciodată! Se șterse cum putu imaginându-și cu dezgust că arăta ca un animal înjunghiat care n-a reușit să moară de la prima încercare. Se așeză lângă rafturi și ridică în sus mâna stângă. Aerul greu se impregnă cu mirosul de fier și de sare. Monica ameți. Se simțea căzând în puțuri tot mai adânci, tot mai reci.

– Mona, tată, ți-e rău?

– Îmi curge sânge din nas. Și mi-e sete de nu mai pot.

– Șșș! Vorbește mai încet să nu se trezească Sergiu. Dacă ți s-a oprit sângerarea, întinde mâna că am aici jumătate de borcan cu zeamă de la compot. E dulce, dar e totuși un lichid. Vrei?

– O, da!

Luă din mâinile bătrânului borcanul și bău cu disperare. Înainte de ultima înghițitură se opri rușinată:

– Vai, tată, cred că l-am băut pe tot!

– Nu-i nimic. O să-ți aduc apă.

– Cum?!

– Șșș! Mai înainte, când mă prefăceam că mă cert cu

Sergiu, am reușit să-i fur cheile.

– Doamne, tată, cum ai făcut?

– Ieri când a aprins lumânarea le-am văzut întâmplător. Speram să fie tot acolo. Și au fost. Acum fii atentă: o să ies și tu închizi ușa după mine imediat, dar nu încui. Nu încă. Am desprins de pe inel cheia de la intrarea în casă. Voi umple câteva sticle cu apă și ți le aduc. Vei deschide ușa cât mai puțin, doar cât să le iei, apoi încui. Cel mai important, Monica, ascultă-mă! Cel mai important este să păstrezi tu cheile. Nu i le mai da lui. Ca să poți controla situația. Așa încât dacă vei dori să ieși, să poți ieși. Ai înțeles?

– Bine și dumneata ce faci? Nu poți rămâne acolo! Dacă sunt radiații cum zice Sergiu?

– Nu cred că sunt radiații și știi de ce? Ieri pe când dormeai am auzit-o iar pe Misi afară. Mieuna la fereastră.

– O, drăguța de ea!

– Părea bine, cel puțin miorlăitul suna mai mult nedumerit decât suferind, dacă mă înțelegi ce vreau să spun... Așa că eu o să mă întorc în casă. E mai bine.

– Vin și eu!

– Da, veți veni amândoi. Însă mai întâi o să ies eu, ca să mă conving că e totul în regulă... atât cât mai poate fi...

– Tată...

– Rămâi cu bine, fetițo.

– Stai puțin, voiam să te întreb atâtea lucruri... Ar fi trebuit să vorbim mai mult când aveam posibilitatea.

Îl prinse de mâinile bătrâne și pline de vene. Le cunoștea de când curățau cartofi la masa din bucătărie, de când o ajutaseră să tundă trandafirii, erau mâini cu pete maronii și dungi albastre, ca râurile pe o hartă, mâini pe care le ignorase, iar acum descoperea că spiritul din căușul lor era unul neașteptat de tânăr în ciuda anilor.

– Tată, am fost tristă în ultimul timp; cred c-a fost un fel de presimțire. Am gustat întunericul dinainte. Acum mă întreb dacă nu cumva am murit deja și acesta e iadul. Mă gândeam mult la moarte, mă gândeam că va veni o zi în care voi fi închisă sub pământ, într-un coșciug din care nu voi mai ieși niciodată; am senzația stranie că acel moment este chiar acum, că într-un fel absurd și paradoxal sunt aici, vie, dar și în mormânt și tot vie. Firul conștiinței mele nu se poate rupe. Crezi că o să

scăpăm?
– Monica... nu câștigi nimic dacă te consumi așa.
Îl auzi ținându-și răsuflarea. Intui că mințise, că dorea s-o liniștească.
– Tată, mi-e frică, dar rezist să aud ce părere ai.
– Întotdeauna ai fost curajoasă. Păi... nu e de bine, îți dai seama. Asta nu înseamnă neapărat că o să murim. Nici nu stăm pe roze. Moartea... cum să-ți spun... nu cred că e chiar atât de rea. Mai știi ce scrie pe orologiul bunicii tale? Cel din sufragerie?
– Omnes vulnerant, ultima necat.
– Toate clipele rănesc, ultima ucide. Clipele vieții sunt de multe ori brice cu două tăișuri. Ultima clipă, cea a morții, este cea izbăvitoare care te scutește de chin. Trebuie să crezi asta.
– Sună prostesc, dar simt că am trăit ca furnicile lui Sergiu: ridicolă și neimportantă.
– He, he! Viața e un mecanism în care nu ești decât un biet arc, o rotiță, acolo. N-ai nici o importanță, decât dacă lipsești.
– De parcă lumea va sta în loc dacă mor eu! De parcă ar muri cu mine...
– Chiar moare. Lumea ta moare odată cu tine. Cea care rămâne e o altă lume. Total diferită.
– Tată, e bine că pleci... Sergiu voia să... voia să vă ceară iertare.
– Să nu fii supărată pe Sergiu. E speriat, are răspunderea noastră pe umeri. O să vă aduc apă și totul va fi bine. Și o să bat cu bastonul în dușumea ca să știți că n-am nimic. Apoi o să vin să vă iau. Sau veniți voi sus când vreți. Lasă-mă să plec, să nu se trezească.
Bătrânul o însoți spre ușă cu pași neașteptat de ușori. Monica deschise încet și socrul se strecură afară. Îl văzu trecând prin dreptul ferestrei. Întunericul smolit se transformase într-o pâclă deasă, cenușie.
Așteptă. Sergiu continua să doarmă după propriul ceas biologic. Fusese treaz când ea dormise; acum dormea el și ea veghea. Probabil, în adâncul ființei lor nu fuseseră făcuți să se întâlnească, dar nu le-a fost dat să înțeleagă asta decât într-o astfel de situație. Soarele și Luna.
Îl auzi pe tata că tușește. Se apropie de ușă cu inima zvâcnind. Se întorcea.

– Monica, asta e toată apa. Am impresia că nu e tocmai limpede, însă nu e cazul să facem mofturi.

– Tată, sunt zece litri, e bine. Au închis apa?

– Așa cred. Plec acum.

– Tată, dar nu ai ce mânca acolo sus!

– Este niște făină, crezi că nu m-am gândit? Mi-am oprit și eu un bidon de cinci litri. O să fac niște pituști. Bine că avem butelie.

– Stai un pic! Ce e afară?

– Eu zic că nu e decât o furtună de praf...

– Deci te-ai simțit normal...

– Dacă vrei să știi cum m-am simțit, ei bine, ca o pilitură de fier în preajma unui magnet.

– Tată, dacă ceva nu e în regulă, întoarce-te jos!

– Fetițo, nu cred c-am să mai ies. N-am de gând să mă ridic la ceruri cu picioarele crăcănate ca vrăjitoarele lui Goya. Prefer să mă găsiți voi, dacă scăpați, (ceea ce sper din toată inima), plutind decent lângă tavanul camerei mele...he,he.

– Tată!

– Misi e bine. Ți-a mâncat musacaua. Rămâi cu bine, Monica. Ai fost o noră bună. Să ții minte: vom primi exact ceea ce sperăm să primim. Încuie, scumpo!

A șasea zi

Monica răsuci cheia și aproape imediat din ochi îi țâșniră lacrimi, ca și cum cele două, resortul cheii și glandele ei lacrimale, ar fi fost în unite de-o misterioasă legătură. Se întoarse pe lada de cartofi și se așeză cuprinsă de deznădejde. Ceva în cuvintele bătrânului o făcuse să-și piardă orice speranță. O usturau ochii de parcă ar fi plâns cu sânge, nu cu lacrimi. Clipi și aruncă priviri încețoșate în jur. Lucrurile începuseră să iasă din beznă, doar ea simțea că se scufundă tot mai mult, ca și cum de zile întregi s-ar fi zbătut într-o groapă cu nisipuri mișcătoare. Se gândi că acum Sergiu n-o mai avea decât pe ea. Decât pe ea s-o iubească sau s-o terorizeze sau s-o ajute să părăsească lumea ușor... În sfârșit, se bucura de întreaga lui atenție.

Îl auzi foindu-se în colțul lui, avea să se trezească! O străbătu o undă de satisfacție meschină: ce va spune el, Sergiu, leader-ul, când o să constate că bătrânul său tată a avut curajul

să-i ignore hotărârea? Își aminti de sfatul socrului și ascunse cheia într-unul din buzunarele treningului. De-acum ea va decide dacă rămâne închisă aici sau... sau are să iasă să vadă cu ochii ei grozăvia de afară.

Bărbatul căscă. Sacii de sub el foșniră când se întinse. Monica simți că e invidioasă pe această nepăsare felină din gesturile lui. O enervase dintotdeauna siguranța lui, încrederea neclintită că el are dreptate indiferent în ce problemă. „De ce speli vasele cu porcăria aia de detergent? Cumpără X, că tot pe ăla îl avem și la spital."

El, Chirurgul, știa tot. Chiar și care este cel mai bun detergent de vase! Fu inundată de-un val de furie retroactivă. De ce îl lăsase s-o chinuiască cincisprezece ani de căsătorie?

– Monica, nu-l aud pe tata!

Respiră adânc înainte de-ai răspunde, dar nodul de nervi și lacrimi nu se lăsa dus din gât:

– Nici n-ai să-l mai auzi de azi înainte.

– Pentru Dumnezeu, a murit?

– Mai rău, s-a sinucis.

– Cum?!

– Nu asta doreai de fapt?

– Nu doream ca tata să moară, doream ca noi să trăim. N-ai priceput nimic! Ce-a făcut? Doamne! Un cadavru era tot ce ne mai lipsea!

– Stai liniștit, și-a dus cadavrul afară mai întâi. E sus în casă. Dacă e să mă iau după tine, asta e moarte curată, nu?

– Ah, ce te-aș mai plesni peste gura aia rea! Ați deschis ușa, imbecililor! Ați contaminat încăperea.

– Cred că era oricum contaminată, dacă pe-afară zburdă radiațiile, Sergiu. Nu opreai contaminarea cu o bucată de scândură și-o păturică... Plus de asta, ne-a adus apă, bietul bătrân. Dacă ai avea o fărâmă de inimă în tine, salvatorule de vieți, te-ai gândi că tatăl tău e singur în casă, așteptând să moară.

– Nu trebuia să iei apa. Poate fi...

– ...contaminată. Știu, dragule. Dar îmi asum riscul. Dacă am apă, de ce să mor însetată?

– Să mori, să mori! De ce pui neapărat răul în față? Poate supraviețuim!

– Sergiu! Tu ți-ai pus vreodată problema că s-ar putea ca o

ființă rațională, alta decât tine, să nu dorească să supraviețuiască în ceea ce va fi lumea de acum înainte? EU nu vreau să trăiesc cu orice preț. Subliniez: nu cu orice preț. Nu vreau să calc pe cadavre ca să sorb eu ultima gură de oxigen sau de apă. Nu vreau să fiu eu ultimul om în viață. Pentru că lucrurile își pierd orice însemnătate când nu ai alți oameni lângă tine. Uite aici! Banii noștri, polițele de asigurare, aurul. Dacă noi supraviețuim și restul lumii crapă, la ce ne vor folosi?

– Hai, că bați câmpii! Bea-ți tu apa radiată, eu o beau pe aia care mai e în sticlă. Și taci, dracului!

– Da, o să tac, să nu te îngrozesc mai tare decât ești îngrozit. Când vorbești urât, mori de frică, știu.

– Măi femeie, vorbesc așa ca să-mi păstrez nervii intacți. Nu ar fi de ajutor s-o iau razna ca tine. Cineva trebuie să-și păstreze simțul realului.

Îi tremurase glasul. Lui Sergiu îi tremurase glasul! Monica suspină ca în clasa întâi când terminase de recitat poezia de sfârșit de an: era o victorie; era victoria ei. Îl auzi foșnind o plasă, apoi umbra care era el îi întinse ceva:

– Porția ta, Monica. E ultima felie de pâine. Aici e gem. Mai încolo o să primești un biscuit.

– Aprinde puțin lumânarea.

– La ce-ți trebuie lumânare, nu-ți găsești gura?

– Sergiu, aprinde lumânarea! Nu știu unde e furculița. Nu pot să iau gemul cu degetele.

– Bravo! Acum ne fandosim.

– Nu știu nici de pahar. Și-mi trebuie pentru că o să beau un nes.

Sergiu nu comentă. Încă o victorie!

– Vreau nes, fiindcă am tensiunea mică; mi-a curs sânge din nas.

– Dacă ți-a curs sânge din nas ai tensiunea mare, deșteapto! Epistaxisul este un simptom în mai multe afecțiuni...

– Taci, nu ți-am cerut consultație!

Îi spusese să tacă și el tăcuse. Bun! Foarte mulți tirani mizează pe frică. Dacă le arăți că nu te temi, se transformă în mielușei.

Băură nes pe rând din paharul năclăit. Monica scutură borcanul: câte porții mai erau în el? Câte cafele mai avea de băut la viața ei? Sigur că nici ea voia să moară! Ce limitat era

Sergiu dacă-și imagina așa ceva! Doar că nu dorea să trăiască într-o lume ciudată, agonică și sălbăticită. O lume din care a dispărut lumina, muzica, prietenii și cafeaua... dar ea oricum nu prea avusese prieteni. Când dispăruse Paul... ce dreptate a avut tata!... când a dispărut Paul a dispărut o lume întreagă cu el. Cel puțin pentru ea, totul devenise tern, fără culori.

– Fii atentă ce mi-am amintit! Am citit într-o revistă medicală despre un experiment care s-a realizat într-un penitenciar...

Sergiu îi făcea conversație! Se simți importantă.

– ...erau trei condamnați la moarte cărora li s-a propus să renunțe la execuție și să li se prelungească detenția până la decesul survenit în mod natural, cu condiția să se hrănească exclusiv cu un singur aliment... Aveau de ales între ceai, cafea și ciocolată.

– Ce barbarie! Eu aș fi refuzat. În preajma morții nu-ți arde de mâncare.

– Te înșeli! Condamnatul lui Kafka mânca din farfurie ca un cățeluș, deși era sub tortură... Iar condamnaților la moarte, și asta e valabil cel puțin în America, li se gătește o ultimă cină festivă.

– Sergiu, te rog. Reușești să imprimi conversațiilor tale un ton lasciv și morbid în același timp. Grețoasă combinație!

– Dragă, ești încântătoare! Nu vrei să auzi cum s-a terminat experimentul? Cine a rezistat cel mai mult cu un singur aliment? Plus apă, desigur.

– Cel cu ciocolata...

– Nu! Domnul Cafea a trăit aproape un an de zile. Ce părere ai? Înainte de-a muri era atât de străveziu, la propriu, încât o lanternă aprinsă lipită de spatele lui, era vizibilă din față. Ți-a plăcut?

– Da, ca tot ce vine de la tine, pufni ea cu dispreț.

Închise ochii sperând că va adormi, dar palma tăiată îi trimitea junghiuri electrice înspre cot. Strivi lacrimile sub pleoape. Doamne! Vor agoniza aici până la ultima clipă, cea care ucide? Sinuciderea era totuși o variantă...

Exact în momentul în care se gândea la felul cum ar putea să termine coșmarul, se auziră bătăi puternice la ușă. Amândoi își ținură respirația. Bătăile se repetară. Bărbatul se ridică încet și se apropie de intrare:

– Tată, tu ești?
– Nu, Sergiu, sunt eu!

A șaptea zi

Era vocea unei femei. O femeie care pretindea să fie recunoscută de Sergiu, soțul ei. Monica se scutură de fiorul mut trimis de acel al șaselea simț feminin: intuiția. Nu era bine. Nu era deloc bine. Ei nu aveau nici o femeie înrudită în viață. Nu putea fi mama, sora, verișoara, cumnata niciunuia din ei.

Cu toată ceața întunecată ce învăluia pivnița, Monica îl văzu pe bărbatul său fâstâcindu-se. Apoi vorbi cu un glas neutru, calp de emoție:

– Cine sunteți, vă rog?

„Dar el știe cine e!”

Vocea de afară întârzie un moment:

– Doamna Monica e și ea înăuntru? Sunt Roxana, vecina de peste drum. Am nevoie de ajutor, vă rog!

– Desigur, un moment! jucă el mai departe mica piesă de teatru.

Monica începuse să respire iute, aproape că inima i-o lua înainte bătând nebunește. Avea aceleași sentimente pe care i le-ar fi stârnit descoperirea inopinată a unui șarpe înfășurat pe picior în timpul unei pașnice plimbări prin grădină. Îl urmări pe Sergiu căutându-se prin buzunare. Îl urmări când acesta se întoarse spre colțul său de sub fereastră și căută ceva pe raftul de alături. Îl urmări cu tensiune crescândă pe când el aprinse în sfârșit lumânarea și cercetă atent locul din jur. Și-i captă privirea ca și cum ar fi prins din zbor un pumnal când el se întoarse spre ea și-i zise:

– Dă-mi-o, Monica!

Era rândul ei să-și joace micul rol.

– Ce să-ți dau?

– Lasă prostiile și dă-mi cheia. Trebuia să-mi dau seama că e la tine.

– Nici pomeneală! Am scăpat-o pe aici pe undeva. Caut-o!

– Monica!

Nu mai era vocea de dinainte; acum vocea lui avea tonalitatea obișnuită, plus o doză bună de nervi striviți sub cerul gurii.

– Vă rog, doamna Monica, mă simt cam rău, veni

rugămintea de afară.

– Monica, încă te rog cu frumosul, dă-mi cheia.

Însă Monica experimenta beția de-a trăi periculos; a i se opune lui Sergiu o încânta, întocmai cum o încânta pe vremuri, în copilărie, să-și treacă palma peste flacăra lumânărilor.

– Nu ți-o dau. De ce vrei să deschizi?

– Afară e o femeie care cere ajutor! făcu el cu exasperare.

– Da? Pe tatăl tău, bătrânul care a riscat și-a ieșit să ne aducă apă, doreai să-l eutanasiezi...

– Am făcut un raționament greșit, na!

– Și dacă-l puneai în aplicare? De ce este această femeie atât de importantă încât nici nu mai contează că vom contamina încăperea pentru ea?

– Monica, ți-ai pierdut simțul realității, ți-ai pierdut memoria, ce naiba? E Roxana! Vecina de peste drum... înțelegi?

– Nu.

Roxana-Vecina-De-Peste-Drum era o brunetă frumoasă. Femeile știu și ele să recunoască frumosul dintr-o singură ocheadă. Monica știa că Roxana e tânără, frumoasă, educată și, înainte de toate, singură. Măi, măi! Cum să nu vrei s-o ajuți? Mai ales dacă ești un doctor plictisit de nevastă?

– Monica, îți spun pentru ultima oară: dă-mi cheia. Femeia de afară are nevoie de ajutor.

– De-abia mai respir! îl susținu vocea.

– Se pot întâmpla lucruri rele, continuă Sergiu vorbind abrupt de parcă ar fi mestecat surcele în dinți.

– Da? întrebă Monica insinuant. Cam ce fel de lucruri, hm?

– Ca de pildă, vin și-ți rup mâna în care ții cheia aia blestemată...

– Pentru o străină! Sergiu, ți-ai pierdut simțul realității, ți-ai pierdut memoria, ce naiba? îl parodie ea. Eu sunt soția ta, adu-ți aminte. Pentru ca noi să „supraviețuim”, sper că ai sesizat ghilimelele, era să-l rezolvi pe taică-tău...

– Dă-mi cheia!

– De ce ți-aș da-o?

– Pentru că femeia de afară este însărcinată și nu rezistă.

Monica procesă rapid informația. De unde știa Sergiu acest amănunt înduioșător? De la spital?

– Ei, bravo! Și ce ne privește pe noi?

Sergiu respira sacadat. „E ca un șarpe care sâsâie și-și

arată limba despicată.” Gândi ea.

– Pentru că e copilul meu! De-aia!

Afirmația stârni furtună în lumea interioară a femeii. Fișiere cu memorii, sertare cu amintiri, imagini stocate între faldurile minții se prăbușiră sub presiunea revelației. Îi întinse cheia soțului; între ei, evenimentele o apucaseră pe o alee ireversibilă. Îl privi cum se repede la ușă și-o deschide larg, fără teamă de radiații, cum o ajută pe „frumușica din vecini” să intre. Șușoteau ceva între ei, Monica surprinse tonul de „pisicuță mică și alintată” pe care-l folosea rivala. „Chiar și în aceste circumstanțe, tot se mâțâie!” Era o mâțâită! Îi vrăjea soțul de față cu ea. În inima femeii chițcăii un demon mic și negru. Va fi imposibil s-o admită în spațiul ei vital! O s-o... eutanasieze, pentru ca ei doi să supraviețuiască.

– Dragule, aș vrea să mă spăl pe mâini, suspină Roxana.

Apa adusă cu sacrificiu de tata! Apa din care ea, soția legitimă, primise o singură înghițitură, drept pedeapsă! Ea vrea să se spele pe mâini... Și uite, Sergiu! Îi toarnă. A aprins și lumânarea ca să se acomodeze scumpa de ea!

Monica își simțea ochii fierbând ca niște cazane în clocot. Se aștepta ca privirea ei să le dea foc celor doi. O ignorau cu nonșalanță. Apucă să observe aracul ascuțit pe care-l folosise bătrânul pe post de baston, înainte să fie stinsă lumânarea. Se aplecă și îl trase lângă lada pe care stătea. Era ideal. Un țăruș înfipt în inima vampiroaicei. O să-i placă să facă asta! Doamne ce-o să-i mai placă! O să-i placă indecent de mult... Monica se trezi chicotind. Sergiu o privi cu dispreț nedisimulat. Oho! Știa ea cu cine are de-a face! Dacă nu se grăbea să-și pună planul în aplicare, va fi ea cea eliminată. N-o să-i lase să trăiască fericiți până la adânci bătrâneți în pivnița ei conjugală!

Iarăși vorbeau. Îi vedea profilați în conturul ferestruicii. Atunci realiză că de afară răzbătea o lumină cenușie, bolnavă.

– La institut nu v-au spus ce se întâmplă? întrebă Sergiu.

Ea bălmăji ceva de neînțeles. Monica își aminti ca prin vis că Roxana lucra la Observatorul Astronomic. Desluși ceva frânturi: „încetinește rotația”, „ne atrage”, „nu au soluție, o bombă atomică n-ar face decât s-o hrănească”.

Apoi se păru că amorezii adormiră. Monica își ascuți privirea: dormeau îmbrățișați. Câtă nesimțire! Începu să-și imagineze lovitura, astfel încât să fie eficientă. Se gândi la

fiecare mișcare pe care o va face. Încercă să prevadă fiecare obstacol. Calculă forța cu care era necesar să lovească. O încurca grozav poziția celor doi! Tocmai pe când se pregătea să se ridice și să se apropie, din tavan răsună un șir de lovituri. Tata le dădea de știre că încă trăiește. Roxana se mișcă.

– Sergiu, tot mă simt slăbită. Nu e nimic de mâncare?

– Mai sunt niște biscuiți în punga asta. Mănâncă-i, pe urmă îți dau o vitamină.

Pentru purtătoarea moștenitorului erau și vitamine! Monica ar fi protestat dacă nu ar fi avut în gât un nod de imprecații și blesteme. Iar urechile îi erau asaltate de toboșari furioși. Când reuși să se domolească, o auzi pe Roxana spunând că i-e somn. „Da! Culcă-te păpușico, iar eu îți promit să te scap de chinuri.”

Liniștea dură câteva minute. De afară răzbătu un sunet familiar, dar atât de îndepărtat în timp, încât la început nu-l recunoscură. O mașină! Apoi un glas strigând „Roxana!”

Roxana se ridică imediat și porni spre ușă împiedicându-se de lucruri.

– Scumpo, stai, unde te duci? Nu te mai expune! tresări Sergiu.

Dar „scumpa” deschise larg ușa neîncuiată și strigă bărbatului de afară:

– Gata, vin! Iubire, sunt aici!

Se întoarse spre Sergiu care rămăsese debusolat:

– A venit să mă ia. Ha! Chiar credeai că e copilul tău, moșulică? Păi ce! Eram proastă să fac copii cu tine când am văzut că nu vrei să divorțezi? Boule!

A fost ultima dată când au văzut-o pe Roxana.

Sfârșit

Ușa rămăsese larg deschisă și niciunul din ei nu s-a deranjat s-o mai închidă. De afară venea șuierul uscat al vârtejului. Înăuntru, Monica ascultă siderată suspinele bărbatului de alături. Niciodată nu-l mai auzise plângând. Era un plâns aspru ca un lighean târât pe dușumele. I-ar fi plăcut și ei să plângă, dar se părea că în interiorul inimii sale sau al creierului sau al altui loc de origine al lacrimilor domnea aceeași uscăciune ca afară.

– Și mie îmi curge sânge din nas, constată Sergiu.

– Da? Credeam că plângi. Că plângi după Roxana. Probabil iubirea vieții tale...

– Nici vorbă! Ai auzit că n-am acceptat să divorțez. Dar cred că ești de acord cu mine că dacă exista un copil, era firesc să mă implic, să ne implicăm...

– I-auzi la el! Sergiu, copilul tău cu altă femeie nu este copilul nostru. Nu știu ce ți-ai imaginat. Vreo scenă idilică de film american în care două cupluri cresc un copil comun plini de înțelegere și duioșie ca într-o familie lărgită?

– Dacă noi nu l-am avut pe-al nostru...

– Sergiu, în tinerețe erai prea preocupat de carieră, prea avid de bani, adu-ți aminte; de-asta nu l-am avut pe-al nostru. Dar știi? Acum sunt fericită că n-am avut copii.

– Ce târâtură! Să joace la două capete! M-a mințit...

Monica surâse de pretenția lui Sergiu de-a fi el singurul mincinos, apoi conștientiză cât de rău se simțea. Suferința fizică fusese eclipsată de frustrare și furie. „Gelozie” era termenul pe care-l evita. Nu voia să admită că fusese geloasă; asta ar fi însemnat că are față de Sergiu un sentiment de posesie, ceea ce la femei e aproape similar cu a iubi.

– Te iubesc, Monica, întotdeauna te-am iubit, toarse bărbatul ca un ecou.

– Da, în felul tău m-ai iubit. Dar n-ai fost niciodată îndrăgostit de mine.

– Iar începi cu subtilitățile astea de roman ieftin? Hai să încercăm să dormim. Poate o să fie mai simplu așa.

Mâna îi era o bucată de carne străină, ca un transplant nereușit. Îi atârna din umăr precum aripa unui înger căzut. Monica încercă s-o maseze, dar durerea era prea mare. Nu merita. Nimic nu mai merita. Închise ochii și se gândi că toată viața ei avusese gustul minunat al unei bucăți de hârtie mestecate îndelung. Dacă era să fie sinceră cu ea însăși, trebuia să admită că uitase să trăiască. Acum îi pocneau urechile. Când plecau verile în călătorie la bunici, pe șoseaua cu serpentine ce străbătea dealuri și văi, îi pocneau urechile în felul acesta. Și s-a mai întâmplat o dată, în teleferic, da. Însă de data asta nu era plăcut, fiindcă nu știai ce-o să urmeze. O scutură un frison. Își strânse bluza de trening mai aproape de corp. Dintr-un buzunar o înghionti un obiect mic. Era briceagul tatei, briceagul din război. Monica își zise că briceagul e tovarășul ei, prietenul ei de

pe urmă. Îl luă în palmă. Ce noroc că dreapta o avea teafără! Se gândi că briceagul așteptase în buzunar cu răbdarea unei mici celule canceroase. Trec ani de zile până apare factorul declanșator. Stătuse ascuns prin sertare, sau la vedere, pe tăblia bufetului, sau în buzunarul tatei. Ascuns, dar prezent în viața lor. Când întinsese mâna să-l ia, se creașe între ei o legătură. Ultimul obiect pe care avea să-l folosească. Prietenul ei. Celula care se hotărăște dintr-o dată să se multiplice și să crească, să se transforme în tumoare, în ceva important despre care toți vorbesc. Briceagul știa că venise vremea lui.

„Asta e tot?” se întrebă. „Da” venise răspunsul. „N-a fost mare lucru să fac pace cu ea, cu moartea.”

Femeia știu că avea să moară în următoarele ore. Cu toate astea, ceea ce simțea era numai curiozitate. Se întrebă dacă viața ei, așa cum a fost, i se va derula prin fața ochilor, dacă în ultima clipă, clipa care ucide, va reuși să înțeleagă sensul lucrurilor cu acea înțelegere supraumană... Nu putea să moară râzând, nu de data asta când se părea că nu doar lumea ei murea odată cu ea, ci chiar lumea întreagă se prăbușea spre cer.

Dar nici nu voia să se recunoască învinsă. Dădu drumul din palmă briceagului cu plăsele de os. N-avea să-l folosească. Nu va fi biruită! Închise ochii și așteptă. Nu putea să râdă, dar ar fi vrut să fie ca trestia...

...ca trestia gânditoare pe care Universul întreg n-o poate frânge. „Nu mi-e frică.” hotărî dintr-o dată. „Și vreau să fiu lucidă, conștientă până în ultimul moment. N-o să mă mai înspăimânte nici o grozăvie. Voi ignora orice durere.”

Se ridică de pe lădița pe care-și petrecuse ultima săptămână și porni spre ușă.

– Unde te duci? o interpelă Sergiu.

– Mă duc în casă. Nu mai vreau să stau aici. Dacă vrei, vino și tu.

Fără să privească în urmă, ieși. Afară o lovi forța de aspirație a vârtejului. Monica strânse din ochi și încercă să privească în sus. Orbită de praf, reuși să întrezărească oroarea de pe cer. Bolta fusese spartă dar, în loc să cadă spre ei toată recuzita făpturilor cerești, ei se prăbușeau spre cer, supți de atracția magnetică întocmai ca nisipul unei clepsidre.

– Haide, șopti Sergiu apucând-o de braț.

„Scurta viață fericită a lui Francis Macomber” surâse ea în sine.

– Da, hai la tata! îi răspunse pe-un ton ce se voia optimist. Să fim împreună la noapte.

Microbuzul

Simțea tricoul lipindu-i-se de coaste. Doamne Dumnezeule, de ce era atât de cald? Privi cum tremura aerul la orizont, acolo unde dunga șoselei înguste părea să se topească într-un lan de grâu prea devreme îngălbenit.

Marius își consultă ceasul din nou. Cât să mai întârzie nuntașii? Era nuntă de fițe, da' prea o lungiseră cu cele sfinte. Consultă telefonul a „n”-a oară, sperând că a sunat și nu l-a auzit, dar, ca de obicei, atunci când un apel era foarte așteptat, se încăpățâna să se lase greu.

Era îndrăgostit de Anna până peste urechi, era îndrăgostit la modul jalnic, cel mai jalnic, nici nu era de mirare că fata devenise arogantă. Marius realiză pentru un scurt moment toată mizeria ființei umane și se înduioșă de propria soartă. Avea să lupte pentru Anna! Avea s-o facă femeia lui! Va face carieră în televiziune, din reporter pe teren va ajunge în studio, seara, la ore de maximă audiență, îmbrăcat în costume elegante, punând întrebări inteligente care vor spori ratingul... Atunci ea va dori să-l ia de bărbat, îi va cădea la picioare și va fi el cel care va face regula jocului.

Ce puteau să facă atâta la biserică?!

Repetă în gând fraza cu care intenționa să înceapă transmisia. Dacă Radu nu se va strâmba la el, o să-i iasă. Deocamdată Radu, cameramanul, stătea doborât pe celălalt scaun din fața localului și încerca să citească un Click. Dar de îndată ce-și punea camera pe umăr se transforma într-un diavol. Nesuferitul! Mereu se hlizea la el într-un mod absolut neprofesionist. Și pe-urmă se mirau când la derulare filmul lui era plin de cadre interesante cu picioare, decolteuri și posterioare. La montaj tăiau și lipeau până nu mai rămânea aproape nimic.

Ei, astăzi chiar aveau ce filma! Nunta fiicei primarului. Venise și blonda din guvern. Veniseră mulți baroni locali și din țară. Lume de lume, măi nene!

Se uită la ceas: se mai târâseră cinci minute lichefiate de căldură. Era doișpe și cinci. Scoase iar telefonul. Nici un apel. Nici un mesaj. Așa, deci! Bineee.

Nici nu apucă să constate că i se uscase gâtul de sete și că o bere ar fi fost milă divină, când melodia dulce a mobilului îi transmise fiori pe sub piele. Anna! Anna!

Era Flori, șefa.

– Marius! Avem o urgență. Urcați-vă în mașină în timp ce vorbim.

Știa ce înseamnă urgență: eveniment în derulare. Se trambalară cu Radu în dubița ce aștepta la umbră.

– Da, șefa.

– Porniți cu toată viteza spre halta Sântimbru. Un tren a dat peste un microbuz. Am primit telefon la redacție acum un minut. Veți ajunge înaintea tuturor. Filmați totul, vom transmite în direct.

Radu încerca să meargă în viteză, dar drumul județean plin de gropi le punea în primejdie aparatura. Șoseaua se ținea de linia ferată care unea Alba de Cluj. Până la Sântimbru mai era foarte puțin.

Terenuri de-un verde prăfuit se perindau de-o parte și alta a șoselei, iar Marius se întrebă ce culturi erau acelea, că nu le putea recunoaște. Pomi piperniciți alergau în partea dreaptă, pomi ce nu vor rodi niciodată, doar vor face umbră rară pe șosea și se vor constitui în obstacol fatal pentru mașinile în derapaj, iarna. Era complet idiot! Trebuia să-și păstreze calmul, puterea de stăpânire, să transmită un accident. Nu, nu-i plăcea sângele, era un mic secret al lui, dar avea de gând să nu leșine. Nu va leșina, asta i-ar lipsi!

Exact când se gândea cu groază că s-ar putea să ajungă înaintea ambulanțelor, văzu pe linia ferată trupul uriaș al trenului ca un scorpion lățit pe șine.

„Scorpion?” se autocenzură. „Miriapod”. Dar imaginea se întoarse stăruitoare: un scorpion uriaș lățit pe șine. Se apropiau cu viteză dintr-o parte a haltei, iar Radu părăsi șoseaua și-o luă de-a dreptul peste peronul din dale de piatră, pe lângă băncile tocite și lustruite de pe care vopseaua căzuse, pe lângă cei câțiva călători care priveau buimaci spre capătul îndepărtat al liniei, spre capul scorpionului.

– Ești nebun! îi strecură lui Radu printre dinți, dar fără să aștepte răspuns. Era prea atent la cei câțiva navetiști răzleți care ar fi putut nimeri în calea lor.

Ajunseră la punctul de intersecție al liniei cu drumul pe

care venise microbuzul, trecerea la nivel fără bariere, doar cu crucea Sfântului Andrei și semnale luminoase. Microbuzul tot nu se vedea. Vagonul din urmă al trenului de marfă își etala tampoanele galbene. Nu mai puteau înainta cu mașina. Radu trase dubița pe marginea drumului sub unul din acei pomi sterpi, ai nimănui.

Își săltară aparatura și porniră în pas alert spre locomotivă. Trenul părea fără sfârșit.

Marius zări undeva în față niște tablă de culoare albă, probabil ce mai rămăsese din microbuz. Distanța pe care fusese târât de tren i se păru ireală.

Mergea în urma lui Radu, la câțiva pași, poticnindu-se în traverse, ferindu-se de tufele înalte și necosite de lângă terasament.

Marius constată că era să alunece pe-o traversă din cauza unei pete de ulei dens. Dintr-o dată văzu o sumedenie de pete. Roșii, mate. Radu se oprise și el brusc și se îndepărtă doi pași în lateral. Atunci Marius văzu. Se simți de parcă dumnezeu l-ar fi zidit din unt. Cameramanul vomita în tufișuri fără nici o jenă. Se sprijini de peretele vagonului de marfă. Auzea ecouri vagi ca atunci când la bazin bagi capul sub apă să vezi picioarele fetelor. Dar acum nu vedea decât organe interne împrăștiate pe lângă linie. Radu se întoarse spre el și spuse ceva. Făcu un efort ca să revină la suprafață.

– Cred că erau niște oi pe linie. Uite mai încolo: e și măgarul mort.

Nu se simți deloc înviorat, însă picioarele i se mișcară automat urmând camera fixată pe umărul celui din fața lui. Se concentră asupra plăcuței de ebonită neagră sau metal, ce dracu ar fi fost, ca să-și impună să nu se uite în jos. O singură dată călcă pe ceva moale, de consistența unei mingi de cauciuc, și se cutremură de oroare.

Radu se întoarse spre el:

– Gata!

„Gata” însemna că ajunseseră în locul unde trenul terciuise microbuzul ca pe-o cutie de bere. Radu porni camera și-i făcu semn să-i dea drumul. Marius își simți gâtul uscat. Ridică microfonul la gură:

– După cum arată, nimic nu mai poate fi viu înăuntru. N-aș putea spune, privind caroseria strivită, ce marcă de mașină

avem aici...

Radu îi făcu un semn imperativ, dar Marius nu voi să priceapă. Nimic nu-l putea convinge să se apropie, să încerce să privească printre „fiarele contorsionate” – groaznică expresia asta pe care nimeni nu putea s-o evite...

– Nu aud nimic, nimeni nu plânge... continuă chinuit.

I se părea că între două clipe se scurg mii de ani. Că între cuvintele lui se cască prăpastii de tăcere de o adâncime terifiantă. Își aminti instantaneu de toamna când, în clasa a unsprezecea fiind, fuseseră duși în practică agricolă la Benic, unde pe câmpul de lângă o fermă zăceau animale moarte, neîngropate, învăluite într-o liniște a descompunerii, insolente, insensibile la groaza pe care o răspândeau.

Înghiți în sec. Nu știa cum să exprime în cuvinte faptul că morții din microbuz nu mai doreau decât să fie lăsați în pace.

Îl văzu pe Radu mutând camera ca să prindă imaginile și din alt unghi, apoi auzi bâzâitul unui nor de muște. I se părea că încă e în bazin, că se mișcă încet, ca-n apă.

– Nu mai este nimic de făcut... șopti.

Și conștientiză brusc torentul de căldură ce se prăvălea din cer, asurzitor. Și glasuri. În locomotivă.

– Ioi, domnule dragă, sunteți de la salvare? Că iute-ați venit, no!

– De la televiziune...

– Mă gândeam io... că n-am sunat decât de vreo douăji de minute, n-avea cân’ s-ajungă... Săracu nea Feri! Trămură tăt bine, zău așe. Că noi meream cu viteză redusă, că ne-apropiam de stație, știi... Bat-o Dumnezo de trecere că nime nu se uită atent!

– Dumneata ești mecanicul?

– Nu, io-s însoțitoru. Nea Feri îi mecanicu, da’ încă-i beteag de frică. N-o fost vina lui, da’ știi cum îi omu’...

– V-ați uitat în microbuz? Mai e cineva în viață? întrebă Radu conștient că nu plăcea nimănui să răspundă în fața camerei la asemenea întrebare.

– D-apăi n-am coborât. La ce bun? Ui, no cum arată... da’ am aprins o lumânare la bieții oameni care-or fi fost acolo.

Marius se simți recunoscător pentru acest dialog ireal care oricum însemna ceva. La redacție, după ce-și va reveni, va scoate ceva de aici. Chiar în momentul când încerca să

formuleze o întrebare deșteaptă, sirenele ambulanței și pompierilor răscoliră liniștea vuitoare a câmpiei încinse.

Aveau ce filma! Făcură loc în prim plan celor de la SMURD, întotdeauna nervoși și gata să te înjure. Practic, terciul de fier trebuia cumva secționat în două, fiindcă fusese prins sub tren, iar de-o parte și de alta izbucniseră portiere frânte, motorul eviscerat și mii și mii de cioburi.

Echipa medicală se precipită pe câmp dintr-o dată. Radu schimbă direcția camerei renunțând să filmeze cleștele uriaș, cu dinți, care crănțănea în metalul îndurerat al microbuzului.

O, Doamne, de n-ar face asta! se rugă Marius, dar porni după Radu care tropăia voinicește printre bălăriile de lângă linie.

Asistentele făcură un anumit semn brancardierilor. Marius îi văzu oprindu-se, iar unul din ei luă ceva din ambulanță.

Apoi văzu tocmai lucrul pe care își dorea fierbinte să nu-l vadă: un cadavru. Mintea lui înregistră cu o viteză uimitoare detalii oribile de care nici nu reuși să fie conștient pe loc, dar de care avea să-și amintească luni de zile cu o acuitate neiertătoare: poziția grotescă a membrelor, intestine plesnite, capul la câțiva metri de trunchi, descoperit cu un țipăt ușor de una din asistente. Tare a dracu' fata! El ar fi leșinat pe loc.

Radu opri camera. Oricum nu puteau să difuzeze așa ceva nici la ore târzii, nici la emisiuni și rubrici speciale.

– Mama mă-sii! Trebuia să fim la nunta primarului să filmăm cum fură mireasa și să bem bere.

Marius își privi cu mirare colegul. Radu cel puțin se putea gândi la băut, pe când el se lupta să-și păstreze conținutul stomacului.

Alte două echipe de televiziune trecură pe lângă ei gâfâind. Ha! Ce credeau c-o să poată filma?

– Doctoru'! țipă cineva de sub tren.

* * *

– În clipa aia am simțit că se întâmplă o minune! declară Marius în redacție cercului de cinci ascultători voluntari care stăteau cu fundul pe birouri în jurul său. Era Flori, Dan de la socio-economic, Radu și doi electricieni. Corina era la machiaj că trebuia să intre în direct într-o jumătate de oră.

– Ce naiba mai putea să trăiască în spațiul ăla? Doamne!

Înghiți în sec încercând să-și reprime emoția încă vie. Când auzise glasul pompierului chemând un doctor i se păru că o mână de foc îi răscolește măruntaiele. Dacă cineva mai trăia, era bucăți-bucățele. Dacă trăia, mai bine ar fi fost mort! Se temu; întotdeauna empatia îl făcea victimă colaterală în asemenea cazuri.

Nici nu bănuia că avea să asiste la un miracol de proporții. Oftă din nou amintindu-și. Flori rupse vraja:

– Să urmărești cazul. Să prezentați starea oamenilor la fiecare jurnal. Faci și tu o vizită la spital mâine dimineață, auzi?

– Dane, ce-ai aflat cu afacerea de la Uzina Mecanică?

Marius rămase la propriul birou, privind pe fereastră. Echipa se împrăștiase. Filmul evenimentelor i se derula din nou în cap, cu sau fără vrerea lui, ca o peliculă într-un cinematograf aproape gol, unde filmul merge non-stop, toată ziua, fie că sunt spectatori, fie că nu.

Cei de la descarcerare erau mai nervoși ca niciodată. Pur și simplu țipau unul la altul: „Ține acolo!”, „Trage acum!”, „Stai!”, „Încă o dată!”.

Scoseseră prima victimă, o fată. Dacă n-ar fi fost ciufulită, plină de praf și evident confuză, Marius ar fi spus „Ce frumusețe!” – dacă circumstanțele ar fi fost altele... Atunci pe loc nu-i venea să creadă. N-avea nici măcar o zgârietură! Cum era posibil? Asistentele o preluară în ambulanță.

– Încă unul! gâfâi un pompier.

Cineva dintre paramedici sună după altă salvare.

Apoi se întâmplă ceva absurd și încețoșat, ca într-un vis. Pasagerii microbuzului au fost extrași întregi și nevătămați de sub roțile trenului. Aveau vânătăi, „doar echimoze” cum se bâlbâia una din asistente, aveau și câteva „escoriații”, cum repeta Marius cuprins de o trăire similară transei. „Escoriații, echimoze”, „echimoze, escoriații”.

Dar când scoaseră copilul toată lumea lăcrima, ca la o mare victorie. Cei trei reporteri transmiteau știrea fără să-și mai compună mina aceea lucidă și impasibilă. Marius rânjea și el spre camera lui Radu:

– Doamnelor și domnilor, avem aici un fapt unic. Sunt atât de emoționat! Sunt fericit! Acești semeni ai noștri au învins moartea într-o situație ce părea că le retează orice șansă.

Radu schimbă cadrul cu delicatețe ca să-i dea timp să-și șteargă lacrimile.

Victorița, tipa de la Antena 3, avu inspirația să strige peste capetele celorlalți:

– Cum te cheamă, îngeraș mic?

– Ariela, veni răspunsul limpede ca un susur de cristal.

* * *

– Mai vrei o porție? îl îmbie Anna cu blândețe.

– Sigur, iubito, e foarte gustos. Gătești grozav.

– Ei, și tu! Mama a făcut-o. Și cum zici că o chema pe fetiță?

– Ariela.

– Un nume ciudat.

Marius își apăsă șervetul pe buze înăbușind discret un râgâit. „Eructavit cor meum” zise în gând și își aminti de „Banchetul Tilloston” al lui Huxley.

– Fetița ne-a surprins pe toți. Nici măcar nu avea rochița șifonată. Ea chiar părea scoasă din cutie, mă-nțelegi? Și, spre deosebire de toți ceilalți, părea conștientă și liniștită.

– Era în stare de șoc. Nu realiza ce se întâmplase. Cam câți ani crezi că are?

– Între șapte și nouă. E chiar momentul când copiii se urâțesc, încep să crească, schimbă dinții. Ea este o minune, un înger. Și când mă gândesc că au scos-o ultima!

– Un singur mort, deci.

– Da, dar să nu-mi ceri să-ți vorbesc despre el. Bietul om. Era șoferul. Nu purta centura și-a zburat prin portieră. Credeam că n-am să mai pot mânca niciodată.

– Nu te mai gândi, dragule.

– Știi ce este ciudat? Trenul a dat și peste o turmă de oi. În locul acela era planificat un carnagiu.

– Nu fi fatalist!

Ceva în tonul ei îi dădu de înțeles că e momentul să plece. Nu reușea să înțeleagă nici în ruptul capului cărui fapt se datora miracolul acestei invitații la masă... Mai intrase în casa Annei doar de două ori, o dată ambalat în costumul pe care-l îmbrăca din an în Paști, cu buchetul de flori corespunzător pentru mamă,

și a doua oară când venise s-o ia în mod oficial la revelionul organizat de redacție. Dar la masă?! Și fără ochiul vigilent al părinților ațintit asupră-le?

Marius ieși pe ușa vilei mulțumind nici nu se știa a câta oară pentru prânz, intrigat de zâmbetul complice cu care-l petrecea Anna, Anna – iubirea vieții lui – după cum își mărturisi în gând.

Deși trecuse de ora patru, căldura îl strivi. Înaintă prin aerul leșios până la mașină și se așeză la volanul încins. Parcurse cele câteva străzi pustii din orașul vechi cu senzația de deja vu. Era ca-n romanul acela al lui Marquez, „Cronica unei morți anunțate", pustiu la ora siestei. Își găsi locul de parcare ocupat și se opri la umbra unui tei, cumva într-o rână, cu o roată pe trotuar și alta pe carosabil, sperând că nu-i va zgâria nimeni bietul logan. Se grăbi spre intrarea în bloc, cu bucuria calului ce trage la iesle, dar se pomeni cutremurat de senzația nimicitoare de gol în stomac, de teamă irațională și rău fizic în momentul precis când mintea lui înregistră absența oricărei mișcări și liniștea totală a străzii. Nu rula nici un automobil, nu trecea nimeni, nu se auzea zvon de bucătăreală prin geamurile deschise, nu plângea nici un țânc, radioul lui nea Titi de la parter era mut.

Frunzișul teilor încremenise, iar impresia de apăsare se accentuă, ca și cum s-ar fi trezit prins în gelatină. Percepea cu toate acestea un sunet moale, îndepărtat și se gândi la apă, la adâncimi, acolo ar fi auzit în acest fel unduind coada unei balene.

O clipă lumina scăzu, Marius făcu efortul imens de a-și ridica fruntea și observă trecând deasupra străzii, fâlfâind alene din aripile monstruoase o molie uriașă.

* * *

În ziua următoare se trezi de dimineață cu sentimentul că se află în mare întârziere, dar ceasul de lângă televizor arăta doar șapte. Își fierse un ibric de cafea și porni calculatorul.

Pe pagina online a ziarului local se văzu într-o ilustrație care prezenta accidentul de tren. Se privi cu interes și se gândi la faptul că precis și Anna văzuse imaginea, ceea ce-i trimise o

împunsătură în partea de jos a abdomenului.

Doamne, de-ar fi fost doar puțin mai înalt! Dar arăta bine, chiar foarte bine, avea mușchi clar definiți sub piele și bărbia trăda duritate. Nu se vedea că i-e teamă de sânge. Radu era înalt, dar slab ca un cui, cine dracu s-ar uita la el? Își concentră privirea pe ecran. Ceva îi atrăsese atenția, deși nu știa exact ce. Și cine făcuse poza, așa, de sus? Se încruntă când realiză că umbra întinsă peste locul accidentului, de la vreun nor, desigur, avea forma unui fluture.

Parcase undeva mai departe de intrarea principală a spitalului și tocmai se întreba cât va dura până ce va veni Radu, când văzu mâna acestuia ridicându-se în dreptul unei uși și făcându-i semn. În același timp, posesorul mâinii purta un dialog vizibil efervescent cu o asistentă, una din acelea cărora uniforma albă, scurtă și mulată le vine ca o rochie de coctail. Felul în care zâmbeau ochii fetei și înclinarea șăgalnică a capului trădau o victorie sigură a deșiratului de Radu, oare cum o fi reușind?, că lui nu-i mergea niciodată!

– Salut, Mariuse, uite, domnișoara asistentă este atât de drăguță încât ne lasă să intrăm în salon, dar nu avem voie să filmăm, înțelegi?

– Da, sigur, numai câteva întrebări, să ne convingem că sunt toți bine... vă dați seama ce întâmplare... dar nu filmăm...adică vreau să spun știu că sunt bine îngrijiți, doar să ne convingem că n-a fost vis și...

Se opri conștient de felul jalnic în care se bâlbâia, dar „domnișoara-asistentă” nici nu părea să-l fi luat în seamă, fiindcă nu-și muta ochii de la Radu.

– Și Ariela, fetița? bâgui nesigur că va fi auzit. Abia atunci se întoarse spre el proaspăta cucerire a colegului și-i zise vesel:

– Ariela? Vai, dar ea este-un îngeraș! Toată secția o iubește. Păcat însă că tatăl ei...

– Ce e cu tatăl ei? E bărbatul acela ca la patruzeci de ani sau este cel mai tânăr? Se simte rău?

– E cel mai în vârstă. N-are nimic, dar știți... vai, să nu spuneți că v-am zis eu, vă rog. Se supără dom’ doctor...

– Ce-are?

– Probabil e amnezic, deși nu era lovit la cap. Poate că șocul... Nu-și amintește de fiică-sa. Zice că nu-i a lui.

– Păi, dacă nu e a lui pe bune? opină Radu atrăgând o

privire de reproș din ochii jucăuși ai asistentei.

– Cum să nu fie? Fetița e isteață foc, ne-a spus cum o cheamă, cum îl cheamă pe taică-său, tot. E orfană de mamă, sărăcuța de ea. Și-a pierdut mama acum un an. Iar taică-său spune că e adevărat ce spune copilul, doar că nu e fiica lui, că el n-a avut niciodată copii.

– Și nu ne lăsați să filmăm treaba asta? se indignă Radu.

– Peste trei zile vor fi externați și le puteți face ce vreți! promise uniforma albă, scurtă. Poftiți după mine vă rog, dar mai întâi îmbrăcați halatele, să nu ne certe asistenta șefă, o scorpie!

Marius se așezase pe un scaun cu tăblia descoamată ca o unghie bolnavă, la căpătâiul uneia dintre paciente. Îl privea pe Radu plimbându-se încoace și-n acolo, însoțit de asistenta tot mai languroasă și-l invidie pentru felul cum reușea să facă și ceva extrem de plăcut și ceva foarte util în același timp, fiindcă avea pornită mititica aceea de cameră ascunsă, draga de ea.

O privi pe femeia din pat. Era un pic palidă și oarecum absentă, dar era firesc să nu prea ai chef de vorbă în astfel de împrejurări. Încercă să reînnoade dialogul:

– Ce altceva vă puteți aminti?

– Domnule dragă, zău de mai știu ceva! După zgomotul acela groaznic s-o fost făcut întuneric și nu mai știu nimic, no.

– Dar cum vă simțiți acum?

– Sunt foarte bine și vreau să merg acasă, că avem treabă, zău. Bărbatu-meu îi la stână, nu poate veni, și-acasă nu-i decât fi-mea cea mare. Da’ numa’ că vor să ne mai ție să se convingă că n-avem nimic.

– Însănătoșire grabnică vă doresc! zise moale și se ridică.

Se opri în dreptul patului în care tânăra cea frumoasă butona plină de nervozitate un telefon. Dintr-o dată își dădu seama că o cunoaște de undeva. Era prea tânără ca să-i fi fost colegă... O știa din televiziune... Apoi își aminti: era dansatoare și apărea în una din acele emisiuni de duminică la care nu se uită nimeni cu adevărat, ci le alegi fiindcă te adorm foarte ușor. Oh! va face carieră fătuța asta!

– Duduie, sărut-mâna, ce s-a întâmplat?

– Nu dau interviuri acum. i-o reteză duduia sec și fără milă.

Marius trase scaunul mai aproape. Se pricepea la fițe.

– Dar cum, se poate? Fanii sunt îngrijorați, sună

telefoanele la redacție...

– Da? clipi brusc înviorată vedeta.

– Sigur. Cum vă simțiți?

– Foarte bine, n-am nimic, trebuia să ajung la filmări și am pierdut avionul. De aceea m-am urcat în nenorocitul acela de microbuz... Din Cluj nu exista un tren direct decât la unu noaptea, îți poți imagina?

Marius simți că i se încrețește mintea în tentativa de a-și aminti numele starletei. Cum naiba o chema?

– Este inadmisibil, într-adevăr. Vă amintiți cumva cum s-a petrecut evenimentul?

– Care eveniment? întrebă ea cu dispreț.

– Vreau să spun accidentul... V-a rămas ceva întipărit?

Obrazul fetei păli, dar ea păru să se înfurie:

– Știi ceva? N-am chef să-mi amintesc. Am întors capul și-am văzut ceva negru repezindu-se în noi, atât. E O.K.?

– Sigur, nu vreau să vă plictisesc, dar ce să spunem fanilor nerăbdători?

– Mda, puteți pune acolo câteva chestii, că am fost la un pas de moarte, bla, bla, ce vreți voi pentru audiență, înțeleg, dar în principiu să spuneți că sunt bine și revin. Unde e prostovana aia de asistentă? I-am cerut o alifie acum două ore și tot n-a apărut. Ia uită-te tu pe hol după ea sau mai bine caut-o la biroul asistentelor, chiar în capăt...

Marius se ridică docil să execute augusta poruncă, dar pe hol se opri nedumerit. Era destul de întunecos – se făcea economie – și, în plus, toată lumea părea să fugă înspre unul din capete, de parcă s-ar fi grăbit să împlinească dorința fetișcanei. Nu se împotrivi nici el curentului și se pomeni în dreptul unei ferestre mari, ce dădea spre curtea spitalului, din care toți priveau în jos. Pe trotuar, la cinci etaje distanță zăcea plesnit trupul unei asistente.

– Era doamna Ligica, doamnaaa Ligiiicaaa! bocea pe hol asistenta lor cea drăguță.

Jos, pe bucata de asfalt se lățise o pată întunecată și, de când observă acest amănunt, Marius nu mai privi pe geam. Oricum, Radu trăsese câteva cadre și revenise sus în goană, fiindcă apăruseră criminaliștii.

– O cunoșteați? se interesă Marius neutru.

– Era asistenta noastră șefă, cum să nu? hohotiră sânii

încarcerați în uniforma rochie-de-coctail.

Marius simți o oarecare nedumerire amintindu-și că asistenta șefă fusese o scorpie până adineauri, dar tăcu.

Radu nu se mai putu abține văzând atâta durere și cuprinse în brațe fetișcana îndurerată.

– Vai, dar Ariela era cu ea! își aminti ea brusc și se desprinse. Unde o fi copila, doamne?

O descoperiră în salonul cel mai îndepărtat, povestind printre lacrimi cum „Tanti Ligica a căzut când am rugat-o să pună fărâmituri la porumbei”.

Marius o privi cu atenție și se minună încă o dată de frumusețea micuței: leit Shirley Temple, cea din filmele vechi ale copilăriei.

Fetița întoarse capul cu ochi albaștri înlăcrimați și-i zâmbi lui, pentru o clipă numai lui, într-un fel care-l cutremură. Știa zâmbetul ăsta!

În salonul de bărbați, unde le-a fost imposibil să n-o aducă și pe Ariela, Marius simți că recunoaște sâcâiala jenantă din mintea sa pe chipul tatălui fetiței, domnul Câmpeanu. După felul cum se înnegură la vederea copilului era evident nu doar că și-o amintea, iar ipoteza amneziei era o greșeală, dar felul cum și-o amintea nu era tocmai plăcut. Fetița ciripea ca un cintezoi primăvara: vizită fiecare pacient, află de ce era internat, „unde are buba”, constată că de la acest geam săraca tanti Ligica nu se vedea, primi de la un bătrânel o portocală și vru cu tot dinadinsul să-și îmbrățișeze părintele.

Marius ar fi dorit liniște ca să poată pune măcar o întrebare bărbatului ce se sprijinea în perne cu buzele pecetluite într-o dungă subțire și neprietenoasă. Până la urmă Radu se milostivi să priceapă semnele lui disperate și ieși pe hol cu asistenta și copilița, iar el se apropie de pat:

– N-am mai văzut niciodată un copil atât de curios. declară cu sinceritate. Sunt convins că este foarte inteligentă.

Domnul Câmpeanu avu o tresărire, dar tăcu. Trecuse cu bine testul: puțini părinți rezistă la o laudă adresată odraslei.

– Vă mai amintiți ceva din accident?

– Eu m-am urcat chiar acolo, domnule reporter. Nu eram atent decât cum să-mi scot banii din buzunar să plătesc biletul fără să cad în nas, știi. Taman schimbasem o hârtie de cincizeci de lei la chioșcul de ziare din stație ca să am mărunt, și-apăi

cucoana cu presa mi-o dat bani prea mărunți, de-mi atârnau buzunările de metal. Mă scormoneam să scot suma exactă când s-o petrecut nenorocirea.

– Unde mergeați, dacă îmi permiteți să vă întreb?

– D-apăi meream acasă, la noua mea casă. Mi s-o prăpădit nevasta de-un an și-s amărât. Nu puteam ține singur gospodăria la țară, că dacă nu-i femeie te mănâncă purecii. Am luat în chirie o garsonieră la oraș, am găsit de lucru pe șantier și merg înainte dacă asta o fost voia Domnului.

– Poate la oraș e mai bine și pentru fetiță. Merge la școală, nu-i așa?

– Știi ceva, domnule? Copchila asta nu-i a mea. Geaba vreți să mi-o vârâți pe gât.

– Ea spune că-i sunteți tată, vă cunoaște, vorbește despre maică-sa, soția dumneavoastră, a dat nume... De unde ar putea să știe?

– No, asta chiar nu-i treaba mea! O fi întrebat în sat.

– Bine, dar o cunoașteți măcar? E din localitatea de unde sunteți de fel?

– Nu, domnule dragă, n-o cunosc, n-am văzut-o în viața mea.

– Vă cred, șopti Marius, deși era convins că cel din fața lui minte.

Ieșiră din spital cu ușurare. Agitația cu asistenta căzută de la etaj bulversase totul.

Marius privi în urmă, spre geamul de la etajul cinci, chiar înainte de a urca în mașină. Ariela era acolo și, când îl văzu, îi trimise bezele, ba chiar și un sărut drăgălaș expediat din palma deschisă cu o răsuflare mai puternică. Radu o văzu și el:

– Chiar nu ia nimeni copilul de acolo? Deja a căzut cineva pe fereastra aia! Ca să nu mai spun că e îngrozitor că o lasă să se uite la cadavru!

– Cine i se poate împotrivi Arielei? întrebă Marius mai mult pentru sine.

În prima clipă oarecum liberă din acea zi de 16 iunie – ce i se părea la fel de lungă ca și aceea prin care înotase Leopold Bloom, tastă pe telefon numărul Annei, dar ea avea aparatul închis. Marius bătu cu palma în volan; se afla într-o intersecție, așteptând culoarea verde. Anna, îi era dor de ea! Ar fi vrut s-o cheme să ia masa la un restaurant fără pretenții, deși avea

nevoie mai mult să vorbească decât să mănânce. Mda, asta e! Va intra în primul magazin, va lua cartofi prăjiți și cârnați și-i va mânca pe canapea cu o sticlă de bere, privind un meci. Dacă va mai putea urmări vreun meci, după nebunia prin care trecea de trei zile...

Exact atunci în mijlocul intersecției își făcu apariția un polițist cu fluierul în gură și începu să dirijeze circulația care se desfășura de altfel normal și pașnic. În urma unor astfel de inițiative intersecțiile se blochează iremediabil pe toată durata orei de vârf, ar fi gândit Marius, dacă nu ar fi fost atât de șocat de ceea ce vedea: polițistul purta pantaloni și cascheta regulamentară, dar avea bustul gol. Nu chiar gol: un frumos sutien negru cu dantele fine ca pentru un budoar îi trecea peste pieptul păros.

Fără să țină cont de claxoanele mașinilor din spate, nici de semnele tot mai evidente ale polițistului care-l îndemna să demareze, Marius se holbă la arătarea cu fluier și caschetă. Nu se putea să nu-l vadă nimeni!

Într-un târziu ajunse acasă, în răcoarea iluzorie a propriului apartament. Faptul că putea închide ușa în urmă nu-i mai dădea sentimentul de siguranță de altă dată. Iraționalul cu umbrele sale terifiante se putea strecura înăuntru cu ușurință, trecând prin pereți, prin ferestrele închise și prin cutia lui craniană.

Lăsă pe masa din bucătărie plasa cu cele câteva cumpărături și, chiar înainte de a-și scoate blugii și tricoul, puse la fiert un ibric mare pentru cafea. Porni din mers televizorul și combina muzicală, aruncă de-a valma în mașina de spălat câteva haine și, când toată aparatura zumzăia la datorie, se simți cumva ușurat, de parcă tehnologia și normalitatea ar fi putut ridica o stavilă între el și...

Se așeză în fața calculatorului și încercă să citească știrile. Gândul i se întorcea constant la Anna. N-o găsise nici la redacție, i se spusese că s-a învoit, fiindcă se simțea rău. Avea s-o mai sune încă o dată, așa cam pe la nouă. Își prinse capul în palme. Se întrebă dacă auzise vreodată pe ai lui pomenind despre cazuri de schizofrenie în familie. Nu, nu-și amintea. Dar se mai putea baza el pe propriile amintiri când avea vedenii și închipuiri? Cel mai bine ar fi fost să se relaxeze. Se trânti în pat și luă cartea de pe perna de alături.

Citi preț de câteva pagini cu nesaț, apoi mintea lui începu să lucreze pe un plan secund și se gândi că și el este în derivă pe o plută de piatră ca Pedro Orce și că va pluti, va pluti până când va eșua pe țărmuri necunoscute. Sau până va întâlni ciclopii. Totuși, „Pluta de piatră” nu era romanul său preferat: îi repeta la nesfârșit temerile. De ce se temea? „Cel mai probabil, de mine însumi!” Își zise cu dispreț – „acolo sunt depozitate coșmarurile, fobiile, acolo zace înfășurată în linţoliu moartea personală, primită la pachet de la naștere...” Da! Știa de ce anume se temea exact în clipa aceea! De zâmbetul Arielei. Îl mai întâlnise undeva, dar unde? Și atunci se ridică din pat repede și simți că pielea îi prinde chiciură. Se duse la bibliotecă și extrase „Crimă și pedeapsă”, o deschise spre sfârșit și citi: Ariela era fetița din visul lui Svidrigailov, fetița de cinci ani, pură și inocentă care te întâmpină dintr-o dată cu un surâs pervers de cocotă atotștiutoare. Dostoievski o cunoscuse, o întâlnise.

Și se întrebă câți o mai văzuseră așa cum o vedea el în toată splendoarea ei sinistră.

* * *

Dimineața se trezi pe covorașul din fața bibliotecii înconjurat de cărți și bucățele de hârtie folosite ca semn pentru împănat volumele acolo unde i se păruse că întrezărește referiri la... O luase razna aseară. Căldura, oboseala. Și nu băuse decât cafea ieri!

Își fierse un ou și gustă din salata de vinete pe care o cumpărase seara trecută. Era acră. Uitase s-o bage la frigider, fir-ar al dracu! Aruncă tot și se simți iar trist.

Se spălă pe dinți, se bărbieri, se pieptănă. Era un băiat frumușel își mărturisi nici nu știa a câta oară, ceea ce nu explica indecizia fetelor. O prietenă din liceu îi spusese odată că nu-l place fiindcă privește prin ea. Ei, chiar presupunând că ea ar fi avut dreptate și se comporta ca un rontgen, ce alt defect i-ar fi putut găsi?

Și totuși, pe Anna n-o putea citi, Anna era o enigmă; acesta să fi fost motivul pentru care se îndrăgostise de ea, motivul pentru care o iubea... nu, fără cuvinte mari, mai bine fără, hotărî înciudat. Cuvintele mari te rup de realitate chiar și

când exprimă adevărul.

Gândul la adevăr îi dădu o idee. Îl sună pe Radu și-i ceru să-l învoiască. Nu-i spuse mai mult, dar știa că nu va avea liniște până când nu-și duce intenția la capăt. Trebuia să ajungă într-un loc și să se convingă dacă intuiția lui fusese corectă sau nu. Urcă în Logan destul de bine dispus și ieși din oraș înainte ca soarele să prindă putere. Domnul Câmpeanu spunea că a luat microbuzul din halta Sântimbru. Acolo voia să ajungă.

Apropiindu-se, constată că trenul ucigaș dispăruse. Când opri mașina la umbra clădirii scorojite i se păru că peronul, casa de bilete și împrejurimile sunt pustii. Câțiva porumbei ciuguleau de pe jos fărâmituri imaginare.

Marius se răsuci nedumerit. Unde era stația de microbuz?

Se apropie de casa de bilete, citi programul și bătu în gemulețul închis. Îi deschise o cucoană grăsuță cu fața lucioasă:

– Da, domnu. La acceleratu' de ora 10?

– Aș dori să vă întreb ceva.

– La birou' de informații, pe stânga. Și-i trânti geamul în față.

Marius se supuse cu resemnare fatalității birocratice. Dar ghișeul de la „Informații" era închis. Se întoarse la casierie.

– Doamnă, dar e închis la informații.

– Ei, da, așa e, că Ancuța mai întârzie. Zi ce doriți? Vă dau să consultați un mers al trenurilor?

– Vreau să știu de unde pot lua microbuzul spre Alba.

– Din spatele gării, după depozit.

Și geamul se trânti din nou. Marius descoperi depozitul și, mai ales, ceea ce-l interesa de fapt: chioșcul de ziare.

Din fericire, vânzătoarea de aici era mai harnică decât Ancuța de la informații. Deja își mătura trotuarul din față.

– Sărut-mâna! o întâmpină Marius hotărât să fie agreabil.

– Bună dimineața. Jurnalu?

– Sunt de la televiziune. Aș dori să vă întreb ceva în legătură cu accidentul de tren.

Femeia își trecu mâna prin păr pentru orice eventualitate, deși nu se vedea nici o cameră de filmat.

– Da, domnu.

– V-aș ruga să încercați să vă amintiți ceva din ziua accidentului, chiar dinainte de accident.

– Așa.

– A venit aici un bărbat între două vârste, cam ca la patruzeci și cinci, cinzeci de ani, un pic mai înalt decât mine, cu păr șaten, bine făcut, bronzat. Mi se pare că purta o cămașă albastru-deschis. V-a cerut să-i schimbați o hârtie de cincizeci de lei.

– Da, dar a cumpărat și-un Adevăru'.

– Fantastică memorie aveți! Bravo! Acum vă rog să mă urmăriți cu atenție. Cine-l însoțea pe bărbat?

– Nimeni, era singur.

– Dacă n-ați văzut bine?

– Am văzut bine, că ieșisem să stropesc pe jos cu apă că altfel se face praf și eu inhalez tot, domnu, că deja am astmă, să știți. Așa că vă spun precis că era singur. L-am văzut când s-o urcat în microbuz, că numai ce sosise. Am auzit și când o dat trenu în iei, da' Dumnezo îi mare, și-o făcut minuni și uite că trăiesc.

– Cine s-a mai urcat de aici?

– Nimeni.

– Nu era o fetiță cu bărbatul acela? Poate nu v-ați dat seama că era cu el.

– N-am văzut nici un copil, domnule. Numa' el s-o urcat, vă spun la sigur.

– Vă mulțumesc din suflet. Dați-mi un Jurnalul Național.

– Am ținut minte, vedeți? Da' nu filmați? Am ținut minte că m-o ușurat de monede, că i-am dat bani cam mărunți, da' de! Asta-i marfa mea!

– Sărut-mâna. Vă mulțumesc. Voi mai trece pe aici dacă mai am întrebări. Și voi filma, desigur.

Sentimentul de triumf era atât de pregnant în interiorul său, încât Marius uită că i se adeverise o sumbră intuiție.

Exact la intrarea în oraș mobilul îi sună în buzunar. Radu era, destul de agitat: că Flori era nervoasă rău din cauza absenței lui. Că ar fi trebuit să fie plecați să filmeze o chestie nu se știe unde pe coclauri, la o stână, unde un cioban murise înecat. Putea să ghicească cine era ciobanul? Dacă nu, îi spunea el. Dar Marius ghici: soțul femeii cu care vorbise ieri în salon. Da, da, da!!! Îi confirmă Radu surescitat. Ce naiba se întâmpla?

După această veste, nu se mai gândi la posibilele motive pentru care o fetiță de 8 ani călătorește singură.

Abia când parcă în fața spitalului se întrebă de unde

apăruse un copil în microbuz așa din senin?

În lift, urcând spre etajul cinci lângă un bătrânel cu perfuzie și o femeie dusă în cărucior, îi veni în minte unica soluție posibilă: probabil era fetița șoferului mort. Ceilalți pasageri erau în viață și nimeni n-o recunoștea.

Coborî și se îndreptă spre salonul 146, unde fusese ieri, recunoscător că nu fusese oprit până în acel moment. Totuși nu înțelegea de ce Ariela pretindea că este fata lui Câmpeanu. În fața ușii trase aer în piept și ciocăni discret: doar era un salon de femei. Nu-i răspunse nimeni. Mai ciocăni o dată. Din interior nu se auzea nimic. Atunci deschise ușa încet de tot, cu prudență, convins că va auzi țipătul indignat al cuiva care tocmai se îmbracă. Privi prin crăpătură. Salonul era gol. Deschise ușa larg și păși înăuntru. Pe patul de lângă fereastră stătea Ariela, dar nu păru să-l bage în seamă, era cu spatele.

Se opri convins că nu va putea înainta, că tălpile sale prinseseră cumva rădăcini în linoleumul tocit. Ariela părea să îngâne un cântec, dar Marius știa că l-a simțit și atunci o auzi, îi auzi vocea stranie, nu vocea de ieri, nu vocea firească, ci un glas matur, dar plin de nuanțe:

– Încetează.

– Ce? se bâlbâi el.

– Nu mai răscoli. Lasă oamenii în pace. Ca să fie bine.

– Tu nu ești fetița domnului Câmpeanu.

– Dar vreau să fiu.

– Ești fetița șoferului și ai uitat din cauza șocului.

Din direcția ei se auzi un chicotit.

– Cine ești?

Ariela se răsuci, îl privi pe sub gene, cochetă:

– Cred că semănăm foarte mult, facem aceleași lucruri, avem aceleași pasiuni eu și cu tine.

– Ce vrei să spui?

– Citim amândoi. Știu că îți place să citești. Sunt și eu un Cititor. Dar eu citesc în adâncimile din ființele vii.

Marius își simți șuierul respirației. Ușa rămăsese deschisă, dar pentru prima oară holul spitalului era învăluit în tăcere. Tocmai acum când ar fi vrut să audă glasurile interminabile de fiecare zi, ușile trântite, pașii târșiți sau alergători.

– Ai știut, tinere domn, fiindcă te-am ales.

Cu un efort de voință Marius dădu înapoi și ieși. Îi pulsau

tâmplele ca în ziua când murise bunică-sa și rămăsese singur la nouăsprezece ani. Doar că atunci înțelegea ceva, știa ce i se întâmplă; în momentul când trecu pragul pe coridor, gata-gata să se împiedice, nici nu mai știa de el, se simțea de parcă ar fi scăpat din infern. Dintr-un ochi al infernului deschis la întâmplare chiar acolo. Nu dorea decât să plece, să iasă la aer. Nimeri pe scări, coborî unul sau două etaje, nici nu știa, ieși într-un coridor, se rătăci pe o ramificație întunecoasă, i se părea că spitalul e pustiu, că nu are pe cine să întrebe unde este ieșirea. Chiar atunci se deschise o ușă pe care scria „Vestiar – Garderobă” și o văzu pe doamna de ieri, pacienta cu soțul cioban. „Și care a murit înecat”, se cutremură Marius încă o dată. O opri:

– Plecați?

– Mă duc și eu acasă. zise ea evitându-i privirea.

– Îmi pare rău, am auzit. Cum s-a întâmplat? întrebă cu lipsa de milă a reporterului.

Femeia șovăi. Se frecă la ochi dornică să plângă:

– Dumnezeu să-l ierte că mi-o fost bun bărbat, da’ iel mai bea. Mă gândesc c-a fi băut și-a căzut, de s-o putut îneca în două dește de apă din baltă. Soarta, domnule dragă!

Marius se rezemă de perete, iar văduva îngână un salut și se îndepărtă. În mintea lui se legau informații mai noi și mai vechi, senzații, impresii fugare. Când rezultatul i se înfățișă, aproape fără să vrea îi zise femeii care ajunsese la zece pași distanță:

– Dar dumneata știai că va muri, nu?

Ea tresări, se întoarse să-l privească și plecă iuțind pasul.

Nu știu cât a mai stat acolo cu spatele lipit de zidul rece. Într-un târziu, mai calm, plecă.

Pe când a intrat în redacție se făcuse patru, mai avea doar o oră de serviciu. Flori îi trânti pe birou un teanc de știri ce trebuiau redactate, cele de mai mică importanță, cele de fapt divers, care s-au putut amâna.

Avea să stea târziu, devenise evident că avea de recuperat. Îl trecu un frison, probabil exageraseră cu aerul condiționat. Sau poate era doar frica. În sinea lui putea să recunoască: îi fusese frică acolo în salon cu creatura aceea. Toți vedeau în ea un copil nevinovat, o fetiță drăgălașă, de ce pentru el era cu totul altceva? Capacitatea sa de a vedea prin oameni?

Nu, faptul că era intuitiv și știa puțină psihologie nu putea să justifice oroarea ce-l încerca la simpla vedere a fetiței.

Nu va putea uita niciodată fața aceea de copil privindu-l cu ochi de adult, gura mică vorbindu-i în fraze imposibile. Ceva nu era bine deloc cu Ariela. Cu toții aveau în străfunduri o zonă fără nume, o zonă unde sălășluiește iraționalul, magicul, dar la fetiță acel Cineva fără chip ieșise deasupra. Ca o pată de întuneric ce se lățește și-i întunecă și pe cei din jur...

I se păru – când privi pe fereastră – că oamenii pe stradă se mișcă greoi, e de la căldură, își zise, se mișcau cumva moale, dar și în redacție sunetele celor din jur veneau ca de la depărtare, de parcă ar fi călătorit printr-un mediu mai dens. Ridică ochii spre cer, spre seninul netulburat de unde se revărsa căldura infernală, însă văzu fundul unei mări, văzu pești plutind somnoros, balene cu cozi plate bătând apa agale.

Când se făcuse cinci? Colegii plecau, iar el, în loc să scrie mai repede ce avea, stătuse cu ochii pe fereastră. Radu se opri în fața biroului privindu-l compătimitor:

– Ce faci, omule, pe unde-ai umblat?

– Bine că te văd, să-ți spun ce-am descoperit azi. E de necrezut.

– Mariusică, tată, dacă vrei să auzi chestii incredibile, stai să-ți spun eu. A murit ciobanul, da? Păi ăsta-i doar începutul. Una din femei, chiar pe când se pregăteau s-o externeze, a pierdut sarcina. Bărbatul cel tânăr, celălalt, nu domnu' Câmpeanu, a lovit două asistente, dar se pare că face niște crize ciudate. Încă nu sunt siguri dacă este epilepsie. Iar marea vedetă care dansează duminica topless are erupții cutanate pe tot corpul și înjură personalul medical în gura mare, că zice c-a luat boala în spital. Ce părere ai?

– Radu, am fost la Sântimbru, de unde zicea Câmpeanu c-a urcat în microbuz. Vânzătoarea de la chioșcul de ziare, cea care îi schimbase banii, susține că era singur, că n-avea nici un copil cu el. Ție nu-ți pare ciudată Ariela?

– Poate n-a văzut bine, trebuie să fie o explicație. Fetița aia nu minte. Păcat că taică-său s-a lovit la cap... Deși... uneori și mie mi s-a părut că ar cunoaște-o pe copilă. Mai stai? Hai, te las, am invitat-o pe Corina să mâncăm în oraș. Să ai spor! Nu sta prea mult că nu-ți face nimeni statuie.

Nu, nu intenționa să stea foarte mult. Mai bine venea

dimineața mai devreme. Totuși se strădui să formuleze fraze clare, să scrie inspirat, deși avea senzația că mintea lui rula pe un program independent și nu-l mai asculta. Numai în momentul când se întrerupse curentul realiză că afară se întunecase. De fapt nu ar fi trebuit să fie noapte, dar se apropia o furtună. Un nor vinețiu naviga peste ceea ce fusese un apus limpede în culori aurii.

Fără curent nu mai era nimic de făcut. Își încuie biroul, salută portarul și ieși afară în parcare exact când primii stropi cădeau calzi și lunguieți pe asfaltul încins de parcă ar fi fost niște boabe de strugure zemos aruncate de la balcon. Alergă până la mașină, deschise portbagajul și trânti înăuntru cutia cu documente pe care avea de gând să le studieze de dimineață. Ploaia se intensifica. Se aplecă să potrivească acel covoraș enervant care aluneca și bloca uneori ușa, apoi închise portbagajul.

În fața portierei se căută în buzunarul cămășii, unde pusese cheile, numai că lipseau. Ce naiba, doar mai înainte le avusese în mână! Se pipăi peste toate buzunarele. Nici urmă de chei. Se întoarse în spate. Pe jos nu-i căzuseră. Căzuseră în portbagaj, întrucât dacă un lucru poate merge rău, atunci va merge. Se simți inundat de un val de furie lichidă care i se răspândi cu grăbire până la cea mai îndepărtată extremitate. Celălalt set de chei era acasă. Din fericire cheia de la apartament o avea separat, pe inelul cu cheile biroului. Va merge pe jos, singing in the rain[1], exact asta-i lipsea, fir-ar al dracu, dar așa-i trebuia dacă era bleg!

Izbi roata cu piciorul ca să-și domolească ariciul de nervi din stomac. Era deja prea ud ca să mai merite să se ferească. Și nici nu-i mai păsa că e ridicol. Avea să meargă pe jos până acasă, ce dacă locuia taman în cealaltă parte a orașului?

Porni voinicește, cu toate că simțea hainele reci pe el, porni cu apa șiroind pe umeri. Încercă să fluiere, dar își zise încercând să se amuze că s-ar putea să se înece! Norul se vărsa deasupra orașului ca spintecat. Perdele de ploaie băteau în clădiri, perdele căzând oblic, ca săgețile. Deodată iluminatul stradal muri. Marius se opri cu un picior în aer. Doamne! Cum putea fi atât de întuneric? Rămase o clipă așa, așteptând să i se obișnuiască ochii. Abia distingea silueta clădirilor în bezna îmbibată ca buretele. Mai înaintă pieptiș cale de două străzi și se

pregăti s-o ia în jos pe lângă Liceul de Arte, când constată cu surprindere că Liceul nu era unde s-ar fi așteptat să-l găsească. Se învârti dezorientat. Probabil apucase pe vreo alee paralelă, fără să bage de seamă. Se întoarse în direcția de unde i se părea că venise. Dar oare de acolo venise? Nu, n-ar fi putut să bage mâna în foc! Trebuia să ajungă la statuia lui Mihai Viteazul. La o intersecție observă că un canal dădea pe dinafară și nivelul apei ajungea la glezne. Ocoli zona numai un pic. Rău a făcut! Acum chiar nu știa unde este. „Ce mama mă-sii!” își zise intrigat. Puse mâna streașină la ochi de parcă s-ar fi apărat de soare. I se părea că e pe o străduță cu case vechi, cu ferestre oblonite și porți înalte, cu zăvoare. Unde nimerise? Ploaia cădea fără încetare, apa creștea pe stradă, se auzeau din toate direcțiile pârâie care se revărsau pe trotuare. Merse la noroc înainte. Strada cobora spre stânga. Oare ducea spre gară? Dacă cobora din cetate, înseamnă că era în direcția bună, spre casă, deși nu recunoștea nimic. La un moment dat i se păru că aude clipocind un pas străin în spatele său. Se întoarse scuturat de un frison, dar ce să vadă prin peretele apă? Atât cât percepea la un metru de el, avea senzația că arhitectura caselor e bizară, dar poate i se părea. „Parcă aș fi într-unul din orașele invizibile! Zoe, Zenobia, Zobeide, sau Zair, orașul trecutului. Sau Tecla”.

Acum auzi clar, în ciuda vuietului ploii, al apelor curgând la vale, auzi nu doar cu urechile, ci și cu omoplații, cu ceafa, cu palmele – un chicotit venind din spate. Grăbi pasul rușinat în sinea lui de spaima ce-i strânse viscerele. Strada cobora și apele se repezeau în jos și din urmă i se părea că vine un val tot mai mare. Deodată văzu cu groază drept în față că apele se învârteau inel prăbușindu-se în gura unui puț negru.

Se agăță de peretele casei de lângă el, dar avu teribila senzație că toată strada se înclină și că va cădea negreșit în scurgerea monstruoasă, în gaura neagră lichidă.

Atunci simți o respirație chiar lângă ureche. I se zbârli părul, fiindcă știa, simțea prin toate fibrele corpului că știe cine e lângă el.

– Vrei să vorbim?

Marius închise ochii strâns și se ținu cu unghiile de peretele casei. Ceea ce auzea, ceea ce văzuse nu exista, așa cum nu există molii uriașe sau polițiști cu sutien sau pești în văzduh. Nu există!

– Dacă ești de acord să tragi o carte, îți spun pe unde s-o iei.

– Pleacă de-aici!

– Dar nu trebuie decât să tragi o carte, atât.

Deschise ochii. Ariela avea o voce blândă, ca o femeie seara, înainte de culcare. Pe ea n-o atingea ploaia. Ținea în mânuțe un pachet de cărți și Marius trase. I-o dădu fără să privească.

– Îmi pare rău. suspină fetița. E Turnul. Știu că în capul tău sunt altfel de cărți, Cititorule, dar se pot spune povești și cu cele ca acestea.

– „Castelul destinelor încrucișate”. își aminti ca din timpuri de mult apuse.

– Ei, vezi? Și acum pornește degrabă prin gangul din stânga ta ca să ajungem acasă.

Gangul era ca Strada Îngustă din Sibiu. La capătul celălalt ploaia se oprise. Marius ar fi privit în sus dacă ar fi avut curaj, dar se mulțumi să constate că era pe aleea dintre blocuri, la el în cartier. Asta da magie, fiindcă nu exista un astfel de drum în realitate, însă tot era mai bine decât s-o sfârșească prăbușindu-se în puțul din centrul Orașului Fantomă. Păși repede și tăcut până la ușa apartamentului. Se căută de chei, dar Ariela împinse ușa cu cotul și deschise.

– E plăcut aici la tine, ești un tip ordonat, deși ai atât de multe cărți. Schimbă-te de hainele ude, avem de vorbit.

În ciuda situației extraordinare, Marius simți dorința să bea o cafea. Una mare și fierbinte. Puse ibricul pe aragaz și se întoarse în cameră. Ariela stătea cuminte în fotoliu. O privi direct, sub lumina becului nu era decât un copil. Sau...?

– Cine ești tu?

– Dacă ar fi să folosesc un cuvânt care știu că-ți place mult, aș spune că sunt „o entitate”. Dar adevărul este că „sunt un cercetător al răului”; recunoști fraza asta, Cititorule?

– Nu.

– Așa se recomanda Fernando Vidal.

– Tot nu știu cine sau ce ești.

– Cred că cel mai mult îmi place la tine curiozitatea. Pentru că și eu sunt curioasă. E unicul lucru pe care-l pot simți. Trebuie să aflu pentru că eu trebuie să știu totul.

– Deci ești o entitate extraterestră.

– Și extraterestră, da. Numai că sunt de atât timp aici, încât mă poți considera de-a voastră. De când s-a răspândit „boala numită viață” am mult de cercetat. De ce zâmbești?

– Îmi vorbești numai în citate? Înțeleg că te ocupi cu împrăștierea răului. Nu mă pot abține să nu mă gândesc la faptul că dacă tu nu ai fi fost în microbuz nu se întâmpla nimic... Nu mureau oameni.

– Dar n-au murit! Da, te referi la șofer. A fost alegerea lui, să știi. Am toată admirația pentru el.

– Deci tu ucizi.

– Nu. Eu le ofer oamenilor posibilitatea să aleagă. Dacă ei aleg răul nu e vina mea.

– Și când hotărăști că e necesar să ucizi?

– Saramago al vostru a spus că atunci când „e deja mort ceea ce e încă viu” și avea dreptate, să știi.

– Ești alunecoasă, ca orice demon.

– Oh, nu sunt un demon. Îți fierbe apa de cafea.

Marius se întoarse cu ceașca în mână. Dacă era o halucinație, era una dintre cele mai interesante. Trebuia s-o exploateze. Ariela privea rafturile cu cărți. Se întoarse spre el:

– Știi de ce nu te plac fetele? Pentru că ești incapabil să li te dedici total. Nu, nu o viață întreagă, asta chiar numai în cărți se poate, dar măcar așa, la început, în nebunia primului an. Tu și atunci ți-ai lua pauze de citit. Faci parte din categoria lui Proust, a celor care „nu iubesc femeile, ci doar zorii a căror roșeață se răsfrânge pe obrajii lor”.

– N-am reușit să aflu nimic despre tine, Ariela.

– Nu trebuie destăinuite toate tainele. Să lăsăm și lucruri nespuse. Totuși, îmi place că întrebi. Cei mai mulți dintre semenii tăi preferă să nu știe. Preferă să nu vadă.

– Și crezi că eu văd?

– Ca să vezi cu adevărat ar trebui să orbești. Un anume fel de orbire. Ca să vezi în depărtări, ridici ochii din pământ, pierzi din atenție lucruri apropiate. Ca să vezi în ansamblu, trebuie să te ridici la înălțime. E necesară un fel de orbire pentru faptele mărunte spre a putea surprinde esența.

– Viețile noastre sunt făcute din fapte mărunte. Pentru asta trăim.

– Singurul lucru pentru care ar trebui să trăiți este globul strălucitor ce rămâne din voi după ce muriți, conștiința.

Marius bău din cană. Ar fi fost momentul să se culce. „Filosofia nu face adepţii”, nu? zâmbi în sinea lui. Dar o prinsese cu minciuna:

– Spui că n-a murit decât şoferul.

– Da.

– Şi ciobanul? Soţul femeii din microbuz? N-are legătură cu tine? Mi-e greu să cred.

– Nevastă-sa mi l-a dat, crede-mă. A preferat să moară el în locul ei.

– Acestea sunt alegerile pe care îi pui să le facă?

– Sunt foarte interesante.

– Deci există oameni care mor absolut întâmplător?

– Vai, dar nimic nu este întâmplător. „Lucrurile din care este alcătuită lumea constituie un întreg”, n-ai citit? Accidentul de microbuz s-a petrecut din cauza domnului Câmpeanu. Avea bani mărunţi în buzunar, ţi-aminteşti? Se scotocea în buzunare, iar şoferul îl aştepta cu biletul în mână, în loc să fie atent la calea ferată.

– E totul un haos.

– Aşa pare de aici de jos, recunosc. Şi ce ai tu împotriva haosului? Haosul este ordinea unui nivel superior, este ordinea unui sistem mai complex.

– Vreau să mă culc. Ar fi momentul să dispari şi să nu te mai întorci niciodată.

– Dar asta nu se poate. M-ai văzut.

– Şi ce dacă?

– Va trebui să mai tragi o carte.

– Termină cu prostiile!

– Haide, n-ai încotro. Aşa, bravo! Ia să vedem. Ai tras Judecata, dragă Marius. Este momentul să faci şi tu o alegere.

– Vreau să pleci.

– Ştii bine că nu se mai poate.

Şi Ariela râse cumva anume.

– Iată alegerile tale, Cititorule: Ai două variante: tu şi Radu sunteţi la nunta fiicei primarului. Veţi sta acolo până târziu, veţi filma, veţi bea, veţi dansa şi iar veţi filma. Flori n-o să te sune, fiindcă va trimite pe altcineva la accidentul de microbuz. Viaţa ta va decurge normal, aşa cum doreşti. Te vei însura cu Anna. Veţi fi fericiţi. Dar numai un an. Ea va muri din cauza unei tumori. A doua variantă: tu şi Radu sunteţi la nunta fiicei

primarului. Primești telefonul de la Flori și plecați spre accidentul de microbuz. Veți avea voi înșivă un accident pe drum și vei muri. Vei muri ca Joseph Knecht, m-am gândit că îți va mângâia orgoliul de cititor. Dar Anna va trăi și va fi bine, nu se va îmbolnăvi niciodată. Alege!

– Te joci cu mine? Cine ești tu?

Ariela trase la întâmplare o carte din pachet și i-o arătă: era Moartea.

Și Marius alese.

* * *

– Fantastic! Ați văzut? Dubița televiziunii a căzut de pe pod. A evitat o fetiță care a sărit fix în fața, ce făcea ea singură pe pod? Cred c-a vrut să treacă în partea cealaltă, șoferul o smucit de volan, a rupt parapetul și uite! Probabil că se grăbeau să filmeze c-a dat trenu peste un microbuz.

– Sunați la salvare! Aveți telefon?

– A sunat soția din casă. Dar au căzut de sus, de la înălțime și mașina s-a și scufundat. Blestemat lac îi Tăușoru ăsta! N-are fund. Înghite tot, nu se mai vede urmă de mașină.

– Se-aud sirenele. Vin pompierii. Mare minune să-i mai găsească vii!

[1] Cântând în ploaie, titlul unui celebru film american

Vlad își privi mâna de parcă nu ar fi fost a lui. Din acul seringii se prelinse un picur incolor. Doctorul Solomon Levi murise cu ochii deschiși. Așa-i trebuia! Abia acum fusese împlinită dreptatea.

Se auzeau glasuri pe hol, pași care se apropiau și apoi treceau mai departe de ușa micii rezerve. Nu avea să intre nimeni, camera ar fi trebuit să fie goală, aranjase el asta.

Trase cearșaful peste chipul imobil din pat, apoi coborî jaluzelele.

Senzația de ușurare stăruia în interiorul său, deși se amesteca într-un mod ciudat cu lichidul rece al mâniei care îi pulsa în toate capilarele. Ascultă încordat. Când nu mai auzi mișcare, deschise ușa încetișor și ieși pe coridorul spitalului. Încuie și se îndepărtă mulțumit că talpa flexibilă a pantofilor nu scotea nici un sunet.

Ajuns acasă se îndreptă spre frigider și luă o cutie de bere. Trase perdele agasat de căldura luminii ce se revărsa nemilos. Iulie în Cluj! N-avea încotro, un student la medicină nu-și ia vacanță când poftește.

Se trânti pe canapea și ridică picioarele pe birou. Sorbi direct din cutie. Imediat alcoolul își făcu efectul și mintea lui reveni la ecuații logice. O făcuse! Pe Dumnezeul lui c-o făcuse! Solomon Levi nu va mai umbri pământul. Deși... Oare chiar avusese intenția să publice lucrarea fără să pună și numele lui pe copertă? Mai mult ca sigur! Avusese intenția clară să-i fure ideile. Sorbi din bere. Dar omori un om pentru atâta lucru?

E puțin?

Nu e doar atât.

Știa, știa cu o certitudine înspăimântătoare că-l ucisese pe Solomon Levi dintr-un motiv mult mai evident, mai grav, mai complicat, cu toate că acest motiv îi scăpa uneori. Trăia de la o vreme momente când i se părea că se dedublează, că se rupe de realitate. „Derealizare” îi veni spontan în minte termenul medical. Încercă să-și pună ordine în sertarele memoriei pe care și le imagina răsturnate, învălmășite cu tot conținutul amestecat. Când începuse nebunia asta?

Oricât ar fi încercat să nege, se convingea tot mai mult de fiecare dată că nebunia începuse cu lovitura pe care o primise în meciul de baschet, atunci când Universitatea Cluj snopise în bătaie pe olteni. Se simțea frustrat să joace cu echipa facultății împotriva alor săi, dar așa se prezenta situația. Dorea să facă o figură frumoasă, era și Ghiță Mureșan în tribună, deși acest amănunt nu părea să-l stingherească pe nenorocitul de arbitru care nu vedea dublu-dribbling-urile oaspeților, nu știa de regula secundelor, nimic!

Reuși să scape de jucătorul advers care-l marca și se înălță în zbor spre coș. Auzi țipătul de entuziasm al spectatorilor, un țipăt comun din zeci de piepturi în care se amestecase și glasul Irinei. Și apoi nu mai știu nimic. Se trezise în decorul familiar al spitalului, în prima secundă se gândi că a adormit fiind de gardă și dădu să se ridice disperat.

– Stai liniștit, nu e voie să faci efort.

Și o mână răcoroasă i se așternu pe frunte, mâna ei desigur, dar bucuria de a o simți alături se topi în valurile unui întuneric de neînțeles.

A doua zi era bine, „te-ai lovit la cap” îi spusese medicul, un tip chel de tânăr dar binevoitor, îl știa din vedere, „vai, dragule, ce emoții am avut!”, adăugase Irina și totul părea normal, un accident, un mic accident. Au venit colegii să-l vadă, a venit și domnul Paul, ce onoare!, a venit antrenorul, ba și un medic celebru își vârî nasul pe ușă și îi făcu un semn amical din mână. Fosila de Solomon Levi, chiar el! Atunci a fost flatat. Acum însă simțea lățindu-i-se pe buze un rictus. Simțea că se poate destinde, l-a rezolvat!

Irina avea întotdeauna un volum de versuri în poșetă. Nici nu-și mai amintea care din ei vorbise primul când și-au dat seama că stau pe aceeași bancă din grădina botanică.

– Știi cumva ce este un nerd? îl întrebase.

O privi nedumerit cu privirea aburită, desprins din realitatea paralelă a cursului de morfopatologie.

– Te rog să mă scuzi. Am observat că înveți la... că ești student la medicină... presupun. Nu știu de ce mi-am imaginat că „nerd” este un termen medical.

– Scrie așa ceva în cartea ta?

– În Nichita Stănescu? Nu. Am scris eu, uite aici.

Atunci i se păruse pentru prima oară că marginile imaginii

fierb, tremură, de parcă ceea ce vedea ar fi fost pelicula unui film cuprins de flăcări, nu lumea înconjurătoare.

– Nerd? Nu știu.

Nu știa, dar simțea că ceva se declanșase în mintea lui, ceva ca o primă piesă de domino ce se răstoarnă. Fata îi întinse mâna camaraderește:

– Irina Moldovan. Eu sunt la Litere.

– Vlad Ionescu. La medicină, ai ghicit.

Atunci remarcă farmecul ei. Avea ceva ce-l atrăgea fără motiv. Trebuia s-o rețină!

– Vii și mâine aici? Să citești... privi peste umărul ei pe pagina deschisă a cărții... „Sunt un om viu"? dacă vrei, mă interesez ce înseamnă... cum ai zis? Nerd?

– Bine. Am să vin. Dar voi citi lingvistică. Am examen. Chomsky, Saussure, Homboldt.

Vlad sorbi din bere. I se părea important să-și amintească de acele zile de început ale iubirii sale pentru Irina, ca și cum în spatele imaginilor din memoria sa ar mai fi fost ascuns un adevăr întunecat. Probabil că nu va avea niciodată suficient curaj ca să-i mărturisească despre faptul că-l eliminase pe doctor. Dar treacă de la el! O salvase de un dement. Intuiția îl avertizase din start că nu e bună colaborarea între Irina și Solomon Levi. Îl avertizase, da, însă nu ținuse cont de avertisment. El însuși era prea flatat că marele savant îi acordă atenție, că îl primește în laboratorul său, apoi, cu timpul, că îl face asistent... I se păruse un noroc nesperat. De unde să bănuiască ce avea de gând?

Anul trecut trăia cu impresia că formează un trio familial... Se mutase cu Irina într-un apartament micuț, cu două camere, în zona Grigorescu, departe și de facultatea ei și de a lui. Era însă la un preț rezonabil și asta conta, aveau banii numărați și niciunul din ei nu era dispus să apeleze la Caritas. Ei trăiau în altă lume.

Era în perioada imediat următoare după lovitura la cap. Se făcuse bine repede-repede, părăsi spitalul cumva rușinat de postura de pacient, dar tot felul de chestii neplăcute i se întâmplară. Ei, nu chiar neplăcute, mai mult... ciudate.

Câștigase la pariuri sportive! El, ghinionistul.

O fostă prietenă din liceu, de la Craiova, începuse să-i scrie epistole parfumate, după ce întrerupsese orice comunicare

cu ea timp de trei ani. Mda, altă dată i-ar fi atins orgoliul, dar acum Dumnezeu îl dăruise cu Irina. Cum să scape de Georgeta? Era o urâtă fără speranță: brunetă, uscată, osoasă, convinsă că numai ea îl poate ocroti pe el, Vlăduț, de ororile lumii. Voia să vină la Cluj, Sfinte Doamne! Atunci a făcut un apel de suflet la amicul său Viorel: să o aștepte la gară, să se ocupe de ea, s-o consoleze. Chestia cu consolatul a înflorit un zâmbet de expert pe buzele prietenului. S-a simțit dator să-l pună în gardă: „e urâtă cu crăci”. La care Viorel i-a replicat că nu există femei urâte, doar bărbați care nu au băut destul.

Și-a luat examenul de morfopatologie cu nouă, i se putea spune de acum „Dom’ Doctor”.

Și... cel mai mare eveniment, echivalent în luminozitate cu explozia unei supernove, a fost acceptul Irinei de a se muta împreună. În sinea lui era convins că asta presupunea victoria lui finală: căsătoria. Aflat la vârsta de 27 de ani, era prima oară când simțea imboldul de neoprit pentru însurătoare. Ce putea fi mai straniu pentru un bărbat?!

Acestea erau temele majore ale perioadei. Pe de altă parte se cam săturase de baschet. Experimenta o dorință tot mai picantă de a da cu pumnul, era atras de box. Se înscrise într-un club. Antrenorul îi examină statura – 2,02 m – și-i zise: „Dacă nu ai rău de înălțime, poți ajunge un boxer de speriat.”

Irina a ridicat din sprâncene: Box? Ce-i venise? Mai avea energie și pentru asta? Și zâmbi insinuant ca o felină ce era. Da, mai avea energie pentru o mulțime de lucruri râse el promițător. Ce minunată era Irina! Era prima femeie care-l făcea să se simtă cu adevărat masculin. Orice urmă de copilărie se evaporase din el în contact cu feminitatea ei devoratoare.

Și tot cam pe atunci începuse să viseze. Nu dăduse niciodată o importanță prea mare viselor, erau prostii pentru inimi slabe, dar atunci începuse pentru el o experiență nouă pe tărâmul nopții. Se trezea înfiorat din somn, înfiorat de acuitatea senzației de real. Speriat, deși nu putea s-o recunoască.

Avea momente când se percepea asemenea unei cepe, gândi și izbucni în râs. Multistratificat.

Se visa băiețel în bostănăria lor de la țară. Stătea pe câmp și lângă el era o lubeniță care pornea să crească și tot creștea până umbra ei cădea amenințătoare asupră-i. Alteori visa că aleargă pe uliță spre casă și deodată nu-și mai poate struni

picioarele. Și când se uită vede că picioarele îi sunt undeva jos, la o depărtare periculoasă și i se lungesc și mâinile până ajung subțiri ca labele de păianjen. Nu ar fi luat în seamă astfel de prostii oricât ar fi fost de curioase, dar unul din vise a început să se repete periculos. Sărea din somn cu o senzație de panică instalată până în vârful unghiilor, transpirat, sufocat, neștiind cu siguranță unde se află. Visa că e închis într-un sertar la morgă.

Irina era lângă el de fiecare dată, ce fericire! Avea multă răbdare și vocea ei catifelată îl calma, îl readucea la realitatea camerei lor, la lumina familiară a becurilor stradale, la suntele scrâșnite ale tramvaielor.

Ea se ridica aproape goală din pat, punea ibricul pe aragaz. Peste câteva minute aroma de cafea invada dormitorul și Vlad își imagina cum vaporii aromați se insinuează prin crăpăturile canaturilor și lunecă ușurel de-a lungul blocului în jos până la trotuar unde acei oameni fără casă sau măturătorii de la salubritate, sau alte păsări de noapte le vor inspira cu voluptate…

– Tot același vis? îl întreba venind cu tava pe care tronau cele două ceșcuțe mici, de argint, ceștile din care beau numai noaptea.

– Da. mormăia el și sorbea din cafeaua cu gust special, gustul de întuneric – se gândea în sinea lui – noaptea cafeaua are altă aromă...

În asemenea nopți nu mai dormeau deloc. Irina citea din cărțile ei, iar el privea fereastra până când cerul se albea.

Într-o astfel de dimineață pe când ea se apucase de scris la una din nesfârșitele lucrări pentru doctorul Levi, el deschise subiectul care-l durea cu băgarea de seamă cu care ar fi deschis un abces:

– De fapt ce tot ai cu Solomon Levi?

– De fapt… mi se pare că nu vrei să înțelegi… se strâmbă ea. M-a cooptat în proiectul lui. Este ceva foarte interesant, ți-ar plăcea, sunt convinsă.

Ah, doamne!, Irina era exact genul de femeie care folosea cuvintele mai mult ca să ascundă ce gândește, întocmai cum își folosea hainele mai mult ca să se dezbrace.

– Cred că e genul de moșneguț căruia îi place să se înconjoare de fete tinere. Ce îl poate interesa la tine? Lecții de stil vestimentar? Ultimele noutăți de la Avon?

– Vlad!

– Să fim serioși! Vrea să ajungă cu tine în pat, asta vrea, dar ești prea naivă ca să-ți dai seama.

– Mă jignești. Cum poți vorbi așa de un om pe care nu-l cunoști? Cum poți vorbi așa de mine?

– Ești un copil, Irina, și nu suport să te știu în preajma acelui libidinos cât o fi el de savant. Nu pricep ce puteți avea în comun.

– Lucrăm la un proiect...

– Vă jucați de-a doctoru...

– E cercetare, Vlad. Aș vrea să colaborezi și tu. I-am și propus.

– Grozav triunghi amoros ar rezulta!

– Bine, domnule, ascultă-mă. Ești destul de treaz ca să pricepi? Așa sper. Fii atent! Știai că Solomon Levi are ample studii despre memetică?

– Memetică... de la mimetism?

– Nu, dragă. Este știința modelelor evolutive de transfer al informației.

– Ah!

– Printre altele se ocupă și de cercetări privind trecerea de la „chimic” la „biologic” și apariția vieții. Știu că circulă printre voi o vorbă: „într-o celulă nimic nu e viu în afară de ansamblu”. Dar dacă nu e chiar așa?

– Și doctorelul tău studiază aceste aspecte ale folclorului medical?

– Nu fi tembel! Studiază ADN-ul. Vrea să demonstreze că informația, în cazul nostru, al oamenilor, amintirile, tot ceea ce acumulăm în timpul vieții este stocat în memoria fiecărei celule a corpului. Dacă avem ADN-ul unui om din antichitate să spunem, putem să recuperăm toate trăirile lui. Ne trebuie însă un... player. Stai, nu te strâmba. Îți explic. Este nevoie de o persoană care să devină purtător al acelor informații, înțelegi? Ca să le putem studia. E ca și cum ai avea o bandă înregistrată, dar pe care n-o poți vedea sau auzi fără un casetofon.

– Tot nu văd ce faci tu în proiectul acesta. Cafelele?

– Vlad, rolul ăsta de ignorant nu te prinde. Solomon Levi a demonstrat un lucru esențial: codul genetic urmează anumite reguli de combinare, întocmai ca și limbajul. Normele sintactice, semantice sunt regăsibile în genetică.

– Hai că m-ai dat gata!

– Îmi pare rău. Dacă m-ai asculta cu un pic de bună-voință, ai înțelege.

– Am înțeles. E doar multă hârțogărie, mii de ore de laborator, rezultate neverificabile și nici nu sunteți în pericol să arunce cu Nobelul după voi. Ia vino tu încoace! Ce ți-a crescut aici?

– Oh, ești dezgustător!

– Dar aici?

– Lasă-mă în pace!

– Ești dulce rău când te înfurii, știai? Să vedem cum am putea combina niște ADN, îngerașule...

Irina era tulburătoare chiar și în amintiri. Vlad își simți inima galopând. Trebuia să o găsească! Dacă se refugiase la mătușa aceea a ei, la „mătușa cu carapace” cum o porecliseră amândoi prăpădindu-se de râs, atunci îi va fi greu s-o scoată de acolo. Baba avea un adevărat bârlog pe strada Fericirii (!), o casă înconjurată cu ziduri și curte interioară păzită de un număr nedeterminat de pechinezi cu inimă de leu.

Dar o va salva pe Irina de acolo! Pe Dumnezeul lui c-o va salva! Se ridică și dădu draperiile la o parte. Lumina portocalie a crepusculului inundă camera și răscoli toate firele de praf imponderabil.

Și iar! Irumpse din nou acel flash-back dureros. Acea străfulgerare ce venea din adâncimile lui. Văzu cu toată limpezimea măreția unei catedrale gotice, un munte de piatră cenușie, dantelată, cu grifoni și gurgui dormitând la excrescențele zidurilor, cu rozeta imensă de la frontispiciu învăpăiată de lumina apusului.

De unde îi veneau aceste imagini? Cum își putea aminti atât de clar lucruri pe care nu le văzuse niciodată în viață? Să fie adevărată ipoteza doctorului?

Aceste întrebări îl chinuiseră în secret tot anul trecut, când începuse să trăiască această experiență, dar șocul lor nu se atenuase.

Aerul în camera de bloc devenise dens și Vlad deschise fereastra. Anul trecut trăise întâmplări și mai traumatizante decât amintirile inexplicabile...

Prima senzație de confuzie mentală care l-a alarmat a fost după vizita la Solomon Levi.

Irina îl convinsese. Nici nu începuse bine anul universitar, era o toamnă plină de măreție. Se întâlneau în centru, mâncau ceva frugal și eșuau într-o cafenea. Niciunul nu era fumător, dar atmosfera cețoasă a localului îi amintea Irinei de cofetăria de la colțul străzii, din copilăria ei. Acolo l-a dus în ziua aceea. Era murdară pe buze de ciocolata croissantului când i-a comunicat răspicat: „Azi vii cu mine”. Nici nu a fost nevoie s-o mai întrebe unde, știa.

A însoțit-o pe una din străzile orașului vechi, o stradă umbroasă, deși copacii pierdeau frunzele. La poarta cu numărul șase au sunat. Le-a deschis o... asistentă medicală costumată ca o infirmieră din primul război mondial. Vlad nu se putu abține să nu întoarcă privirea după ea. Îi părea cunoscută. Unde o mai văzuse?

Au fost conduși într-o încăpere ciudată, mobilată cu fotolii largi de piele, o canapea, o bibliotecă imensă, iar într-un colț un pat de fier, ca cele din spitalele vechi, acoperit cu un cearșaf alb și cu o mușama. Lângă pat era un dulăpior de metal cu geam și se vedeau înăuntru flaconașe cu tot felul de substanțe. Era și o chiuvetă micuță, ovală, din fontă, un robinet care picura.

Irina se mișca familiar, nimic nu părea s-o mire. Vlad se apropie de una din ferestrele zăbrelite: dădea într-o grădină înconjurată de ziduri în care iarba crescuse necosită și unde se desfrunzea un castan imens.

Atunci se deschise o ușă și un sunet difuz ajunse la ei. Îl șocă apariția doctorului, dar o puse pe seama faptului că intrase parcă prin zid, din senin, ușa era de vină, era îmbrăcată în tapetul pereților și era greu de observat. Solomon Levi doza cu naturalețe atitudinea de superior și jovialitatea. Dădu mâna cu Vlad și îl numi „tinere coleg”. Dar Vlad se simțea ca un pui jumulit de viu. De unde frisonul acesta?!

– Și ce zici? Este adevărat ce mi-a spus Irina? Ai fi încântat de colaborarea cu noi?

– Desigur... se văzu nevoit să îngaime dintr-o elementară politețe.

– Îți dai seama că deocamdată e vorba de niște teste de rutină. De multe ore de studiu și observație, dar, dacă ești dispus să începi de jos, nici eu nu voi uita să menționez numele tuturor celor care mă ajută să finalizez acest proiect ambițios, foarte ambițios, tinere coleg.

– Da, bineînțeles, dar despre ce este vorba mai exact?

– Păi cum, Irina? Nu l-ai pus deloc în temă?

Vlad o privi și i se păru complet diferită de Irina cea pe care o știa el, de Irina pe care o alinta seara, de Irina cea jucăușă de dimineață. Acum, cu ochelarii pe nas și cufundată în lectura unor hârtii dintr-un dosar, arăta ca un savant preocupată de netezirea unor încurcături în caierul științei.

– Vai, ce neglijență, dar nu face nimic, va fi plăcerea mea să-ți descriu sumar obiectul cercetărilor noastre.

– Vă ascult.

– Vlad, ți s-a întâmplat, presupun, să ai uneori acea experiență numită „deja vu”, nu-i așa?

– Da, adeseori.

– Și cum ți-o explici?

Drace! El crezuse că doctorul se ocupă cu ceva serios, când colo era cu „științele de frontieră”, era doar un șarlatan parapsiholog...

– Nnu... nu mi-am pus problema...

– Adică nu te-ai întrebat de unde îți vine senzația că ai mai trecut printr-un anumit moment?

– Ba da, dar nu am dat importanță... am considerat că e de domeniul inexplicabilului.

– Și totuși, dacă ar trebui să ai o opinie?

– Să zicem că am trăit într-adevăr situații similare și mi le amintesc.

– Ei, avem de-a face cu un materialist convins.

– Nu! se apără Vlad ca de ceva rușinos. M-am gândit de exemplu că... am trăit vieți anterioare și de acolo...

– Ha! Ha! râse doctorul. Dar ce, crezi că aici suntem un institut de paranormal?

Clipi rușinat. Solomon Levi îl privi pătrunzător:

– Ce știi despre memorie?

Vlad se simți ca aruncat într-un iaz rece. Ce naiba era memoria?!

– Presupun că nu știu nimic.

– Hai să-ți spun eu: și tu ca și marea majoritate a oamenilor știți doar să vă utilizați parțial memoria. Considerați că este o capacitate a creierului și o definiți mai mult prin negativ, adică prin ceea ce nu este, prin comparație. Vom ști ce este memoria privind un amnezic, nu?

În clipa aceea se deschise o altă ușă, tot mascată de tapet și infirmiera din 1920 intră aducând o tavă cu pahare.

– Mulțumesc, Eugenia. Irina, Vlad, serviți o citronadă, e rece.

Vlad gustă din paharul aburit. Era rece, dar avea un gust amărui cam neplăcut.

– Dragul meu, memoria nu are un sediu propriu-zis, un sediu precis localizat în corpul uman. Ea este practic depozitată în toate celulele corpului și se transmite genetic. Nu există amintiri din vieți precedente – ce trăznaie! – ci amintiri ale unor antecesori transmise urmașilor.

Cu tot respectul, lui Vlad ipoteza doctorului i se părea o trăznaie la fel de mare, dar se mulțumi să asculte într-o atitudine smerită.

– Într-un cuvânt, noi încercăm să demonstrăm că informația se transmite la urmași, mai mult, că informația dobândită de un individ se poate stoca și grefa altcuiva. Totul e în ADN.

– E... fascinant. murmură Vlad ușurat că găsise un adjectiv potrivit.

– Chiar este, măi băiatule! Uite, îți dau niște materiale de citit pentru ca să te pui în temă, pornim de la un nivel elementar, să nu te simți jignit.

– A, nu, vai de mine!

– Irina, vii puțin? Hai să căutăm Garjajev, Goswami, Daniel Winter...

Rămas singur, Vlad pufni plictisit. Alte studii! Ca și cum nu avea destul de învățat și așa! Simțea dorința să-și descarce energia violent. Avea să meargă la sală, o să bată sacul până va ieși din el toată furia!

Și de ce era furios, mă rog?

Din cauza senzației că exista o familiaritate subtilă între Irina și doctor. Dar era doar o nălucire! Nu putea ea să se uite la bătrânelul acela excentric, plin de teorii exotice ca balta de pește. Nu, Irina lui nu era așa.

Plecară ducând o servietă plină de cărți. Din fericire domnul Levi era foarte ocupat, altfel cine știe cât ar fi înțepenit pe canapea ascultând despre „primul bal al bunicii stocat în ADN”!

Nici nu apucă să deschidă gura ca să își exprime

neîncrederea, că Irina i-o luă înainte:

– Știu cum sună! Acum îți vine să râzi și probabil că ești și puțin furios, dar ai răbdare, te rog din suflet. Citește ce ți-a dat și după aceea tu decizi dacă intri în proiect sau renunți. Dar mi-ar fi plăcut enorm să lucrăm împreună.

Poftim! Cum știa domnița să-l prindă! „Mi-ar fi plăcut enorm să lucrăm împreună”... Era destul să-i dea de înțeles că îl dorește, că vrea să fie cu el, și gata!, Vlad ar fi pornit imediat cu ea pe vastele câmpii aride ale științei dispus să descifreze și genomul uman dacă ar fi fost în stare.

– Du-te la sală, iubitule. Simt că ai nevoie să-ți descarci energia. Și când te întorci te aștept cu grătare și salată de care îți place ție și luăm o cină romantică, vrei?

Sigur că voia. O sărută și o privi îndepărtându-se, apoi se urni spre sala de box, deși se simțea dintr-o dată împleticit. Merse pe străduțele dosnice în ideea de a scurta drumul, dar realiză că e confuz și nu știe exact unde se află. „Ce naiba?” mormăi și privi în jur. I se părea că pereții clădirilor unduiesc, apoi văzu o mașină de epocă la colțul din stânga. Și o brișcă! Își netezi fruntea cu un gest obosit. Senzația de rătăcire se dispersă. Totuși se simțea de parcă și-ar fi ieșit din sine, iar sunetele ajungeau la el cu întârziere, creponate, ca de pe-o înregistrare veche. Găsi gangul ce ducea spre sala de box, se vede că totuși instinctul masculin de orientare funcționase.

Însă ajuns în vestiar descoperi că nu are nici o tragere de inimă pentru coardă sau pentru mingea pară în seara aceea. Halterele îl îngrozeau. Încălță adidașii, apoi își puse mănușile. Amețea. „Dacă nu vei avea rău de înălțime” îi spusese antrenorul, dar acum tocmai de asta i se părea că suferă: corpul său era mai mare decât se vedea și-i venea greu să-l stăpânească. Mâinile și picioarele îi erau mai lungi decât de obicei, iar capul i se bălăgănea la o înălțime mai mare cu vreo douăzeci de centimetri.

Oftă. Chiar așa se petrecuseră faptele, oricât de încâlcit părea totul. Da, trebuia s-o găsească pe Irina. Numai de-ar dori și ea să fie găsită! Viața lor putea să fie perfectă și fără Solomon Levi.

Părăsi fereastra și își schimbă tricoul. Simțea nevoia să acționeze. Îi dădu prin minte să se întoarcă la spital, să verifice dacă doctorul... cadavrul... fusese descoperit. Dar nu! Era o

greșeală copilărească. Va merge la spital numai când îi venea rândul, nu așa aiurea.

Încuie și coborî în fața blocului. Oricât i-ar fi displăcut, trebuia să meargă la mătușa Irinei. Se hotărî să străbată drumul pe jos, deși era o distanță monstruoasă chiar pentru căldura ceva mai puțin apăsătoare a serii.

Pe măsură ce se apropia de centru amintirile anului precedent îl învăluiau. „Suntem trecutul nostru, suntem făcuți din amintiri.” Obișnuia să peroreze domnul Levi. Avusese dreptate? Erau în el umbrele a sute de indivizi? Poate nu, se încurajă, dar unul, un om străin, sigur era, iar această veche constatare îl înfioră a nu se știe câta oară.

Toamna trecută nu-i povestise Irinei ce i se întâmpla. Ea îl privea uneori ciudat și lui i se cuibărise în cap ideea că dacă ea îl va considera bolnav, nebun sau... posedat, îl va părăsi. Era destul că îl vedea trezindu-se cuprins de frisoane din coșmarurile ce deveniseră meniul obișnuit al nopții. Și-l trecea un curent electric din creștet până în tălpi când își aducea aminte că ea se cutremurase când simțise mâna lui atingând-o de la distanță. Ah, mâna lui prea lungă uneori!

Dar lui Vlad îi fusese imposibil să nu facă unele corelații, să nu aibă anumite bănuieli. Asta mai ales după ce găsise încăperile secrete ale laboratorului unde lucra cu restul echipei. Aflase cu surprindere că amicul Viorel era în staful doctorului de mai mult timp. Ce chestie! Și lui nu-i suflase o vorbă. „Am crezut că nu te interesează”, nu era o scuză, dar a înțeles cum stăteau lucrurile când Levi însuși, după ce au bătut palma și au devenit colaboratori, i-a cerut discreție. Adevărata surpriză a trăit-o când a văzut-o acolo pe Georgeta, și nu oricum, ci echipată în costumul ridicol de infirmieră de război. Știa că e asistentă medicală, dar... Na, lumea e mică. Se vede că lipeala cu Viorel ținuse.

Se întâmplase chiar în primele zile de laborator. Efectuase câteva analize de rutină, mai mult pentru ca să se obișnuiască. Era singur și a dorit să întrebe ceva. Atmosfera acelor încăperi îi transmitea o stare de alarmă. Privi în jur. Deși nu era dotat cu cele mai moderne echipamente, era totuși un laborator: avea mese de inox, rafturi încărcate cu sticle pentru reactivi, cu pahare Berzelius, cu flacoane Erlenmayer, eprubete, baghete de sticlă, baloane de toate felurile, creuzete, mojare. Un frigider.

Microscopul. Ce-l neliniștea?

Se îndreptă spre ușă. Toate ușile erau îmbrăcate în tapetul de pe pereți. Realiză imediat că nu e ușa pe care venise, dar curiozitatea îl determină să înainteze. Încăperea în care intrase cu siguranță nu mai era un laborator! În centru, sub corpul de iluminat era o masă cu chiuvetă, iar instrumentarul din dulapul de sticlă cuprindea bisturie, cuțite, ferăstraie, foarfeci, pense, depărtătoare, sonde, ace curbe. Îl cuprinse un tremur nejustificat. Ce era cu el? Doamne, doar nu vedea pentru prima oară așa ceva! Încercă să se încurajeze, să-și aducă aminte de anul întâi când disecase fără probleme organe omenești gălbui sau cenușii unele vechi de tot, altele mai proaspete, clipind cu ochii iritați de formol. Acum de ce se simțea rece de spaimă văzând frigiderul de morgă de pe peretele opus? Atunci făcuse pentru prima oară și autopsii, tot fără silă, fără nici un fel de temeri. Pentru el inscripția de la intrarea în morgă avusese un efect tonic – „Aici moartea este în slujba vieții” – deși majoritatea colegilor nu se gândeau la așa ceva, dornici numai să scape cât mai curând de acolo. Decise să-și învingă temerea prostească și se apropie de sertarul frigiderului. Oare era ceva înăuntru? Cineva? Îl trase cu putere. Era gol.

Nu relată nimănui nimic, ce ar fi fost de spus? Însă mai apoi începu să aibă visul acela îngrozitor: se vedea în fața sertarului de morgă. Îl deschidea, dar în acelați timp el era și înăuntru, într-un întuneric dens, sufocant, un întuneric rece, care strânge și apasă. Când privea, trăia o stare dus-întors: îl vedea pe omul din sertar, un uriaș, Dumnezeule!, dar se vedea și pe sine, în halat alb, cu o expresie năucită, îngrozită, stând în picioare lângă masă.

Ajunsese la Metropol. Așteptă la semafor împreună cu câteva studente la Litere, le știa din vedere, erau colege de-ale Irinei și un bătrânel cu doi pechinezi în lesă, ceea ce îl duse cu gândul la destinația lui, mătușa!

Totuși anul trecut avusese și părțile lui de un farmec neprețuit. Aici, la Metropol luau cina după ce venea bursa. Rar de tot își permiteau o cafea și-o prăjitură la Cafe Lux. Erau dispuși să facă economii pentru fericirea de a locui împreună într-un apartament și nu la cămin. Trăiau o viață destul de boemă, asta pentru că „suntem amândoi inteligenți” cum șoptea el Irinei cu nasul îngropat în părul ei. Le era destul să

citească o singură dată un curs. Aproape că făceau fiecare două facultăți în paralel. Ea, pe lângă litere, studia cu el medicina, iar el își redescoperise marea pasiune pentru lectură din anii de liceu. Se vede că ea avusese dreptate: de când cu proiectul comun la Solomon Levi petreceau mult mai mult timp împreună, iar în unele seri se întorceau de mână acasă.

Atunci rămâneau în atmosfera de acolo și discutau despre teoria pe care savantul încerca s-o demostreze. Irina prepara grătarele și făcea o salată mediteraneană, iar el își nota unele idei în caiet. Și vorbeau. Nu se săturau niciodată să-și vorbească, deși Irina era de părere că la un moment dat în toate cuplurile se așterne tăcerea și plictisul.

– Nu mă voi plictisi de tine niciodată, îi promitea el solemn, dar ea râdea neîncrezătoare.

– Știi, Vlad, sunt oameni de două feluri: „oameni-revistă” și „oameni-carte”. Un om revistă este foarte atrăgător. E interesant, nu-l mai poți lăsa din mână până nu-l devorezi. Nu râde! Dar oamenii-carte sunt pentru relații „a la long”. Pot avea pasaje mai plicticoase, nu sunt mereu sclipitori, dar sunt mult mai profunzi. Mă tem că eu sunt o revistă glossy pentru tine.

– O ce?!

– O revistă.

– Ești femeia vieții mele, asta ești.

Asemenea seri se prelungeau târziu în noapte. Vlad se întreba dacă ceea ce citește în ochii ei putea fi real.

– Mă iubești, Irina? și întotdeauna aștepta răspunsul ei cu încordare.

– Ești comoara mea, sigur că te iubesc.

– Cred că mi-ai făcut vrăji de sunt atât de îndrăgostit de tine.

– Eh, s-ar putea.

– Cum așa?

– Dragule, învățătorii esoterici spun de mii de ani că trupul nostru e programabil prin limbaj, adică prin cuvinte, dar chiar și prin gânduri. Alcalinele din ADN se grupează după reguli gramaticale, deci formulele rostite de vrăjitori nu sunt chiar elucubrații. De asemenea, emoțiile umane au proprietatea de reprograma ADN-ul. Ai citit ce scria Garjajev – moleculele din ADN sunt doar niște memorii, eu aș prefera să le zic „filtre”, capabile de a citi și rescrie informația într-un câmp non-local.

– Îngerașule, te ador chiar și când îmi povestești în pat de Garjajev.

– E grozav tipul.

– Nu, tu ești fermecătoare. Sunt puțin speriat de tine, Irina. Ești o splendoare și tot ce doresc este să fiu unit cu tine pentru toată viața.

– Căsătoriile sunt banale, domnule.

– Vreau o unire de taină, tu ești experiența mistică a vieții mele, prin tine întrevăd altă lume. Voi lua fiecare oscior al tău și îl voi suda de al meu, ce zici de asta? Uite, începem de aici. Clavicula cu clavicula, humerus lângă humerus, cubitus și radius ale tale împletite cu ale mele, apoi oasele carpiene: scafoidele, semilunarele, piramidalele, pisiformele...

– Pisiformele? Astea cel puțin sună bine. Câteodată și mie mi-e frică de tine.Tu chiar cunoști toate tainele, toate cotloanele făpturii omenești, le-ai cercetat, le-ai dezvăluit, le-ai pătruns. Mai poți tu crede că fiecare om e o minune vie? Mai poți respecta misterul pe care îl poartă în sine orice făptură? Mai poți crede în suflet, Vlad?

– Cred în tine, Irina.

Se opri cu un picior în aer. Mai credea în Irina? Acum, după un an de zile, mai credea în ea? Unde era ea și de ce a plecat să o caute? De ce luase de acasă obiectul acela pe care îl simțea în buzunar la fiecare pas? Nu pentru Irina? Își simți picioarele moi dintr-o dată. Se așează pe o treaptă, atunci observă că se afla lângă sinagoga de pe Horea. Unii trecători îl priveau mirați, alții întorceau capul, credeau că e beat. Însă pe el îl durea inima, doar inima. Sigur că da! Acum se făcea treptat lumină și în mintea lui.

Fuseseră câteva luni bune în echipa doctorului. N-a regretat că a ales să participe la proiect. Solomon Levi era un om de ispravă. Un adevărat învățător, unul din acei oameni care te marchează pentru totdeauna. Blând, înțelept și erudit. Un doctor capabil să vindece trupul omenesc, dar mai ales mintea omenească. Un doctor care citise toate cărțile, un suflet animat de o dorință insațiabilă de a cunoaște. Cât ar fi vrut să-i semene! Cât ar fi vrut să poată învăța de la el acea eleganță a spiritului! Vlad realiză în scurt timp că începuse să-l asculte cu venerație. Dar cum nu? Pe cine mai întâlnise asemenea lui? Simțea o emulație, dorea să-și mulțumească maestrul, citea,

studia, petrecea mult timp în laborator.

Apoi într-o seară, pe când o aștepta pe Irina să vină de la un colocviu, a intrat în camera unde se afla frigiderul de morgă. Doar n-avea să se teamă! Coșmarul îi dădea fiori adesea, dar acum, acum era realitatea, unde el stăpânea situația. Se apropie de frigiderul cu sertar. Inspiră adânc și trase sertarul. Mortul era acolo! Simțise din prima secundă, după greutate. Groaza i se răspândi pe sub piele ca un roi de albine furioase. Uriașul zăcea în sertar. Visa? Privi și așteptă să primească privirea înapoi și din sens invers, cum se întâmpla în somn.

În schimb, o mână i se lăsă pe umăr.

– Ce faci, Vlad?

Tresări. Solomon Levi era lângă el. Îi spuse cu glasul său calm, egal:

– E Gogea Mitu. O legendă. Înalt de doi metri patruzeci și doi. La autopsie am descoperit că avea o tumoare a glandei pituitare care a determinat o secreție neobișnuită de hormoni de creștere.

Vlad își simți cerul gurii uscat:

– Era tânăr...

– Douăzeci și doi de ani. A avut pneumonie, dar de fapt întregul organism îi era slăbit. Vezi? Moartea este energia întunecată a lumii: există în proporție mult mai mare decât energia vie, are proprietăți exotice, ne modelează destinele, traseul.

– Dar... cadavrul e vechi. Se vede ușor că e îmbălsămat.

– Da, îl păstrez din tinerețe. Suntem prieteni eu și Mitu.

Numele rezonă dintr-o dată în capul lui ca o bilă într-o cutie de lemn. Mitu! Mitu! „Mitu” îi spusese Irina într-una din nopțile când se trezise lac de sudoare din coșmar. „Tu ești, Mitu?” îl întrebase. Și când el se arătă mirat, ea a negat, nu, nu îi spusese așa, el încă visa pesemne.

Dar acum știa sigur: îi spusese „Mitu”, era ceva aici... Încercă să-și amintească un lucru esențial și nici nu simți când doctorul îi înfipse acul seringii în gât. Seara aceea i se ștersese complet din memorie.

„Însă acum îmi aduc aminte perfect”, își zise cum stătea răvășit pe scările sinagogii. Și știu brusc de ce avea în buzunar un obiect mic, special luat de acasă pentru Irina.

Ah, în ce orbire trăise! Cum asculta ca vrăjit teoria

adacadabrantă a doctorului! Fără să bănuiască lucrul cel cumplit: cobaiul era chiar el.

Solomon Levi plecase de la teoria lui Goswami care postula faptul că salturile în evoluția speciilor se pot explica prin fizica cuantică, iar ideea de bază era că mutațiile genetice au loc în starea cuantică.

„Pentru ca să apară viața, spunea doctorul, a fost nevoie de 3,1 miliarde de nucleotide. A fost nevoie ca acestea să fie corect ordonate pe scara ADN-ului. Cum ar fi fost posibil acest lucru dacă ADN-ul nu ar fi stocat memoria moleculară pentru producerea celulelor? De fapt, ADN-ul este un receptor și transmițător de informație. Energia este purtătoare de informație, iar această informație poate fi stocată, descifrată și trimisă în altă parte, după dorință.”

– Energia este purtătoare de informație, se străduia Vlad să înțeleagă, dar noi suntem materie.

– Asta e marea păcăleală a fizicienilor, dragul meu. spunea doctorul cu amărăciune. Secretul e că materia nu există. Atomul e vid. De la nucleu până la electroni, proporțional vorbind, sunt distanțe mai mari decât cele din sistemul solar. Ultima particulă, care o fi ea, e doar o vibrație, doar energie.

– Da, dar dacă mă lovesc cu capul de zid... recurgea el la un argument dur.

– Te lovești de o energie structurată după codul unei informații specifice. Vlade, noi suntem oglinzile în care universul se contemplă. Adunăm informații, amintiri. Cred că ele se stochează undeva, informația nu se poate pierde niciodată. Dar ea poate fi extrasă din ADN și „altoită” pe alt purtător. Vreau să demonstrez că pe lângă informația genetică, în morfogeneză intervine și câmpul biofizic care conține informații mai complete decât genomul. Richard Dawkins ăsta, el încă e de viitor. E foarte probabil să scrie un studiu extrem de interesant.

Vlad ajunsese în dreptul unei secții a spitalului de pediatrie, aproape de gară, aproape de strada Fericirii. În mod invariabil de acolo se auzeau copii plângând și de câte ori trecea cu Irina prin apropiere ea grăbea pasul. „Nu suport suferința copiilor” spunea cu voce albă.

„Dar suferința mea, Irina?” gândi cu amărăciune. Vârî pumnul în buzunar și strânse plăselele cuțitului. Avea un buton mic pe o parte și trecu buricul degetului peste el cu duioșie.

Acolo avea să apese când o va ține strâns pe Irina în brațe pentru ultima oară. „Ne vom suda oasele, voi sorbi privirea morții, energia întunecată, din ochii ei”.

Încă puțin și avea să ajungă la casa mătușii, dar va putea să pătrundă? Casa avea peretele spre stradă și se intra printr-un gang cu poartă masivă de lemn. Dincolo de chioșcul de unelte începea grădina, era ca o curte interioară, străjuită de coloanele clădirii în formă de „L”. Îi veni în minte mirosul de iasomie și trandafiri, văzu boscheții tunși și peticul de iarbă din mijloc. Irina îi spusese că ar putea fi casa lor într-o zi, fiindcă mătușa nu mai avea pe nimeni. Ce vise!

Se opri descumpănit în fața porții. Ajunsese. Întinse mâna spre sonerie, își zise că acest simplu gest l-a epuizat, că nu va mai putea să facă nimic. Nu va putea face lucrul acela, nu! Nici nu apucă să apese pe sonerie, că poarta se deschise lin. Irina îl aștepta.

– Vlad, ce-ai făcut?

Ridică spre ea o privire hăituită. Trebuia să înțeleagă care a fost rolul ei în toată această poveste. Trebuia să știe. Apoi i se putea întâmpla orice, dar trebuia să afle dacă femeia lui l-a trădat sau nu.

– Intră, haide, sunt singură, mătușa e la piață.

– Da.

O urmă pe terasă. Trandafirii se trecuseră.

– Vrei apă? Îți fac o cafea? Vlad...

Îi era atât de greu să rostească chiar și numai un cuvânt! Se așeză pe unul din fotoliile de răchită și simți cuțitul cu buton lipindu-i-se de coapsă. Pe măsuță, în fața locului ei era deschis volumul de versuri. Întinse gâtul să citească, dar atmosfera densă a unei nopți de demult îl învălui: „Pe mine când m-ai făcut lacăt la ce poartă m-ai pus, ce-ai încuiat cu mine și de cine?”

– Tu, Irina, tu ce ai făcut?

O simți lunecând în celălalt fotoliu. Degetele ei se jucau cu unul din ciucurii feței de masă:

– Solomon Levi e unchiul meu, Vlad. E soțul mătușii Elvira. Nu locuiesc împreună. S-au certat cu mulți ani în urmă și de atunci nu-și mai vorbesc, dar nu se pot despărți. Știu că tot se iubesc, chiar și acum după ani și ani, după ce au îmbătrânit amândoi.

– Cumplită dragoste! Dar nu despre asta e vorba.

Vântul înfioră paginile cărții de pe masă. Sunetele orașului nu ajungeau până la ei, deși bulevardul Horea era la doi pași.

Solomon Levi era unchiul ei, ce putea să însemne asta? De ce îi spusese ea acest lucru abia acum? Voia să-i îndrepte atenția spre altceva?

– Nu, Irina, întrebarea este de ce ai ales să mă sacrifici. Știai ce face, cu ce se ocupă...

– Nu te sacrific! se însufleți ea brusc. Tu ești Alesul, Vlad! Tu ești primul om care va vedea, care va înțelege...

– De ce faceți asta? Profanați ființa umană!

– Nu! Vlad, ca să putem înțelege viața, evoluția, trebuie să vedem totul din interior, trebuie să intrăm în memoria adâncă a fiecărei specii. Vrem să demonstrăm că acest lucru este posibil. Și am reușit. Uite, un prim pas: tu îl cunoști acum pe Mitu.

Mitu! Într-adevăr, Mitu era în el. Visa visele lui Mitu, retrăia experiențele lui. Irina continua să vorbească aprins, dar mintea lui n-o mai urmărea cu atenție:

– Când doi oameni vor să se cunoască își relatează unul altuia toate experiențele avute, toate amintirile. Suntem seife cu informații, fiecare dintre noi... Uite... poetul știa... „lacăt la ce poartă m-ai pus”... Vlad, numai așa putem să înțelegem inteligența, destinul nostru de reflectori ai universului...

Înaintea ochilor lui se desfășura Parisul. Se vedea coborând dintr-o mașină de epocă pe o stradă însorită, iar în depărtare se înălța muntele de piatră cenușie al catedralei Notre-Dame. Un pitic îl filma cu un aparat antic. Surâdea tuturor și își aprinse țigara de la felinarul cu gaz, el, Goliatul României.

Și apoi iar năvăli amintirea cea mai urâtă: bolnav, în spital, fără să poată pleca acasă. Un medic tânăr făcându-i analize, cerând probe de sânge la nesfârșit! Într-o dimineață se trezise legat de pat, iar asistenta încerca să-l liniștească spunându-i că delirează. El voia să meargă acasă! Nu era bolnav cu adevărat, ei îl îmbolnăviseră! Doctorul!

– Irina, Solomon Levi i-a făcut ceva rău lui Mitu. Îmi amintesc. Dar vezi tu, este o dreptate pe lume, căci nebunul a plătit. A fost ultima repriză a uriașului, dar l-a făcut knock-out pe ucigaș...

– Te înșeli, măi băiatule.

Vlad crezu că i-a căzut cerul în cap. Solomon Levi! Solomon Levi ieșise din casă!

– Am prevăzut că vei vrea să faci asta. Experimentul meu a reușit, nu sunt supărat pe tine. Ultimele cuvinte ale lui Mitu se refereau la răzbunare.

Inima lui Vlad bătea alarmant, ca un clopot. Încerca să gândească la fel de repede pe cât de iute se schimbau lucrurile în jur. Doctorul trăia! Ce căutau aici Viorel și Iosif, ceilalți doi asistenți? Ce căuta aici Georgeta și de ce avea trusa de seringi la ea? De ce îl înconjuraseră?

Singurul lucru pe care și-l mai amintea pe întuneric era chipul unui bărbat în halat alb care se uita la el cu o expresie ciudată, în timp ce sertarul închizându-se al frigiderului îl separa de lume...

– De ce nu ședeți o țârică lângă mine, taicule, ietă colea la umbrar, și-om vorovi cât v-a pofti inima...

– Ei, nea Florea, anchetă socială la bodegă... nu prea merge.

– Apăi, dom' Șef, nu se cheamă că dac-om ședea la masă acilea, ne-om și-mbăta. Pe vremuri locanta erea loc de adunare unde vorovea om cu om, puneau țara la cale, aflau de una de alta... Acu', gata, cine-o trecut pragu aci la Luci neapărat se face la măsele. Nu mai au cumpătare.

– Tatae, n-avem timp să ne-ntindem la povești. Știi de ce te căutăm.

Moșneagul își netezi mustățile și-i aruncă tânărului o privire adâncă:

– De, taică Sorine, de la tălică carele iești asistent social, vorba aia, ziceam că tre' să ai răbdare a asculta oamenii...

– Hai, nea Floreo, nu mă lua pe mine cu de-astea! Te ascult, da' să trecem la subiect! Știm că minorul Pătrășcel Romică locuiește la mata. Ăă... am tolerat situația mai multe luni de zile, c-am zis că veți pricepe și mata și minoru' că nu se poate așa. Trebe să meargă la o instituție specializată, nu să crească ca o buruiană în curte la matale...

– Dom' Șef, și tălică Sorine, d-apăi nu știți că Romică merge zi de zi la școală? Am fost și la ședința cu părinții...

Sorin scutură scrumul țigării cu nervozitate:

– Domnu Șef, îl vezi? Așa mi-a făcut de câte ori am încercat să intervin. N-am cu cine mă-nțelege.

Jean polițistu își așează cascheta pe masă. A dracului căldură! În comuna asta plină de praf și câini de pripas sperase să găsească liniște, să n-aibă probleme... Însă de-un an de când venise n-a fost zi de la Dumnezeu să nu-i bată la ușă măcar o babă ca să reclame că nu știu cine i-a furat o găină, sau că băiatu lu' cutărescu nu-i returnează cinci lei împrumutați acu trei luni sau, mai rău, c-a violat-o tractoristu. A înnebunit lumea, domne!

Ietă-l și pe badea ăsta, la șaizeci de ani câți o fi având, se-nhamă cu tot dinadinsul să crească un copil străin. Ptiu, drace!

Păi subsemnatu, când Tănțica făcuse aluzii că vine barza, ceruse repartiția la sute de kilometri, taman pe locu' ăsta din inima Olteniei... Mama mea, îl caută moartea și moșu e la ședința cu părinții!

– Mă tatae, ce-ți trăbă ție necazuri, mă? Ăsta-i un copil cu probleme, că așchia nu sare departe de trunchi... Că tac-so... he, he știe toată lumea... Și chiar pe minor l-am surprins cu un grup de infractorei d-ăștia necopții la furat sucuri din frigider de la magazin. Ce dracu? În ce vrei să te bagi?

Apoi fără legătură:

– Băi, ce căldură, cât o mai fi ceasu?

– Dom' Șef și tălică Sorine! Hai de beați o bere cu unchešu, că fac io cinste! Că e trecute de patru...

– Nea Floreo, mata încerci să influențezi ancheta... făcu Sorin lipsit de convingere.

– Halo! Luci! Adă, taică, tri beri, da' reci, de la gheață!

Era grozav de plăcut să bei bere la Luci în după amiezele de vară. Brazii înalți din centrul comunei țeseau o umbră deasă sub care se adăposteau, pe lângă cârciumă, și căminul cultural și biblioteca; după ora cinci își trăgeau răcoarea pe streșini dispensarul și școala... Iar pe șosea trecea câte-o leliță unduitoare cu găleata după apă.

Luci desfăcu sticlele aburite pe masă.

– Așa că fii de-nțeles, măi nea Floreo... încheie polițistul împăciuitor, ștergându-și gura cu dosul palmei.

– De, mă taică, bun-ar fi o ploaie! Că se răsucește porumbu de uscăciune... Pe vremuri, când se-ntâmpla să nu plouă atât de mult timp, începeau muierili a se văita că nu e lucru curat; că rudarii care aveau bordeiele colea pe malu Topologului umblă cu farmece...

– Hă, hă! Aveau arma meteorologică boracii!

– E, dom Șef, ce-aveau, ce nu, erea să se lase cu moarte de om de câteva ori...

– Sunt violenți parpaleții, dă-i dracu! Că de-asta nu-i suport eu. Zice că să nu-i descriminăm. Da' poți? Zi, tatae! Zi, dom'Șef!

– Or fi, Sorine, dacă știi tălică. Pe vremuri erea să moară țiganii, nu de-ai noștri.

– Hai, nea Floreo, că-mi placi! Păi la tata lu' copilu ăsta, Romică, cine-i făcu felu de rămase orfan? Nu rudarii geloși? Că e

cuțitari, fir-ar ai dracu!

– Ce să spui io, dacă n-am văzut? Ați găsit pe Gheorghe tăietură de cuțât? Nu. Știu și io ce aflase tot satu, că-și făcea ochi dulci cu Florența lu' Miron... Acu, cât să rabde omu? Să vie acas' din Italia să afle muierea grea cu vecinu? Nu se cade. Dacă Gheoghe o picat în râu de beat ori împins, numa Domnu știe. Da' o fost pe dreptate, taicule, oricâtă milă aș avea de Romică... Au ei rudarii, păcatele lor, las că știu!

Că când nu ploua de crăpa pământu de sete, erea vinovați. Vezi, meșteșugu lor erea să frământe cărămizi de humă. Scoteau pământ galbin din coasta dealului, îl mestecau cu apă de râu într-o balie urieșă, când erea potrivit de molcuț puneau paie și mestecau iarăși. Apăi îl deșertau într-o groapă cu lopețile și chemau pirandele. Ce frumos erea! Că-și suflecau poalele-n brâu să joace huma și noi ne închiolbam la pulpele lor cu ochii beliți, he, he. Erea câteva frumoase foc și drăcoase, numa năbădăi. Aoleo! E, și-apăi când erea frământată huma, o luau cu mistriile și-o drămuiau pe scânduri la soare, îi da formă de cărămizi. Îți dai seama: dacă ploua, se ducea munculița lor pe apa sâmbetii... Aveau dor de secetă rudarii și e de-nțeles. Da' ca să fie siguri că nu râde Ăl de Sus de dânșii, prindeau o broască de-alea marile, râioasă, o ințepeneau între două pietri grele, late și-o lăsau să se usuce-ncet la soare, legată cu descântic de Licuricioaia fermecătoarea... Așa erea, îi drept. Și când se răscula satu de supărare de venea piste iei, dacă aflau broasca, numaidecât se-ncingea fierea-n oamini de ereau gata la a face grozăvii...

– Hai, tatae, nu ne duce cu vorba! Dacă venim luni cu cineva de la Protecția Copilului, promiți că nu faci scandal și că găsim băiatu acasă? Data trecută l-am vânat prin crâng, dom Șef, pe cuvântu meu!

– Luci, mai adă, taică, încă un rând, că e arșița mare!

Departe, spre luncă juca vipia deasupra holdelor. Jean polițistu se descheie la gât.

– D-apăi să-mi esplici mie Sorine de ce crezi că băietului i-ar fi mai bine la oraș printre străini decât cu mine. Că pensioară am și io, că mi-am muncit oasele prin nămoale la sonde; o găină, doauă să ne facă un ou, avem; purcelu guiță, mânca-l-ar taica, colea în coteț; lemne pentru la iarnă adunăm la cioală... Cât despre calea a dreaptă, la anii mei, socot că m-aș pricepe a-

l îndruma, împreună cu domnii prefesori și doamna dirigintă...

– Nea Floreo, una și cu una fac două! N-are ce căta Romică la dumneata. Nu ești tutore, nu ești aparținător, se mai gândește lumea la prostii, na!

Moșul odată se învârtoșă pe scaun, se înroși, mustățile albe îi tremurară.

Jean, căzut într-o pasă meditativă, ca de fiecare dată când bea, se grăbi să aplaneze conflictul:

– Nu te necăji, tatae! E spre binele băiatului. Eu te cred că ții la el, dar tocmai de-aia, dă-i drumul să plece, că nu-i ești rudă, nu-i ești nimic. Nu te lega la cap.

Bătrânul își făcu o cruce largă și secă de tot halba din față:

– Adevăr grăiește la Ecleziast că toate cele ascunse se vor descoperi... Nu chiteam că după aproape juma de veac oi deschide gura să spui povestea asta.

– Lasă poveștile, tatae!

– Ascultă-mă, de vreai să ne-nțelegem ca oamenii. Acu patruzeci de ani era între rudari o fătucă din cele de care vă zisăi, cu boiu smead și subțire ca nuiaua; frământa și ea lutu cu tac-so și mă-sa, păștea caprile și măgaru pe malu apei și sucea mințile cui o vedea. Rădița-i zicea. La horă păleau fetile când apărea rudăreasa; flăcăii se înfierbântau... Da’ n-o juca niciunu’ de-ai noștri, că nu se cădea; rudarii cu-ale lor, noi cu-ale noastre. Io eream holtei; maica zicea că-s chipeș. Oi fi fost, de i-am plăcut Radei... De, tată, sângele tânăr nu cere socoteală pravilelor lumești... Ne-am iubit. Fugeam pe-nserat în crâng la râu și uitam de lume unul în brațele celuilalt...

Într-o seară, pe când luna se căznea să înoate peste dealul de la Cuca și lăcustele țârâiau pe-ntrecute, Rada mea se întoarse spre mine în culcușul de iarbă unde stam răstigniți:

– Floreo, io simțesc a rău, că mulți s-or rădica împotriva dragostii noastre.

Odată mă răscoli un năcaz când auzii amărăciunea ce întuneca pe draga mea. I se despletise pletile și-i cădeau valuri peste țâțișoarele sfioase ca doauă turturele. Am vrut să-i sărut gura de fragă, da’ ea mă dădu la o parte cu blândețe și-mi zise iar:

– Floreo, ai auzit de poveștile muierilor că aci în crâng joacă ielile și se deschid uși spre cealaltă lume?

– Auzii, puiul meu iubit, am șoptit eu, dornic a o strivi în

brațe mai mult decât de a o asculta. Auzii, dară nu prea plec urechile la voroave de muieri.

– D-apăi rău faci, drăguțu mieu, că se-ntâmplă să grăiască și adevăr. Știi când am pierdut iedușu care-i erea drag tatii? Cât am plâns și cât l-am cătat! Păscusem caprile pe-aicișilea și erea toate și am lipsit numa o clipită cât mi-am răcorit tălpile-n râu... și când m-am întors, iedu nu mai erea. Tot cătând și chemându-l, dau pe-nserat peste baba Licuricioaia ce-și rânji dinții ca fasolele la mine:

– Fata babii, mi-i da sufletelu tău de-ți aduc iedu?

– Mi-l aflu singură, țațo, lasă-mă, nu mă momi cu farmece.

– Nu-i farmec, fata mea, ietă aci i-ascunsă o ușă spre ailaltă lume și iedușu tălică nemeri pe-acolo.

– Haoleoo! mă minunai io. Ești muma-minciunii, babo! am cutezat a-i zice.

– Așa? se îmbățoșă fermecătoarea. Ia vezi!

Și se aplecă de luă o piatră mai măricică și-o azvârli printre doauă sălcii de pe mal.

Mare sperietură am trăit în cea clipită, Floreo al meu! Am văzut o lumină urieșă revărsându-se de nicăieri și un troznet, un huiet de parcă vântoasele ar fi țâșnit călărind pe lujeri de foc.

– M-oi crede acu? mârâi baba cu obidă.

Ce să mai crez? Am luat-o la sănătoasa cât m-or ținut picelele că bag-samă chiar îmi voia sufletu fermecătoarea diavolească.

Ei, da peste ceva vreme, după ce supărarea tatii s-o mulcomit și eu pășteam iară caprile pe-aci, pe malu Topologului, ce gând îmi veni? Ia să văz de aflu singură ușa! Nu mai știam bine locu, da' îmi aduceam aminte că erea între doauă sălcii bătrâne. Și cat și cat, că tot malu apii e plin de sălcii și de plute și de arini scorburoși... Tătă vara m-am preumblat cu piatra în mânuri s-o arunc pe ușă. Geaba! Poarta se vede că erea legată cu descântic să n-o dibuiască ochi de muritor.

Până-ntr-o zi, când mânam dobitoacele spre bordei, că se încurcaseră prin rugi. Și cum dau io c-o bâtă să le scoț din rugăraie, numa ce mă trăznește un fulger din senin și auz iar cel huiet mare și lumini de ziceai că mii de sori or fost căzut acolo. S-or spăriet și caprile și-or sărit în crâng behăind, iară io am înlemnit cu sufletu țiuind în mine ca un greiere strâns în pumn. Aflasem ușa! Floreo, nu-ți poci agrăi din gură ce minuni văzură

ochii mei cum stam io pe pragu dintre lumi! Când mă putui mișca, am dat îndărăt și pe loc mă gândii la Leana lu’ Speriatu care rămase surdă și mută după ce se zicea că intrase pe-o ăst fel de ușă...

– Frumoasă poveste mi-ai depănat, Radă, da’ tăt nu afli scăpare de mine, că n-am adormit... râsei io.

– Nu vream să te adorm, doar să-ți spui că dacă sătenii se iau de dragostea noastră, om putea scăpa fugind... pe ușă. Nu știm unde-a duce, da’ de-oi fi cu tine nici că-mi pasă!

– Radă, nu te las nici dacă se scoală iadu împotrivă-ne! Și de-oi fi mort și tu m-oi chema, din groapă viu la tine, așa să știi.

Și mi-am luat ibovnica în brațe plin de dor și vă pot da încredințare că nu s-or auzit pe lume cuvinte mai dulci ca ale iei, nici Cântarea Cântărilor n-a tâlcuit de vreo dragoste mai frumoasă decât ceea cu care m-o iubit ea pe mine.

Și-apăi Rădița mea o purces grea. Mi-o zis, și io, prostu de mine, m-am spăriet. Da o iubeam și-am cutezat a-i mărturisi maicii, că voiesc a mă cununa cu Rada. N-am mai gustat clipă de liniște din ziua ceea. M-o pus să mă jurui pe Biblie că nu mai spui la nimini; că nu asta-i fomeia ce mi-o hărăziseră și că nu se făcea să spurc neamu nostru de oameni cuprinși și bine văzuți însoțindu-mă c-o rudărească. Doamne, Doamne! Nu te-am iertat nici azi, maică! Cum necum, o aflat și taica. Mi-o zis verde-n față că dacă mai schimb o singură vorbă cu țiganca se cheamă c-am plecat din casa lor și că nu mă mai pot numi feciorul lui. Că rămân sărac și gol și să-mi văd de drum. Taica avea ochii verzi de mânie ca-n ziua când i-au scăpat vitele pe semănături, carele însemna că e de rău. Eram tinerel și-am crezut; nu ieșisem niciodată din cuvântu lor, că pe vremea aia copiii erau croiți spre supunere. Și-am lăsat-o, tată, pe Rădița mea, să-nfrunte năcazu singură... Ce bătăi o fi luat de la mă-sa! Ce-o fi omorât-o tac-so cu paru... Amar de sufletelu ei! Am mai întâlnit-o o dată, să nu mințesc... Am dat peste ea când veneam c-o căruță de lucernă din luncă. Sta pe malu râului și se uita în apă. Iară mie mi-o tremurat sufletu de rușine ca la judecata de apoi. Mi-o zis doar atât: „Stai liniștit că nu te spui.” Ce-i drept, dacă aflau rudarii cine le-o stricat fecioara, făceau moarte de om. Dară io, cu jaru din mine, aș fi pus grumazu pe juvăț cu drag, că mi-erea mai lesne să pier decât să mai văz o dată pe Rada... Toamna m-or însurat. Cam pe la vremea când Rădița trebe să fi avut prunc.

Îmi ascuțeam urechile de câte ori auzeam muierile șușotind și-am prins ca din zbor că Rada trăiește singură într-o colibă, că tac-so a dat-o afară ca pe-o spurcată; că are o fetică și că trăiesc din mila lumii. Ehe! Una e legea oamenilor și alta legea lui Dumnezeu. Că m-o pedepsit Domnu ca pe David, să nu-mi trăiască pruncii; iar io, io n-am știut să cânt psalmi să-l înduplec. După doi ani mi-o murit nevasta și de-atunci sunt văduv. Tot ăst-timp am cătat a afla de Rada, și rele vești primii. S-a zvonit c-a dispărut în crâng pe când plecase la cules urzici. Prunca ei a luat-o de suflet o babă. Am cercat să-i spui jandarului să facă o cercetare, ceva, da' iel o ridicat din umere și-o zis c-o fi fugit să se facă servitoare la Capitală. Nu le păsa oamenilor de biata rudăreasă dispărută când aveau iei necaz mai mare cu ceapeul care le lua pământurile...

Nu putea fi adevăr, io cunoșteam sufletu fomeii mele. Nu-și lăsa ea copila singură în bordei! Așa cum pentru un bărbat cea mai mare fericire e să trăiască unit cu muierea lui, pentru o muiere cea mai mare fericire e să aibă la sân prunc de la omul inimii ei. N-ar fi lăsat Rada copilița noastră! Io crez că s-o rătăcit Rada mea, s-o rătăcit și-o nimerit pe ușa blestemată. De-aia o rămas singură pe lume Florica.

Florica, Florica o chema pe fetică. O luaseră rudarii înapoi, de frică să n-o crească vrăjitoarea Licuricioaia, care căta ucenică la vremea ceea. Io am trăit amărât și singur, mai mult plecat cu serviciu. De mi-ar fi dat Dumnezeu minte să cred povestea cu ușa! Dară io ziceam că e prostii muierești. Abia la bătrânețe am priceput că lumea e făcută din taine și dacă ți-e dat a desluși vreuna din ele, trebe s-o primești cu smerenie și credință. Poate aș fi putut ajunge la Rada mea. Așa, am trăit ca un câine de pripas. Acasă se pustiise gospodăria că nu era mână de muiere să primenească toate cele. Taman când ieșii la pensie îmi fu dat a auzi iar de Florica. La moară, Oncica se căina că frati-so luase o rudăreasă, pe Florica. Ăsta erea Gheorghe, cum ar veni.

– Mă, nea Floreo, ce vrei mata să zici? făcu polițistul ca trezit din reverie.

– Taci și-ascultă! Am făcut așa fel că m-am dus pe la ei cu ceva daraveri. Și-am văzut pe Florica. Erea fata mă-sii! Frumoasă-frumoasă. Da' ce folos, că dup-o vreme aud că n-are viață bună cu omu ei. Că Gheorghe erea muieratec și-i plăcea să bea; venea acasă și bătea nevasta... de-acilea știți doar. Biata

fomeie și-o luat lumea-n cap; într-o noapte o fugit și nu s-o mai întors. Bag-samă n-avea a afla dragoste nici la rudari, că nu s-o dus la iei. S-o dus în lume, sau s-o pierdut ca mă-sa, Rada. De, tată, păcatu naște păcat, iar io mi-s răspunzător în fața Celui de Sus pentru greșeala mea. Dacă inima de mamă a Floricăi n-o mai putut răbda urgia bărbatului și-o fugit uitând de Romică, nu e în dreptu meu să am grijă de iel? E nepotul meu. Că Gheorghe o ispășit după voia lui Dumnezeu... Că de nu erea băietu, mă duceam și io. Sau credeți domniile voastre că stau după capre pe malu apii doar așa? Ehe, tată, poate am aflat și io ușa ce duce la Rada mea. Că de dorul ei tremură inima în mine și-acu. Dragostea cu care m-o iubit Rada n-aș mai putea s-o aflu, nici de-aș fi iar june verde. Că oamenii sunt croiți de Tatăl în păreche, bărbat-fomeie, da' când le dă drumul din palmele dumnezeiești în lumea cea largă, iei se rătăcesc unul de altu pe cărările vieții. Și prind a se căta cu dor și a înseta cu o sete fără leac și prind a tânji, rătăcindu-și ochii în zare tot așteptând fără a ști ce le cere inima. Puțini află milă din partea sorții și se găsesc unul pe altul în astă viață. Și-atunci stau cu uimire față în față și-și recunosc chipul în fântâna din adâncul celuilalt... Iară dragostea dintre iei e singura adevărată dragoste.

– Tataie, mearsă istoria matale grozav cu berea, dar după toate basmele astea, mi-e și mai greu să-ți las băiatu.

– Cum vă ie vrerea! Dară să fiți încredințați că noi doar un pas avem a străbate pentru a ne muta în lumea de taină în care ne așteaptă Rada.

Sunt locuri pe lume unde timpul pare încremenit. Unul din acestea e și Linia Hanului. Brazii din centrul comunei aruncă vara aceeași umbră peste drumul prăfuit, biblioteca e închisă, barul deschis, moși uitați de Dumnezeu picotesc pe bănci în fața porților. Luci are acum și o grădină de vară, cu mese de plastic și umbrele. Un adevărat lux. Nea Jean polițistu poate să bea bere liniștit, e la pensie. Privește atent pe toți care trec pe drumul din centru, îi știe și le știe și metehnele.

Băiatul frumos cu geamantan de lemn vine din armată, se cunoaște. Lui are ceva să-i spună. Și-i va spune chiar el, noul șef de post habar nu are cum să se poarte cu oamenii.

– Romică tată, ia fă-te-ncoa!

– Bună ziua, nea Jeane.

– Să trăiești. Te eliberași, bravo ție, acu ești bărbat. Ia de bea o bere cu mine că am ceva să-ți dau.

Băiatul tace, bea berea cu sete. Jean îl privește curios.

– Iată cum vine treaba: asta-i cheia de la bordeiu unchiașului tău. Nu te speria. I-am găsit ciomagul pe malu râului, între două sălcii bătrâne. A plecat. Ți-a lăsat toate în ordine, acte, ceva bănuți, lucrușoarele lui. Am avut grijă de toate să le găsești întocmai.

– Cum să plece? Unde a plecat? I s-a întâmplat ceva rău?

– Nu, măi băiatule, nu. Eu îți spun că nu. Dar după ceva timp îi poți face slujbele morților dacă nu s-o mai întoarce.

– Nea Jeane, mata știi ceva, ce-a pățit moșu meu?

– Romică tată, am aflat și eu, când credeam că nu mai am a afla nimic de la viață, că tainele trebuie primite fără a încerca să le deslușești. Ți-oi spune o poveste, deschideți inima și m-ascultă.

A fost odată o fată frumoasă pe nume Rada...

Domnul profesor Dincă păru mulțumit de rezultatul loviturii, deși era conștient că oricât de eficient ar fi aplicat-o, fostul său elev avea să-și revină. Era Mihăiescu, ăla de copia la lucrări și nu putea să memoreze pentru nimic în lume cuvinte ca „fotosinteză, citoplasme, clorofilă, membrană” și altele asemenea. Mihăiescu, repetentul, pentru care trebuise să se deranjeze toamna trecută și să-l treacă la insistențele directorului, cu toate că nici după buchiseala de-o vară tot nu era în stare să spună „fotosinteză”. Ei, acesta i-a fost sfârșitul, ca o ironie a sorții, un fel de legumă, o plantă.

O plantă carnivoră, din păcate.

Scuipă scârbit. Îl luase prin surprindere, nenorocitul, aproape să-l atingă, fi-i-ar mă-sa a naibii!

Îl apucă de-un picior și se opinti să-l tragă spre ușa cramei. Era nervos că-i murdărise covorul din cameră și în același timp constată că percepe din nou carnea puhavă a nemortului prin zdreanța pantalonilor, o carne ca de mititei, dospită. Mai scuipă încă o dată și trase. De n-ar rămâne iar cu piciorul sub braț, ca atunci când o rezolvase pe vecina Luminița!

Se strădui să nu audă capul izbind de fiecare treaptă, de fiecare prag. Când se va întoarce îl va nota în caiet. Nu avea cine știe ce rost să mai scrie, dacă avusese vreodată, dar tabietul jurnalului îl ferea măcar de senzația de cumplită singurătate.

Vântul rămase singur în odaia goală; înfioră câteva clipe perdeaua prăfuită, apoi răsfoi caietul deschis pe masă, chiar vântul...

Jurnal

3 mai 2010

Sunt de câteva luni bune aici, azi mâine se face anul și tot nu-i pot înțelege pe țărani. De fapt, eu greșesc, ăștia nu-s țărani, sunt doar rămășițele comunismului: leneși, nu le place munca, așteaptă totul de gata, cu mâna întinsă după pomeni. Unde-i armata să le culeagă recoltele? Și a trecut atâta timp de atunci,

dar până nu piere generația asta... și când mă uit la elevii mei, nici ei nu sunt mai breji. Idealul lor se oprește la a fi paznic în oraș. Ce nevoie au ei să învețe biologie? Se uită la mine ca la un rahat.

Azi n-am mai avut încotro și am spălat hainele. Tare greu fără femeie! Maricica însă nu era de casă. Chiar nu-mi pare rău după ea. Ducă-se în Italia să se dea în bărci cât îi place!

5 iunie 2010

Am auzit că fata lui Georgică Petrașcu ar fi terminat biologia la o facultate din astea noile, la apelul bocancilor, și acum cică e profesoară! Zice că se duce la titularizare pentru post. E clar că în oraș nu ia, să vezi că cere catedra mea! Păi știe ea câte șpăgi am dat să ajung aici? Are habar câte sticle de whisky am lăsat ca din întâmplare în cabinetul inspectorului general? Care a fost cumsecade, că l-a cunoscut pe unchiu', altfel nici nu se uita la mine?! Și-acu' vine o pițipoancă cu studii de trei parale și vrea taman pe postu meu!

Da, lasă, că poate are pile și se duce la oraș, că doar n-o fi fraieră să se îngroape în văgăuna asta! Nici că se mai mărită dacă ajunge aici...

14 iunie 2010

Azi am avut consiliul profesoral. A venit și primarul, face parte din conducerea școlii, cu toate că are exact zece clase și până ieri era doar un pădurar cu ciocanul de marcă la cingătoare. După primul mandat i s-a îngroșat ceafa și e roșu la față tot timpul.

Mă întreb dacă i se trage de la statuia „eroilor revoluției" din centrul comunei – un boț de ipsos dat cu bronz – pentru care a plătit un miliard... Și vorba vine, revoluția de aici, din comună s-a rezumat la o bătaie generalizată pentru prioritatea la furat din CAP.

Și-acum vine dom' primar să ne dea nouă lecții despre educație. Ptiu!

18 iunie 2010

Azi am văzut-o la dispensar pe domnișoara Dana. S-a întors din Haiti, de la „voluntariat”, după cutremur... Eh, fătuco, am auzit că din facultate îți plăceau negrii. Degeaba te-ai făcut doctoriță!

Mda, mi-a plăcut totuși cum mi-a făcut cu mâna de față cu toată lumea, deși mi se pare că avea o urgență – o babă din Cuca adusă de rude cu dacia – pe care o cheamă Sfântu’ Petru, da’ baba nu și nu, că încă nu se dă bătută...

Of, of, Dana!

15 iulie 2010

Nenorociții ăștia ne-or tăiat salariile pe bune! Cred că mă apuc să cresc niște pui albi, altfel spre toamnă voi fi muritor de foame.

Mi-am încheiat activitatea programată la școală, până în septembrie sunt liber. M-aș angaja, dar unde?

16 iulie 2010

Azi am auzit una bună. Ce chestie, e vorba chiar de baba pe care o doftoricea Dănuța în prima zi după ce și-a reluat serviciul. M-am dus de dimineață la Mariana la magazin să cumpăr o pâine și l-am găsit pe șefu’ de post roșu de nervi încă de dimineață, cu mult înainte să deschidă Luci barul.

Că are un caz la Cuca. Ce indignat era dacă s-a apucat el să povestească la cine voia să asculte! Cică s-a sculat din morți o babă la Cuca. Din vorbă în vorbă am dedus că era baba căpoasă care se-ncontra cu moartea. Se vede că n-a vrut să moară și pace!

Sătenii sunt îngroziți că au văzut-o ziua în amiaza mare umblând pe ulițe și cerșind mâncare pe la porți. Familia a fugit la popă, popa la polițai. Au găsit mormântul profanat, dar unde-i decedata?

Bietu Dom’ Șef cu subalternu’ au trebuit să recupereze pe baba singuri, că lumea fugea închinându-se.

Ne-a povestit tot felu de amănunte macabre, că femeia era vie, doar că avea niște mușcături pe brațe, și-au crezut c-or mușcat-o câinii, da’ rău, că lipsea carnea până la os... Apoi au văzut că se mușca singură. Când au întrebat-o de ce face așa, a

spus că de foame.

A dus-o acasă la familie, însă n-au vrut s-o primească. Ce să facă?

Acum, dacă mă gândesc bine, nu mi se mai pare mare salariul polițistului... A trebuit să ia moarta cu ei la post... Unde s-o culce? Au încropit un culcuș pe-o saltea de gimnastică de la școală, au încuiat-o și-au plecat.

Șefu' povestea că acasă s-a spălat mai rău ca-n ajunu Crăciunului, că-i intrase un miros în haine. Că, na! Tot stătuse baba vreo două zile în groapă.

A doua zi de dimineață, găsește sediu de poliție spart! „Doamne Dumnezeule și tu, domnu' ministru de la interne, în ce comună de căcat am ajuns?!" așa se văicărea săracu.

Pornește prin sat să vadă ce și cum, să ancheteze cazu' cu „mijloace specifice", când vede lume multă pe deal la cimitir.

Toată suflarea îngropaseră pe baba. De vie. Că era strigoi.

„E caz de crimă colectivă! se jeluia șefu. Sunteți niște infractori!" dar oamenii știau ei ce știau și i-au aplicat babei tot meniul: slujbă de dezlegare, funii de usturoi în groapă și țărușul bătut în inimă.

Zice că vreo trei-patru ore a fost liniște pe ulițe, nici măcar Porumbaru care se află permanent într-o stare de beție naturală nu înjura și nu răcnea ca de obicei. Apoi au început să deslușească niște mormăieli aduse de vânt. Ca niște șoapte răgușite. Un gâfâit. Pleoscăituri.

Și ce oroare! Moarta s-a arătat iar în lumina amiezei, cu pironul înfipt în piept, cu sângele șiroind după ea, implorând să i se dea de mâncare.

Interesant caz, nu pot să neg, un folclorist ar putea culege datini și obiceiuri studiind această situație. Eu gândesc științific: cum a rezistat două zile în mormânt? E clar că metabolismul îi era foarte mult încetinit. Curios.

17 iulie 2010

Da' cum dracu de n-a crăpat pe bune după ce i-au înfipt țărușul în piept?!

Cred că le mai și înflorește polițaiul. Tanti Onela a lu' Portaru m-a văzut de dimineață în grădină pe când încercam să ud varza și m-a chemat la gard. Zicea că să mă duc la dom'

părinte să-mi dea o amuletă adusă de la Clopoțelul de Argint, ca să mă apere de strigoi.

Am mulțumit frumos pentru prețioasa informație și mi-am văzut de treabă.

Ceva tot este, pentru că au trecut pe ulița principală, în trombe de praf niște mașini de poliție de la oraș...

* * *

La această pagină adierea de vânt se stinse ieșind pe fereastră. Afară, în dreptul intrării în beciul căruia domnul profesor Dincă îi spunea cu prețiozitate „cramă”, Lina-Șchioapa-Căpiata culese ceva de jos. Ca și cum i-ar fi venit o idee, se hlizi arătându-și gura cu câțiva dinți rari și galbeni:

– Dom’ prefesor! strigă spre gura beciului. Dom’ prefesooor!

– Ce-i? mârâi bărbatul urcând scările. Ce vrei?

O cercertă atent, căutând semnele, deși avea el o teorie că boala nu se ia de oricine. Ei, Lina-Șchioapa, nu va lua boala. Era căpiată, oricum. Totuși se uită: n-avea sclipirea dementă în ochi, sclipirea care apărea înainte ca irisul să fie acoperit definitiv de o pieliță mată ca la cataractă, n-avea petele gălbui pe piele, cel puțin atât cât se putea observa, și nu, nu avea semnul decisiv: nu-i sângerau gingiile. Asta putu să constate ușor, Lina rânjea cu toată gura.

– Ietă ce găsii! pufni ea în râs de-a binelea arătându-i un glob ocular ce pendula la capătul nervului optic.

– Pleacă dracu de-acilea!

– Auzi, mă duc să i-l zvârl Leanii în oală! Hi, hi! Fierbe zeama afar’ pe pirostrii. Că prea se ține măreață, nu dă bună-ziua la oamini...

Ptiu! Scuipă Dincă plin de obidă în urma babei. Întotdeauna găsea asta o spărtură pe undeva prin gard, dovedindu-i că senzația de siguranță dată de împrejmuirea improvizată era absolut iluzorie...

În urmă cu un an luase hotărârea că trebuie să facă ceva. Nu, nu se dusese la părintele după amuleta de la Clopoțelul de Argint, deși până la urmă ajunsese și acolo, ci se apucă să construiască de zor un gard în jurul livezii. Un gard de mărăcini,

de crăci tăiate din tufișurile de pe pârâu, de țepușe cioplite din orice băț întâlnit. A fost muncă, nu glumă! Dacă venea vreunul foarte flămând, nu-l putea ține pe loc, dar măcar îl întârzia câteva minute, cât să-i dea timp să pună mâna pe topor, pe coasă, pe ce avea la îndemână... Nu-i fusese greu deloc să observe că nemorții lor nu semănau cu cei din filme. Nu erau fioroși, ci în privirea lor albă se deslușea mai degrabă groază, implorare, era privirea miloagă a unor disperați. Cereau pomană. Cerșeau îndurare: „lasă-mă să te mușc”, păreau să geamă ochii demenți, „dacă nu te mușc acum, mor!”

„Mori, fire-ai al dracu’!” devenise înjurătura cu care spera să-i trimită până în fundul iadului după ce le aplica lovitura de grație. La început o făcuse fiind încolțit, apărându-și viața. Apoi cu mai multă detașare, iar în final chiar cu satisfacție.

Însă până să ajungă la insensibilitatea unui chirurg pe front... oh, doamne!, prin ce spaime trecuse!

Ultima zi cât de cât liniștită a fost cea în care văzuse mașini poliție trecând pe ulița mare. La Antena 3 programul părea dat peste cap, dar nu se gândi nici în vis că avea să audă ceea ce auzise. Spera doar că, în sfârșit, a căzut guvernul. Știrista apăru în cadru răvășită, evident fără să treacă pe la machiaj, și spuse ceva parcă desprins din scenariul prost al unui film de categorie B: baricadați-vă, epidemie, focare în toată țara, și grotescul, ridicolul: morții umblă.

Dar umblau, n-o văzuse el însuși pe baba din Cuca?

Chiar în dimineața următoare – după ce auzise povestea polițaiului – când încă nici nu se așezase bine praful în urma Loganurilor poliției, își puse o cămașă ce părea mai curată, îmbrăcă o pereche de pantaloni necălcați și își zise că, în ciuda salariului diminuat, merita să bea o bere în bâlbâra amiezei. Porni agale spre centru, lătrat din când în când de câini, prin dreptul porților.

Satul arăta ca o localitate părăsită. Ce-i drept, era foarte cald. Dar bineînțeles, barul era deschis. Nu închidea decât vreo trei-patru ore pe noapte, când nu se mai transmiteau meciuri la televizor. Pe tejgheaua soioasă trona Caietul. Dincă se gândi serios la ziua când va ajunge să-și nemurească și el numele alături ce ceilalți datornici în caietul cu scoarțe ferfeniță. După

cum se prefigura situația bugetului său, nu era o zi foarte îndepărtată. Și instantaneu simți că îi era grozav de sete.

– O bere și-un coniac! ceru cu tristețe. Era decis să nu se mai gândească la necazuri. Ceva totuși îl irita și atunci își dădu seama că televizorul mergea în surdină. Și nu transmitea nici meciuri, nici mult iubitul Taraf, ci știri.

– Ietă, bă, pă dracu! mormăi Luci arătându-i din cap imaginile de pe ecran.

– Ce-i, că nu văd?

Barmanul nu mai catadicsi să-i răspundă. Privea încruntat, nesigur dacă ceea ce vedea era adevărat sau era doar o farsă pe care o iau de bună numai fraierii. Se vedea un cimitir care îi aminti profesorului de incubatorul cu care se străduise să scoată pui: la un moment dat coaja ouălor crapă și puii dau să iasă. Nu la toți deodată, ci pe rând. În cimitir, unele morminte păreau ajunse la termen și...eclozau: pământul tresărea, florile păleau mistuite de ceva ce le rodea rădăcinile, apoi se vedea o mână descărnată râcâind, sau eliberând cu mișcări neîndemânatice o țeastă. Undeva lângă un gard desluși un corp întreg nevoindu-se să salte în picioare. Costumul cu care fusese înmormântat se prezenta bine după cum constată absurd profesorul.

– Ce porcărie de film e și ăsta? întrebă cu speranță.

– Film pe Antena 3? făcu Luci disprețuitor. Ne-am dat dracu! adăugă.

Și atunci, ca și cum o entitate răutăcioasă i-ar fi confirmat sentința, se auzi de afară un urlet inuman, ceva care le răscoli măruntaiele și le zbârli părul în cap.

Dincă Adrian, profesorul de biologie al comunei, rămase înțepenit cu paharul de coniac la jumătatea cursei spre gură. Sfinte Dumnezeule, ce putea fi asta? O transpirație rece îi răzbătu prin toți porii și efectul alcoolului se risipi instantaneu. Se ridică în picioare deși avea genunchii din gelatină, exact ca în ziua nefericită din armată când trebuise să sară cu parașuta din avion.

Luci scoase capul de sub bar. Superioritatea de mai înainte dispăruse fără urmă. Colțul gurii îi tremura și tot înghițea în sec.

Profesorul se îndreptă spre intrare. Apucă în trecere o mătură dintr-un colț. Afară, sub soarele orbitor, baba nemoartă din Cuca prinsese și mânca un câine. Fusese o javră simpatică,

un câine alb cu pete negre care își asumase responsabilitatea de a apăra cârciuma și prăvălia. Bietul cățeluș! Nu mai rămăseseră din el decât petice de blană însângerată. Dar ochii profesorului se fixară pe babă. Simțea o fascinație morbidă în fața acelei creaturi. Curiozitatea depășea teama, scârba și instinctul de conservare. Se apropie târșindu-și picioarele. Ce naiba? Ce era asta?

– Nu te duce, mă! șuieră Luci în spatele lui, dar nu-l luă în seamă. Trebuia să vadă.

Era cu adevărat un lucru oribil. Se gândi în treacăt ce ușor folosise acest cuvânt până atunci. Baba nemoartă era oribilă, hidoasă, ceva împotriva firii, iar tot ceea ce până atunci numise „oribil” erau simple mofturi. Până la urmă îl văzu și ea. Părea să păstreze o parte rațională în capul acela mânjit cu pământ, cu sânge, cu fire de păr. Ochii albi priveau cumva pe lângă obiecte, dar gura îngăimă destul de inteligibil:

– Mi-i foame, maică, nu vreau, na! Ai ceva?

„O să mă trezesc.” zise Dincă în gând cu toată convingerea. „E unul din visele acelea de tot rahatul, asta sunt eu în stare să visez! O să-mi cumpăr un Playboy, să vezi dup’ aia!” Aruncă mătura din mână și se întoarse spre bar. Măcar să bea coniacul acela. Dacă tot era un vis, înseamnă că era pe gratis.

Dar coșmarul nu avea să se destrame. Acum, la un an de la acele prime evenimente se întreba sincer cum de rezistase. Privi la împrejmuirea din jurul livezii, cam pe unde bănuia că se strecurase Lina-Șchioapa-Căpiata. La o adică, oricare putea să intre. Învățase și el și ceilalți încă neatinși cum să le țină piept fiarelor în care se transformau cei infestați. Cum să supraviețuiască acelei grozăvii nemaivăzute. Dar nu se întrevedea în viitor nici o ameliorare, nici o salvare. Acesta era sfârșitul lumii.

Se întoarse în casă. Trebuia să-l noteze pe Mihăiescu în caiet. De ce? Din obișnuință. Satul se pustiise de oameni vii. Dincă își aminti din nou de acele zile ale începutului, când încă mai spera în subconștient că totul e doar o glumă proastă. O greșeală a naturii. Îi fusese greu să priceapă, și era să-l coste viața, că vecinii pașnici sau rudele din sat ar putea deveni ușor bestii dornice să-l mănânce. Tanti Onela, cea care îl sfătuise cu

evalvie să meargă la părintele după o amuletă, spre seara aceleași zile se repezise la el și aproape că reuși să-l apuce de gât. O lovise cu hârlețul, noroc că îl uitase printre straturi! Practic i-l înfipsese în piept, o lovitură nejustificat de violentă – dar nu trecuseră decât vreo trei ore de când o contemplase pe baba din Cuca devorând un câine... Pentru ca în noaptea următoare, pe când încerca să adoarmă strângând toporul în brațe, să aibă parte de un nou atac, tot din partea Onelei, care spre oroarea lui își revenise.

Deschise registrul-jurnal unde nota tot ce-i trecea prin cap, iar de un an ținea și răbojul nemorților cu care se răfuise. „Mihăiescu” – notă. „La cramă”.

Era cumplit ce se petrecea în beciul adânc de sub casă. Avea acolo pe Luminița, pe Gigică, pe Onela sau ce mai rămăsese din ea, pe Alin și pe Ana. Nemorții se mâncau între ei. Se auzeau necontenit lupte și țipete răgușite. Dar constată că doar așa puteau fi anihilați: prin înfometare. Altfel, renunțase demult să mai înțeleagă fenomenul; îl lua ca pe un dat, ca pe o pedeapsă. Nu-i trebuise prea mult ca să vadă că totuși nu e o glumă și atunci groaza i se instalase definitiv undeva între coaste. O simțea împungându-l la fiecare pas. În urmă cu un an încercase cu disperare să descopere un remediu. Mai întâi așteptase ajutorul autorităților: armata, medicii, oamenii de știință, preoții, guvernul, mascații, cineva care să-i salveze... dar nimeni nu venise. Câteva săptămâni după primele evenimente au mai fost televiziuni care transmiteau știri și sfaturi de respectare a igienei – ce nu se deosebeau cu nimic de cele pe care le primiseră la gripa aviară, la gripa porcină sau în cei șapte ani de acasă. Dar, unul după altul, posturile au încetat să mai transmită. Și atunci el știu că nu există salvatori, că fiecare va trebui să lupte pentru viața sa.

În primul rând avea nevoie de provizii. Ce curaj pe el (sau inconștiență? –se interogă acum) să plece cu rabla lui de mașină la oraș! Însă nu avea de ales: ori mergea să încerce să aducă de mâncare, ori murea de foame. Și curajul – (nebunia) – îi fusese răsplătit: reușise să descopere pe traseu un magazin sătesc încă nedevastat. Își încărcase portbagajul cu paste, făină, zahăr, ulei, conserve de toate felurile și apă. Mai ales apă! Avea o suspiciune cu apa...

Apoi, pe drumul de întoarcere o salvă pe Dana, doctorița.

Altă nebunie. Acum, după câte văzuse, n-ar mai opri mașina nici pentru mama. Dar atunci încă nu... știa, încă era om.

Era momentul în care soarele trecea peste coama dealului poleind vârfurile pădurii, iar valea lor intra într-o penumbră aurie. Cu toate acestea, nimic nu mai putea fi frumos, pentru că aerul purta miasme de mormânt în cea mai slabă adiere. Aprinsese farurile și clipi deslușind siluete ce alergau pe câmpul din dreapta. Dacă avea să fie nevoie îi va izbi cu mașina fără probleme, deși nu îi făcea plăcere să-și îndoaie capota și să fie nevoit să spele automobilul. Însă dacă îi săreau în față cu intenția de a-l opri, o s-o facă, la dracu! Acceleră ușor, totuși observă că silueta din față, aparent o femeie, îi făcea semne disperate.

„Aha! Știm noi."

Dar o cunoștea! Și frână brusc. Era Dana. O urmăreau alergând dezarticulat doi bărbați, unul de nerecunoscut, altul... să fi fost primarul?

Nu-i deschise portiera până nu o privi atent. Părea necontaminată. Atunci îi dădu voie să urce și demară. Femeia izbucni în plâns. Deși nu era atinsă de boală, Dana arăta foarte rău. Groaza în care trăia imprimase chipului ei cândva simpatic un aer de animal hăituit.

Dincă își răsfoi jurnalul. O fi fost posibil ca cei care ținuseră jurnale să fi fost roși de vanitate și să se fi crezut ființe speciale, așa cum citise el undeva, poate acesta va fi fost resortul ce-l îndemnase și pe el să scrie, însă de când cu... cu fenomenul... jurnalul devenise o necesitate. Era acea rutină care îl ajuta să-și păstreze mințile, să n-o ia razna. Era ca o picătură de coerență în mijlocul haosului.

30 septembrie 2010

N-am lăsat-o să doarmă cu mine, deși mă implora din priviri. Până nu o urmăresc timp de câteva zile, să stea la distanță, altfel o pocnesc de nu se vede.

Nu știu de ce crede Dana că i-aș fi dator cu ceva pentru că înainte am schimbat câteva vorbe...

2 octombrie 2010

În cătunul Dosu’ Râului se vede un foc mare. Ce poate să însemne? Dana zice că sigur l-a aprins cineva.

Am pus bine niște făină să avem când dă frigul. Noroc că am hambarul plin cu porumb de anul trecut, mâncăm mămăligă pe săturate.

Dana a spălat și a întins rufele pe sfoară. În curtea noastră lucrurile ar arăta aproape normal, dacă nu ar răzbate când și când mugete din cramă.

6 octombrie 2010

Sunt șocat! Am prins în lațul din fâneață un fazan. Tare m-am bucurat de dimineață când ne-am dus să cercetăm capcanele! (Dana nu stă singură o clipă, vine cu mine peste tot...)

Numai că pasărea era ca turbată și când am dat să mă apropii de ea s-a repezit la mine. Dana a urlat și atunci am văzut că pasărea avea ochii albi, Dumnezeule Doamne!

7 octombrie 2010

Aveam în camera bună o damingenuță cu vișinată pe care o păstrasem mai întâi pentru sărbători, iar acum... pentru când oi mai avea chef de băut. Și curaj. Că dacă te prinde unul cu mințile aburite, te-a luat!

Dar ieri seară am deșertat o ulcică de tărie și am pus-o pe masă între mine și Dana. Și-am vorbit mult, mult. E ciudat că trăim ani de zile aproape, în aceeași localitate și nu știm unii despre alții mai nimic.

Dana e fată bună, are inimă mare. Deși e doctoriță, e chiar sufletistă. Eu o crezusem o ușuratică. Lumea șoptea că a făcut un copil cu un negru în facultate. Ei, mi-a povestit cum stau lucrurile. Erau studente la medicină, ea și sora ei, la Târgu Mureș. Soră-sa mai mare s-a încurcat cu un arab, deși familia a făcut tărăboi, n-au fost de acord. Erau fete de ștabi din Timișoara, cu vile, cu mașini, n-ar fi vrut să le știe măritate cu cine știe cine.

Ei, se vede că n-a vrut nici Dumnezeu, că sora ei și bărbatu-so au făcut un accident. Arabul a scăpat cu greu, a abandonat studiile, s-a dus acasă. Dar Alina a murit.

Iar părinții, în loc să ia nepoțelul ca pe tot ce le mai rămăsese de la fiica cea mare, au vrut să-l dea la casa de copii. Numai că Dana s-a supărat rău de tot. S-a zbătut mult, dar a reușit să adopte băiatul și și-a terminat facultatea muncind pe brânci ca să-l întrețină.

A lăsat casa boierească din Timișoara și-a venit să locuiască în orașul nostru pentru ca să facă o navetă de douăzeci de kilometri până în comuna aceasta unde s-au găsit repede aspri judecători pentru faptele ei, babe puțind de virtute și onorabilitate care i-au pus eticheta de curvă!

I-am mai turnat un păhărel, mi-am umplut și eu încă unul, l-am dat peste cap și-am privit-o cum își ștergea lacrimile. Atunci s-a uitat în ochii mei adânc de tot, încât m-a fulgerat gândul că dacă s-o termina vreodată cu nenorocirea ce-a dat peste noi... Dana, Dana dacă m-ar fi vrut... chiar și cu copilul soră-sii după ea... Și am văzut cum lacrimile i se revarsă iar pe obraji:

– Eu din prima zi, de cum mi-am dat seama ce se întâmplă, m-am dus acasă, la Vâlcea, la băiat. Mă-nțelegi, Adrian? Nu voiam să-mi părăsesc postul, dar Sorinel era singur, am zis să-l aduc aici, cu mine.

– Și?

– Păi l-am adus. Îl țineam închis în camera pe care o am la dispensar, dar mititelul tot a înțeles ce se întâmplă. Era îngrozit. Avea opt ani. Nu pot să pricep cum... din ce i s-a întâmplat...

– Doamne, Dana!

– L-am văzut că s-a contaminat. Avea ochii tulburi și-i apăruseră pete gălbui la axile. Văzusem semnele acestea de sute de ori.

Mi-am prins capul în palme pentru că mi se părea că e posibil să-mi alunece pe masă. Cu toate acestea eram foarte lucid. Dana plângea cu spasme, dar fără sunet. Umerii i se cutremurau sub bluza decolorată. Am așteptat până și-a ridicat iar privirea spre mine:

– Am făcut tot posibilul, trebuie să mă crezi. Când a devenit violent l-am închis într-o cameră, îi aruncam de mâncare, dar ei nu mănâncă decât carne crudă. Începuse să se lovească de pereți, Adrian. Simțeam că mor, era pentru mine ca și copilul meu. În dimineața următoare am găsit camera goală, geamul spart plin de sânge. L-am strigat, l-am căutat. Deodată

am auzit mai încolo, spre curtea școlii, mârâielile acelea îngrozitoare, știi tu... Am fugit într-un suflet. Rica lui Neferu îl prinsese pe Sorinel și mușca din el. Iar el se zbătea nu ca să scape, ci ca să poată și el s-o muște. Avea deja ochii albi și se învinețise urât. Când m-au văzut s-au oprit uniți de același gând. Am fugit, Adrian. M-am ascuns în dispensar, că erau gratii la ferestre, mi-au dat târcoale mult timp. Am dormit acolo, dar nu aveam nimic de mâncare, nu era nici apă. Dimineața nu l-am mai văzut decât pe Sorinel. Zăcea sub bradul din parcare. Am deschis ușa încet ca să fug, m-am strecurat după colț, dar l-am auzit că venea după mine. M-a cuprins o spaimă irațională. Am zărit o furcă aruncată pe jos lângă o căpiță de fân, era acolo de cine știe când. Am înhățat-o și m-am întors spre copilul meu, îngerul meu, și i-am înfipt-o în piept, Adriane! Mă poți ierta tu pentru asta? Mă poate ierta Dumnezeu dacă mai există? Dacă a existat cândva? Poate era mai bine să-l las să mă muște, să-l mai prind încă o dată în brațe, pentru ultima oară să mai simt trupușorul mic lipit de al meu câteva clipe.

– N-aveai ce face, Dana. Nu ești vinovată.

Cuvintele mele au sunat sec ca un pumn de nisip măcinat între măsele. Dar ce să-i fi spus?

S-o consolez povestindu-i că l-am văzut peste gard pe Costică vânătorul împușcându-și fiica și nevasta într-o dimineață cu soare? Că Oncica își înecase într-un lighean sugarul care o mușcase de piept și apoi s-a spânzurat în stejarul de la răspântie și de atunci orice trecea pe acolo putea să mânânce o porție din ea? Că după vreo săptămână s-a trezit și nu mai avea picioare, dar tot și-a ros funia până a căzut la pământ și de atunci se târăște așa încoace și încolo mormăind?

Ce rost ar fi avut? Sunt dureri care nu pot fi alinate, cum am citit c-a spus un scriitor (oare Hemigway?) – că o durere care trece nu e o adevărată durere, iar adevărata durere poate fi lecuită doar de moarte.

Dar ceva din cele povestite de Dana îmi rămăsese agățat pe creier ca o scamă. Unde văzuse ea acele „sute de cazuri cu semnele bolii”?

– Dana, dar lumea a mai apucat să vină să se consulte la tine la cabinet? Eu îmi aduc aminte de ziua când ai primit-o pe baba aceea din Cuca. Ea să fi fost... adică să fi pornit totul de la ea? S-or fi contaminat când au îngropat-o? E o boală? E un

blestem? Ce naiba e?

– Ha, ha! chicoti ea ștergându-și lacrimile cu dosul palmei. Nu știu ce este, dar am văzut ce s-a întâmplat în Haiti.

– În Haiti?

– Da, la cutremur. Am fost plecată doar zece zile, nu aveam cu cine să-l las pe... pe Sorinel mai mult de atât. Dar pentru voluntariat câștigam credite și eram cotată mai bine. Ne-am dus cu ceva ajutoare, dar nu mult, îți dai seama, ce să dea niște săraci altor săraci? Era mai important faptul că eram cadre medicale de care duceau mare lipsă. Era nevoie de personal care să supravegheze inclusiv distribuirea alimentelor. Oamenii se încăierau de foame. Bărbații băteau femeile și bătrânii, stăteau la rând și luau și porțiile lor. A fost o nebunie. Poți să crezi că soldații americani erau îngroziți? Mii de persoane stăteau sub cerul liber, în ploaie, în noroi, flămânzi și disperați. Într-o dimineață s-a răspândit vestea că a izbucnit ciuma. Corturile de cruce roșie s-au umplut de oameni plini de bube, dar alții prezentau niște simptome diferite, pete gălbui-roșietice, irisul decolorat... Vreau să-ți spun că m-am bucurat peste două zile când misiunea noastră s-a încheiat și ne-am întors acasă. O colegă mi-a povestit ce auzise și ea de la o localnică: unii dintre ei, de foame, începuseră să mănânce cadavre!

M-am ridicat de la masă simțind nevoia să pun distanță între mine și Dana. Deci de la ea pornise totul! Adusese molima cu ea!

– Pentru Dumnezeu, fii serios, Adriane! Nu te gândești că dacă era să fiu contaminată bâjbâiam și eu de mult în căutare de carne? Nu sunt eu, crezi că nu m-am gândit? Te rog să te liniștești, fii rațional, ce vrei să faci? O să-mi înfigi toporul în cap?

Argumentul ei părea de bun-simț, totuși m-am așezat mai departe:

– Dar cum se răspândește? Ești medic! Nu există soluții?

– Este evident că se ia prin contact direct.

– Nu doar prin contact direct, Dana. Hai să-ți spun ceva: Gheorghe Trăistaru – îl știi – și-a urcat în camionetă toată familia, plus toate cele necesare și au plecat. Mi-a spus că merg să se ascundă în codri, la Grui, până nu se îmbolnăvește careva dintre ei. După o lună s-a întors el singur, disperat, îngrozit, hotărât să moară aici acasă dacă o fi să fie. Zicea că au fost

toate bune, că au găsit un loc foarte retras unde și-au construit un adăpost. Că nevastă-sa începuse să fiarbă conservării, iar el să adune lemne pentru iarnă, mulțumiți că au găsit soluția salvatoare. Nu au dat peste nimeni, nu i-a găsit nimeni. Și chiar și așa, zice că într-o seară fiu-său a început să mârâie și s-a repezit la ei. Cum a scăpat el de acolo și ce s-a întâmplat de s-o întors singur, nu mi-a mai spus. Dar e simplu să-ți imaginezi. Poftim, cum s-au contaminat? Știi ce cred eu? Se ia prin apă. Apele sunt infestate.

– Apele?

– Uită-te și tu puțin: cimitirul e pe deal, da? Satul e la vale. Toate fântânile, oricât de adânci, sunt alimentate de izvoarele care în trecere spală morții din morminte.

– De-asta ai atâta apă minerală? Și când o vei termina?

– Fierb apa.

– Da, corect.

Profesorul închise caietul. Ceea ce urma era prea dureros ca să mai citească. Frumos și dureros. Întâi frumos, apoi dureros. Adică de-a dreptul cumplit! Și imposibil de uitat, chiar dacă nu voia să mai citească.

Își amintea de Dana, de felul cum se îndrăgostise de ea chiar în acele circumstanțe imposibile, de nopțile în care adormeau îmbrățișați și de acea stare de fericire pe care o poate da dragostea indiferent de împrejurări. „Chiar și când e nefericită, dragostea te face fericit” suspină amintindu-și o frază pe care ea o tot cita.

Reușiseră să treacă iarna împreună. Frigul părea să fi moleșit nemorții, părea să-i fi amorțit. Odată cu venirea primăverii însă, speranța lor că morbul a fost distrus, a dispărut. Corpurile putrezite de vii au reînceput să bântuie flămânde.

Pomii înfloriți și iarba verde nu mai înveseleau pe nimeni. Nici măcar pe ei doi.

Și a venit acea dimineață de mai când ea l-a strigat de afară cu un glas schimbat. Se spălase pe cap și își uscase părul pieptănându-se în fața oglinjoarei atârnate de stâlpul cerdacului. Îl avertiză pe un ton fioros să rămână la distanță și apoi îi arătă petele galben-vinete ce-i înfloriseră sub braț.

– Dana, iubita mea! îi scăpă un strigăt din adâncul inimii și se repezise spre ea, mânat de o pornire interioară ce nu avea de-a face cu prudența sau alte calcule.

Pentru că dragostea te transformă ajutându-te să devii și să rămâi tu însuți mai mult decât orice altă experiență a vieții. Însă Dana se strâmbă la el dezvelindu-și gingiile sângerânde:

– Rămâi pe loc, nu te apropia! Dacă mă iubești, ascultă-mă bine! Dacă mă iubești cu adevărat, fă cumva și omoară-mă repede. Promite-mi că n-o să mă lași să ajung așa ca ei. Cum l-am abandonat eu pe bietul Sorinel. Promite-mi, Adrian!

Și-i promisese.

A lovit-o cât a putut de curat, a dus-o în grădină. A pus-o în groapa adâncă la care a săpat aproape toată ziua. A luat bulgării de var din magazie, i-a aruncat peste ea, a turnat apă, iarăși apă, apoi pământ, mult pământ și bolovani. O iubise. Dana nu avea să mai iasă de acolo.

Și apoi a stat pe scările casei până noaptea târziu, plângând pentru că nu-și amintea nici o rugăciune, pentru că și dacă ar fi știut vreuna, sigur nici rugăciunea nu ar fi avut putere în această bolgie a iadului în care se transformase lumea.

Trecuseră trei luni de la dispariția Danei și un an de la începutul nebuniei. Dincă ascultă iritat grohăielile ce răzbăteau din beci. Dacă nu reușiseră să spargă ușa groasă de stejar încinsă cu drugi de fier, nu vor mai putea s-o facă nici de acum înainte. Le slăbiseră și lor forțele.

Profesorul lăsă pixul jos. Nu mai știa ce să scrie în afară de „Mihăiescu – la cramă”. Trăirile lui sufletești erau prea complicate și în același timp oarecum rudimentare, încât i se părea o aiureală să le mai noteze. Deodată auzi un țipăt indignat într-o curte vecină, prin apropiere. Era țipătul unei femei vii, se învățase să deosebească mormăielile și mârâielile răgușite ale nemorților.

– Ptiu! Fir-ar al dracu! Da’ ce-i asta? Mâncarăți, mă? Ietă ce găsii în castron!

Aha! Era Leana, descoperise ochiul lui Mihăiescu din ciorbă. Profesorul surâse în sinea lui. Cum este posibil ca oamenii să rămână aceiași, nimic să nu-i clintească din ale lor? Nici o tragedie, nici un dezastru nu-i poate aduce la suprafața mlaștinii în care se afundă toată viața? Micile lor răutăți gratuite... Dorința de a-l trage pe cel de alături în cazanul tău cu smoală, Doamne ferește, să nu scape careva, să avem toți aceeași soartă! Să moară și capra vecinului, sau mă rog, după caz, să moară chiar vecinul!

În scurt timp, Leana și ai ei, toți câți reușiseră să supraviețuiască – poate omorând pe alții, poate furându-le proviziile – vor avea ochii albi și gingiile roșii pentru că Lina-Șchiopa se supărase pe ei.

Tuși. Plouase și fusese răcoare, o fi răcit! Ce-i drept, de vreo două zile îl cam durea capul. Mai avea câteva pastile, dar chiar și expirate, le ținea doar pentru cazuri de durere mare. Luase un singur nurofen când îl duruse măseaua astă-iarnă. Se simțea amețit și-i era foame. Dar nu avea poftă de mâncare. Ideea de a deschide o conservă de mazăre sau de a molfăi o bucată de mămăligă rece îi făcea chiar silă.

Se duse în fața oglinzii de la stâlpul cerdacului, cea în care se privise Dana ultima oară. Era bine, avea ochii limpezi, gingiile – curate. Se descheie la cămașă și se uită sub braț. Atunci îl cuprinse amețeala: pete de un galben închis, păstos se întinseseră pe piele. Îl cuprinse un tremur necontrolat, o spaimă vie i se încolăci pe intestine. Dar nu băuse apă! Nu era corect! El nu băuse apă infestată, se spălase pe mâini, nu-l atinsese nimeni... De ce? De ce și el? Nu făcuse rău nimănui.

Izbucni în plâns. Voia să trăiască! Nu crezuse nici o clipă că ar fi fost cu putință să i se întâmple lui. Moartea e ceva rezervat exclusiv celorlalți.

Fugi și se ascunse în casă, încuie ușile. Dacă îl va vedea acum un om, îl va ucide fără milă. Îngenunche spre Răsărit, așa o vedea pe mama-mare în copilărie. Spre Răsărit. Dar ce să spună? Nu știa să se roage, mai degrabă s-ar fi certat cu Dumnezeu.

Plânse mult, ațipi căzut pe covor, se trezi și plânse iar. Îi era foame și ar fi mâncat ceva. Îi era tot mai foame! Realiză cu oroare că dorea carne. Carne crudă.

Între timp se făcuse dimineață din nou, trecuse o noapte!

Poate dacă ar încerca să ia toate pastilele, dacă ar fi avut niște antibiotice... Să încerce să facă ceva... Se furișă în cerdac. Soarele lumina glorios pereții casei, curtea și dealurile din jur, dar acum îi era totul absolut indiferent. Se privi în oglindă. Ochii îi păleau, avea gust de sânge în gură.

Ultima picătură de rațiune îl avertiză că nu mai are mult timp. Dacă voia să ia o hotărâre, trebuia să se grăbească!

Îi era rău, rău de tot. Fugi în magazie, deși i se părea că picioarele nu-l prea ascultă. Avea acolo o canistră în care mai

erau cinci litri de benzină, păstrați cu sfințenie pentru situații extreme.

Ieși în mijlocul curții și și-o turnă pe cap, pe brațe, pe piept. Își aminti cum auzise un popă cântând la o înmormântare, ceva cu „miluiește pe robul tău” și mormăi și el „miluiește-mă, Doamne”. Dar se enervă deodată și țipă spre cer:

– Eu n-o să mușc pe nimeni, m-auzi?! Nu vreau să mușc pe nimeni! Cu mine nu-ți merge! Vreau să rămân om!

Îi trecu prin minte că încă mai poate pleca să mănânce ceva, poate chiar pe Leana. Mâna lui, independent de ceea ce gândea, scăpără un chibrit. În izbucnirea de lumină și căldură, înainte de a apuca să-și simtă pielea crăpându-i și pleznind sub dogoare, se mai gândi că moartea e frumoasă, că e o binecuvântare.

Lina-Șchioapa-Căpiata trecea prin dreptul gardului și privi focul rânjind strâmb:

– Aoleo, ce pălălaie ridicași, dom’ prefesor! Câtă mândrie zace-n tălică de-ți făcuși așa îngropăciune...

Vântul întețea flăcările și torța încă vie se rostogolea prin iarba livezii, dar fără șansa de a se stinge. Vântul sufla ușor, tocmai atât cât trebuia ca să întrețină flacăra și să împrăștie până departe suflarea otrăvită cu puzderie de microbi mititei, jucăuși, rău-intenționați.

Dirina clipi orbită de reclamă: „AVEȚI NEVOIE DE MAGIE PENTRU A FI FERICIT! FOLOSIȚI METODA SUPREMĂ ȘI EFICIENTĂ, CONECTAȚI-VĂ ACUM”

Întoarse capul plictisită să se asigure că n-o va lovi nimic la traversarea Canalului Principal, apoi încercă să meargă fără să alunece pe noroiul care acoperea gropile din asfaltul străvechi.

Nu era tocmai veselă, dar măcar reușise să se miște de acasă, să întreprindă ceva în interes propriu.

Era greu să te acomodezi din nou cu peisajul după ce stăteai conectat mai tot timpul cu Biblioteca, însă aparatul personal o avertizase deja de mai multe ori și trebuia să-l creadă: îi expira perioada de valabilitate, fir-ar să fie!

Ajunsă pe celălalt pasaj pentru pietoni privi cu invidie cele câteva automobile care glisau la înălțime. Tare ar fi dorit să se afle într-unul, însă Shugun fusese de părere că ar fi fost mai ușor de reperat într-un mijloc de transport. Așa, cu lentilele de contact cumpărate de la Bob traficantul, putea spera să treacă de aparatele de identificare.

Oare mai avea mult de mers?

Atmosfera era absolut sufocată aici în cartierul Hacks, remarcă tușind. Se vede că primăria nu lăsa purificatoarele să funcționeze decât dimineața, o oră, două.

Trecu pe lângă o poartă mare, întunecată, grăbind pasul, atât cât îi permiteau mușchii atrofiați. Se conectă pe Mobile ca să vadă exact unde se află. Ah, încă puțin, încă puțin...

Dintr-o vitrină îi zâmbi Madona Oriflamma a lui Roerich. Ajunsese.

Încercă să își amintească cuvintele pe care le avea pregătite, dar ușa se deschise lin.

– Intrați cei ce auziți chemarea!

Se simți străbătută de un recul: era un lăcaș de cult! O, fir-ar să fie! Și doar îl rugase pe Shugun s-o trimită într-un loc serios!

Totuși intră, fiindcă adresa era cea indicată.

Se afla în interiorul unei biserici de secol XX, desigur cu

dimensiuni adaptate, dar atent reconstituită până la detaliu. Lecturile și turismul virtual de care profitase din plin pe când avea conturile intacte își arătau roadele acum: nu se simțea nici străină, nici stingheră în cele mai exotice locații.

Dintr-o absidă se ridică un tip cu veșmânt bogat, de bazileu. Cum nu-l văzuse niciodată pe cel la care venise după ajutor, solicită un Consult Rapid pe aparatul personal. Negativ. Mâna ei apucă teaca Phaserului, deși Dirina avea îndoieli serioase despre capacitatea sa de a nimeri o țintă chiar și de la câțiva pași distanță.

– Vai, vai! E doar decor, domniță.

„Afirmativ" îi confirmă aparatul. Lengren în persoană!

Individul din fața ei avea o ținută răvășită și ieșise pe o ușă mascată, de undeva din lateral. Îl privi circumspect. Chel, slab și foarte palid. Probabil petrecea zile întregi în convertizor. Dirina se gândi că și ea trebuie să arate cam la fel. Noroc că avatarul ei de pe Comnet era cât se poate de ispititor.

– Doriți vreunul din serviciile divine? Vă putem absolvi definitiv de anumite erori trecute sau viitoare, putem contacta persoane decedate, oferim consultări astrologice complete...

– M-a trimis Shugun.

– Ah!

Mina bărbatului uscățiv se schimbă brusc. Masca mieros-pioasă căzu și Lengren abordă un ton profesional:

– Pe aici, urmați-mă.

O conduse spre ușa laterală și Dirina pătrunse cu el într-o încăpere aproape goală, dar foarte plăcută datorită luminii calde, naturale. Nu-și putu stăpâni un mic țipăt de surpriză.

Lengren o privi amuzat:

– Nu mai ieșeam din starea depresivă și am investit într-o oglindă de mare înălțime. A durat ceva până am descoperit un specialist care să mi-o regleze, dar, după cum vedeți, merită. Cu ce v-aș putea ajuta?

– Shugun spunea că puteți modifica niște date...

– Oh, un fleac! Modificăm date în orice sistem. Putem crea conturi noi, conturi clonă, putem chiar să înlocuim conturi dacă doriți. Oferim buletine probabilistice pentru persoane și evenimente, închiriem și vindem domenii pe toate sistemele, iar contra unui cost adecvat putem extrage date confidențiale... desigur dacă primim și anumite garanții...

– M-ar interesa modificarea de date.
– Cel mai simplu! În ce sistem?
Lengren se și instalase în fața pupitrului, gata să activeze comenzile.
– Pentru sistemele interioare vă costă două unități pe pagină, iar pentru cele exterioare trei unități pe pagină. Unde doriți să mergem?
Dirina își simți inima strângându-i-se. Dacă individul cerea trei unități pe pagină pentru un sistem exterior, cât va cere pentru ce dorea ea?
– Aș dori să modific evenimente reale din trecut.
– Oho!
Lengren îndepărtă pupitrul spre perete și se întoarse spre ea. O privi curios.
– Cronovizoarele astea sunt o pacoste, nu? rânji el.
Dirina se mulțumi să răspundă cu un oftat grăitor. Era evident că nu va reuși o negociere cu individul, iar el avea să-i ceară mult, mult de tot. Simți nevoia imperioasă de a-și injecta conținutul întreg al unei fiole. Ce va face când nu își va mai permite să le cumpere?
– Indiferent ce spune legea, toată lumea încearcă să vadă ce a făcut cel de lângă el. Costurile sunt prea mari ca să urmărești acest tip de infracțiune și așa se face că cei care încalcă restricția stau fără griji. Pe cine să intereseze Enciclopedia sau Trecutul Îndepărtat mai mult decât afacerile și viața cunoscuților? Pun pariu că vrei să-ți acopăr vreo năzbâtie!
– Îhâ... îngână Dirina și se gândi că oamenii devin familiari de îndată ce îți descoperă o cât de mică slăbiciune.
– Eram sigur. Ce-ai făcut?
– Asta nu te privește. (avea nevoie de conținutul unei fiole întregi de Lippo, chiar în acel moment!) Am coordonatele exacte. E vorba de două zile distincte, în prima doresc acoperirea unui interval de două ore, iar în cealaltă zi, un interval de o oră.
Lengren fluieră scurt.
– Ai habar cât costă? Sunt zile succesive? Nu? Păi atunci înseamnă două intervenții separate, domnița mea. Face cam cinci sute de unități. Da, știu, banditul de Ernetti ar fi putut fi bogat, dacă l-ar fi interesat asta când a construit cronovizorul, însă el era doar un fanatic. Închipuie-ți că s-a făcut benedictin

numai ca să intre în arhivele Vaticanului, bine asta nu te încălzește cu nimic, știu...

– Cinci sute de unități? Ești nebun? gemu ea răgușit după primul șoc. Și pentru ce? Ca să acoperi un interval care nici nu e mai lung de trei ore cu totul?

Dirina se gândi cu ciudă că nu ar fi fost acum în situația asta stupidă, disperată, dacă în urmă cu șapte ani ar fi fost fată cuminte și nu s-ar fi avântat să dea cu pietre în casa senatorului în timpul Revoltei Verzilor. Însă nu avea de unde să bănuiască faptul că în timp va deveni prietena fiului aceluia și că va spera din tot sufletul la o alianță care să-i asigure conturi valide pentru tot restul vieții. Acum visa ca bătrânelul căruia dorise să-i spargă țeasta să-i devină socru, însă avea de trecut de examenul exhaustiv al consilierilor acestuia.

Lengren o studie în tăcere, apoi deschise pupitrul:

– Știi ceva, cred că e un tun greu aici, te ajut dacă îmi dai zece la sută din ce obții.

– Ăsta e jaf!

– Nu, e un procent, procentul pe care oricine l-ar cere într-o afacere delicată ca asta. Ține cont, pelerina cu care îți voi acoperi eu tărășenia pe care o vei fi făcut, este unicat. Cronovizoare au mulți, dar tehnica scutului o dețin câțiva oameni pe toată planeta. Ori închei afacerea cu mine, ori... mi se pare că va trebui să renunți. Vrei să rămâi cu conturile goale? Să mergi zi de zi la una din fabricile care fumegă la orizont și să fii obligată să procreezi? Sau să zaci în vreun cotlon pe undeva fără să mai ai posibilitatea de a te conecta în veci de veci?

Dirina se gândi la maică-sa. Trăia dintr-o pensie de rahat după ce muncise toată tinerețea, se putea conecta doar o zi pe lună, în restul timpului lua Terpexin și hiberna în convertizorul rece. Nu voia să ajungă așa, nu, pentru nimic în lume, era gata să omoare, să dea foc, să șteargă avatarurile celor mai buni prieteni, numai să nu ajungă așa!

Lengren o privea și o expresie satisfăcută se lăți pe fața lui:

– Foarte bine, bravo! Știam eu că ne înțelegem. Dă-mi coordonatele.

Îi întinse plăcuța, iar el ieși făcând un gest liniștitor cu mâna. Slavă Sfintelor Începătorii și Tronuri! Avea să-și injecteze fiola, încă puțin și ar fi citit-o, nemernicul!

Respiră iute când drogul îi ajunse în inimă, apoi o pace adâncă o cuprinse: lucrurile păreau să se rezolve.

Lengren se întoarse cu o farfurie mare, argintie. Discul de ununseptium!

– Părea de necrezut, dar Ernetti a demonstrat că lungimile de undă ale evenimentelor trecute nu sunt distruse. Cronovizorul persoanei pe care vrei s-o păcălești le-ar putea detecta, însă noi vom distorsiona lumina și în gaura produsă vom ascunde alea trei ore ale tale.

– Pare foarte complicat.

– Hm, dacă ai ce-ți trebuie e chiar simplu.

– Eu... voi uita ce s-a întâmplat în acele ore?

– Domniță, eu ascund ceva, nu pot să șterg pe vecie. Nu pot modifica trecutul, să fim înțeleși. Daca cineva te-a trimis la mine spunându-ți asta, te-a mințit. Shugun nu cred să fi fost, e o persoană serioasă. Nimeni nu va uita nimic, dacă ai avut martori, ești la mâna lor. Te mai interesează în aceste condiții?

Dirina medită o clipă, apoi spuse repede:

– Da, o, da, categoric!

– Bine, atunci să începem.

Lengren deschise pupitrul și cuplă farfuria argintie într-o mufă. Apoi tastă o parolă și sistemul se deschise.

A fost ultima sa clipă de viață.

Dirina își privea phaserul din mână cu oarecare mirare. Până la urmă fusese în stare să-i dea o gaură în coaste! Măi, măi! Shugun avusese dreptate, au reușit. Se conectă la aparatul personal și-i transmise iubitului vestea: se aflau în posesia singurei farfurii din aliaj de Ununseptium de pe întreg continentul! Afacerea cu pelerine temporale era a lor! Vor fi bogați, vor avea conturile valide toată viața, vor putea rămâne activi în sistem chiar și după moarte.

Fiolele de Lippo îl împiedicaseră pe Lengren să-i citească mintea, citise prostiile pe care le gândea ea intenționat, așa cum lentilele de contact din retina băiatului prins ieri de Bob o feriseră de camerele de identificare.

Desprinse farfuria din mufă, intră în sistem și modifică parola de acces. Asta doar așa, ca o măsură de precauție, nu-i plăcea faptul că Shugun era capabil de orice pentru ca să aibă putere.

Era mai prudent să poată face ea regula jocului.

Samuel se privi în oglindă. Era la fel de palid ca întotdeauna, cutele dintre sprâncene se aflau la locul lor. Puținul păr cu care se născuse în creștet dispăruse cu mulți ani în urmă. Își admiră limba. Petele albastre din gât începeau să se estompeze. Mda, se putea spune că supraviețuise și de data asta. E adevărat că fuseseră niște dureri câteva zile, senzații de vertij și unele pocnituri ciudate în urechi. Le notase pe toate cu grijă pe tableta de protocol. Data, ora, descrierea cât mai exactă a simptomului. Dar nu a fost nevoit să acționeze butonul roșu, o, nu! Specialiștii făceau totul să te salveze, totuși era bucuros că el nu fusese nevoit să apese pe buton.

Trânti ușa dulăpiorului. Avea câteva luni libere până curierul îi va aduce un nou pachet alb în care se afla invariabil flaconul și instrucțiunile de folosire. Uneori erau pastile rotunde, alteori ovale. De culori diferite. Unele miroseau puternic a ceva indefinit, altele nu aveau nici miros, nici gust. De câte ori înghițea pastila era conștient că își asumă un risc. Iar lunile de libertate care urmau nu îi erau date din bunăvoința Pharmacorex, ci pentru urmărirea unor eventuale efecte secundare de lungă durată. Știa și asta.

Dar ce naiba! Jucau cu cărțile pe masă. Avea un contract cu ei și era mulțumit de partenerii săi, se ținuseră de cuvânt. Nu îi mai lipsea nimic, locuia într-un cartier periferic, dar curat și aproximativ liniștit, își putea permite lucruri la care nici nu visase în copilăria lui tulbure.

Ce noroc pe el că nu apucase să se drogheze! Nu ar mai fi fost selectat. La început, Zina considerase asta o nenorocire. Dar când el îi explicase calm și lucid că era alegerea lui, se încruntă și rămase încruntată o lună, după care înfășură copilașul într-o pătură, îl puse în port-bebe și plecă. Nici nu apucase să vadă cu ochii ei primul lui onorariu, poate atunci s-ar fi răzgândit. Femeile au o sensibilitate aparte pentru conturi bancare. În ceea ce îl privește, își va aminti mereu dimineața de vară când primise confirmarea. Zina încălzea pe mașina electrică laptele pentru copil în camera care le servea de bucătărie, dormitor, living... El coborâse fără chef până la

parterul clădirii ca să vadă dacă vreun patron afișase peste noapte oferte de muncă. Li se stricase ecranul de afișaj din cameră și nu avea bani să-l repare sau să cumpere altul. În holul mare de la parter, portarul îi făcu semn să se apropie. Avea o scrisoare. Rămase interzis cu bucata de hârtie în mână. Sigur că mai văzuse așa ceva, dar... el nu primise și nu expediase nimic în acest fel. Numele lui era tipărit pe una din fețe, iar pe cealaltă se lăfăia cu litere sfidătoare – „PHARMACOREX". Își aminti că într-o seară, la bar, sorbind cea mai ieftină bere, citise anunțuri, iar unul i se păru anume conceput pentru el: „Posibilități financiare deosebite, pensie de stat, o viață fără griji. Vrei să fii tester? Dacă ești tânăr, cu un nivel de educație mediu sau peste mediu, aplică. Nici un regret."

Aplicase. Într-adevăr, nici un regret. Sau poate... unul mic. După ce luase legătura cu EI, după ce trecuse primele teste și i se făcuseră toate analizele, primi înștiințarea că fusese acceptat. Dar, într-o discuție amicală, foarte deosebită de interviurile neutre de până atunci, o doamnă secretară cu zâmbet cald îl invită să ia loc și îi mărturisi că Pharmacorex l-ar putea ajuta mai mult pe el și pe familia sa:

– Am citit în fișă că aveți deja un copil de trei luni.

– Da, mormăi Sam deloc mândru. Un copil era un lux sau o dovadă de mare prostie, ori el nu avea chef să fie considerat prost, dat fiind că de bogăție nu îl putea suspecta nimeni.

– Știți, copiii sunt foarte vulnerabili la vârste atât de fragede. Mai ales în mediul în care trăim... adăugă secretara cu o voce din care răzbăteau mii de nuanțe – și regret, și nostalgie, dar și determinarea de a înfăptui ceva concret pentru salvarea planetei. Samuel deveni atent.

– Hm, da, așa este. (Zina cocoloșea toată ziua mumia aceea scâncitoare și suferea cu adevărat când micuțul avea febră sau alte chestii)

– Bănuiesc că nu prea aveți posibilitatea să achiziționați medicamente pentru copil. I-ați făcut toate imunizările? Costă o avere!

– Nu... cred că nu. Prietena mea se ocupă de asta. Dar nu ne permitem tot ce ar trebui, prinse el ideea din zbor.

– Dacă doriți să înscrieți copilul în program, ar primi totul gratis.

– Da, dar trebuie să mă consult și cu prietena mea.

– Ați avea nebănuite avantaje, domnule... Samuel Cert, îi culese ea numele de pe fișă.

Zina nu reușea să vadă avantajele. Îi explicase ore în șir că descoperise o mină de bani, dar ea căpătase încruntătura aceea care n-o mai părăsi până la plecare. Copilul ei era cea mai mare realizare a vieții și nu avea de gând să-l dea acelor hiene (da, chiar „hiene” le spusese), să-l transforme în cobai pentru nenorocitele lor de pastile cu care vor să extermine omenirea. Să anuleze voința oamenilor rămași, să-i transforme în sclavi buni de muncă. Copilul lor era o ființă unică, un dar al Domnului, un suflet adevărat născut din ei doi... oare el nu-și iubea fiul deloc?!

Samuel simțise că era mai prudent să nu mărturisească ce simțea el pentru copil sau, mai exact, faptul că nu simțea nimic. Preț de câteva zile se gândi dacă ar fi fost oportun să-i propună Zinei să aibă încă un copil, dar unul de care ea să nu se atașeze, unul pe care să-l destineze de la început acestui proiect menit să-i salveze pe toți trei de la sărăcie. Nu lansase decât vagi aluzii, iar efectul fusese promt: Zina dispăru pe veci din viața lui.

Sam privi pe geamul mare ce dădea spre strada principală a cartierului. Norii se rostogoleau la fel de cenușii, doar că ploaia mohorâtă se oprise. Nu-și amintea de când nu mai văzuse soarele. Veșnic ploua și era cald, înăbușitor de cald. Totuși, bucata cu verdeață din mijlocul promenadei nu părea să prospere. Copacul din centrul rondului verde părea să sufere un fel de răstignire veșnică, oscilând între viață și moarte fără să se poată decide pentru una sau cealaltă. Puțin soare l-ar fi ajutat și pe el, însă pâcla înecăcioasă nu se ridica zile întregi.

Bătu cu degetul în geam și plecă spre bucătărie. Avea la dispoziție șase luni pe care își putea permite să le trăiască bine. Hotărî că va începe cu un mic dejun.

Petrecu restul zilei așezat comod în camera de zi, cu navigatorul fixat pe frunte și ochelarii setați pe live image mode. Era atras mai ales de primele însemnări din virtual. Pe atunci oamenii aveau o naivitate, o inocență de neregăsit! Și culmea! Păreau fericiți. O descoperise pe bunică-sa pe un chat. Pură întâmplare. Apoi, cunoscându-i ID-ul, o urmări peste tot. Îi plăceau restaurantele cu mâncare indiană și prezentările de modă, făcuse o slăbiciune pentru parfumul Heaven’s, scria poezele siropoase și cocheta vag cu un domn dintr-un oraș

îndepărtat. Ce viață bună duseseră! Virtualul făcea ca totul să pară intact, recent, de parcă nu ar fi trecut de atunci zeci de ani.

Sam adormi în fotoliu, închise ochii sub lentilele care continuau să-i desfășoare știri și imagini. Nu dormi decât puțin, sau așa își închipui, că doar ațipise, și se trezi tresărind. Primul lucru pe care-l observă era el însuși, adormit în fotoliu, cu ochelarii pentru virtual pe nas. Și totuși, el era în altă parte, adică – Sfintelor Puteri! – plutea sub tavan!

Nu se trezise, asta era, nu se trezise! Sau ochelarii îl puseseră în contact cu cine știe ce gadget stupid... Instinctiv, dori să-i scoată, să deconecteze aparatul. De sus, își văzu mâna făcând gestul, își zări ochii clipind a mirare în lumina difuză a amiezei ce aluneca spre seară.

Și atunci, poc! Reintră la locul lui, în corpul lui, cu un sunet ca de îmbinare a două componente.

Rămase câteva momente năuc. Așa ceva nu i se mai întâmplase. Trebuia să scrie în protocol.

* * *

Cu un efort de voință puse injectorul pe bordura pe care stătea. Nu-și putea dezlipi ochii de la el. Ar fi băut conținutul cu toți porii. Îl treceau transpirații când calde, când reci, tremura și dorea să moară. Îi promisese Zinei că se va abține. Îi jurase. Ce-o fi fost în capul lui atunci? Cum crezuse că ar fi capabil de așa ceva?

Apucă injectorul din nou. De fapt, dacă lua doza ar fi însemnat să se sinucidă. Tibi îl învățase cum să scape de dependență: cu Pentriol. Avea de ales: drogul și moartea sau abstinența și să rămână în viață. Al naibii nenorocit! Zicea că va fi ușor, că și alții care erau hotărâți au făcut-o. Acceptase să ia Pentriol. Ha, ha! Tibi își vânduse produsul, nimic mai mult. Numai că odată înghițit Pentriolul, deveneai incompatibil cu orice praf.

Privi lichidul de un galben vag din dozator. Avea nevoie de el, îl durea carnea pe oase de această nevoie.

Apropie vârful injectorului de braț. Tibi îi mai spusese ceva: că va fi o moarte chinuitoare. Scrâșni din dinți și aruncă injectorul în gura de canal. Începu să plângă în hohote și porni

spre casă.

* * *

– Ești începător, nu te nelinişti.

Sam privi bărbatul din fața lui neştiind ce anume îi provoacă o confuzie mai mare: străinul care i se adresa oarecum protector sau faptul că nu înțelegea cum ajunsese în piațeta plină de oameni.

Visa! Era acasă în fotoliu, adormise cu ochelarii la ochi şi aparatul pornit, deşi îi dădea coşmaruri acest obicei.

– Fereşte-te, se fac fotografii.

– Ce?

Bărbatul îl trase deoparte.

– E indicat să nu apărem în imagini înregistrate. O să-ți explic ce ai de făcut.

– Lasă-mă în pace, omule!

– Samuel Cert. Ești tester la Pharmacorex, iar eu sunt o vreme ghidul tău.

– Ce naiba?!

– Chiar aşa. Bine-ai venit. O să-ți explic eu câte ceva, dar mă bazez mai mult pe excursii. Ah, uitasem. Eu sunt Anton.

– Ce excursii? Eu trebuie să iau nişte pastile, da? Să scriu pe tableta de protocol tot ce simt, să rabd vizitele infirmierului şi testele alea nesuferite şi, dacă pot, să supraviețuiesc. Acum plec în excursii?

– Da, aşa le spun testerii de vreo câțiva zeci de ani, de fapt sunt nişte excursii mai speciale. Avem timp destul, de timp nu ducem lipsă, amice! Hai la colțul străzii unde se văd barăcile, acolo mai au ceva respectabil de mâncare pentru epoca asta.

* * *

Când Zina îl îmbrățişă în pragul adăpostului lor de la marginea celui mai murdar cartier, Sam se simți cuprins de remuşcări: cheltuise ultimii bani pentru o doză, iar ea, femeia pe care o iubea, murea de foame deşi aştepta un copil. Copilul lui!

Toată noaptea următoare se gândi la soluții. Dormi un

somn frământat de vise negre, se vedea în barul lui Wallace citind anunțuri de slujbe, se vedea cumpărând prafuri și se trezea fiert de emoție că va putea să se injecteze.

Pe când stătea pe marginea patului încercând să facă față cumva unei cumplite dureri de cap, Zina îl mângâie pe spate:

– A trecut ce a fost mai greu, puiule. De acum ești curat. M-ai impresionat, să știi.

Iar el aproape că se injectase în după-amiaza aceea! Îi reveni în minte visul cu el în bar citind anunțuri. Era o idee bună, poate va găsi o ofertă nesperată. O șansă de a intra în Oraș, de a lucra și de a câștiga bani. Își aminti cu durere de zilele primei copilării când ai lui încă locuiau în Oraș. Amintiri vagi, îndepărtate, dar atât de scumpe! Bunica avea o casă mare pe o stradă lată, unde creșteau copaci. Câtă liniște, câte amieze ce păreau infinite gustase acolo...

Dimineața nu-și uită gândul din toiul nopții și plecă la barul sordid de lângă centrul de distribuire a alimentelor.

Nu-și putea permite nici măcar o cafea. Wally îi lăsa să stea la mese și dacă nu comandau ceva, cu condiția să facă loc clienților plătitori dacă aceștia s-ar fi ivit. Ca și cum visul încerca să se materializeze, descoperi pe scaunul de alături un afiș cu anunțuri. Era cam vechi – privi data – avea deja zece zile de când fusese postat. Pe alocuri era pătat cu grăsime și împodobit cu cercurile cănilor de cafea. Totuși, mai putea fi citit.

Unul din anunțuri îl aprinse: „Sunt căutate persoane cu vârste între 20 și 50 de ani pentru teste de laborator. Câștiguri sigure, riscuri minime. Asistență medicală gratuită.”

Era fantastic! Era chiar de ceea ce avea nevoie. Numai de ar mai fi valabilă oferta...